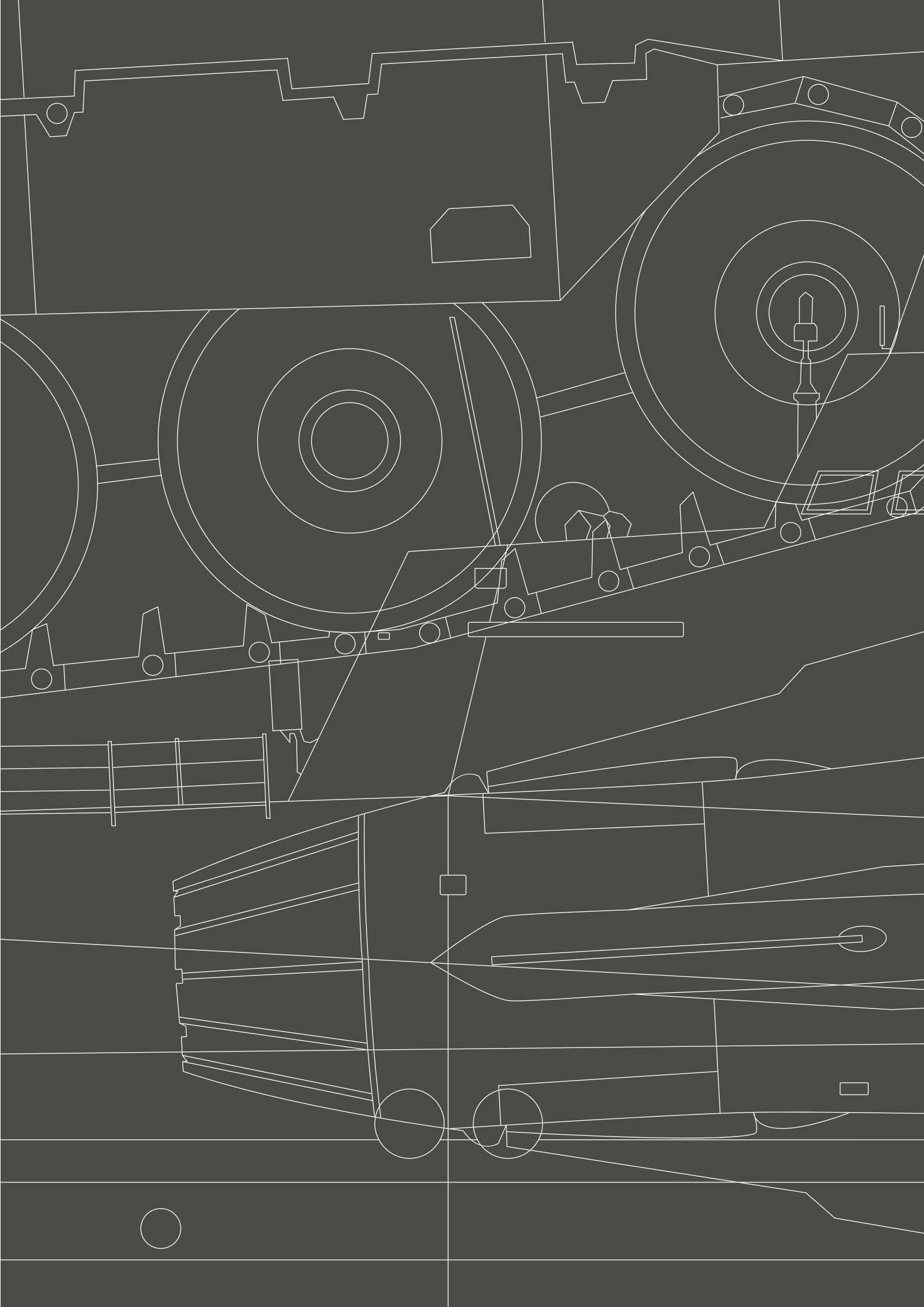

20 24 ÅRSREDOVISNING FÖR FÖRSVARETS MATERIELVERK

Innehåll

Generaldirektören har ordet	5
1. FMV i korthet	8
Resultatredovisning	12
2. Sammanfattning av verksamhetsåret 2024	12
3. Materielförsörjning	14
4. FMV:s arbete för effektivisering av verksamheten	41
5. Jämställdhetsintegrering i materielförsörjningen	43
6. Internationell samverkan	44
7. Innovation, forskning och utveckling	56
8. Kommersiellt arbete, affärsmässighet och försörjningstrygghet	58
9. Arbete mot korruption och oegentligheter	62
10. Miljö- och hållbarhetsarbete	64
11. Certifiering av IT-säkerhet i produkter	68
12. Tillsynsverksamhet inom säkerhetsskyddsområdet	68
13. Nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering	69
14. Informationssäkerhet	70
15. Kompetensförsörjning, arbetsmiljö och sjukfrånvaro	72
16. Finansiell utveckling	79
17. Ekonomisk redovisning	87
18. Myndighetens ledning	121
19. Intern styrning och kontroll	122
20. Bilagor	125
21. Beslut om årsredovisningen	126
22. Sökregister återrappporteringskrav 2024	127

Generaldirektören har ordet

2024 har liksom föregående år präglats av ett högt tryck orsakat av ett oroligt omvärldsläge. Myndighetens fokus har fortsatt varit att bidra till Försvarsmaktens förmågetillväxt och till att stödja Ukraina genom att i högre takt lägga materielbeställningar till industrin.

Det kan konstateras att de planerade leveranserna från FMV till Försvarsmakten för 2024 har ökat i jämförelse med 2023. Leveranserna har dock påverkats av förseningar, vilket främst kan härledas till utmaningar inom försvarsindustrin.

Materielen behövs här och nu, företagets förmåga till leverans är en strategisk fråga av stor vikt. Under kommande år avser FMV ytterligare intensifiera dialogen med industrin samt fortsätta delta i internationella samarbeten för att på så sätt bidra till större robusthet i materielförsörjningen.

Sammantaget bedömer FMV att årets förändringar i kund- respektive leverantörs-

orderstocken, anslagsförbrukningen samt leveransindex visar att FMV arbetar i enlighet med ambitionerna och målen i totalförsvarsbeslutet. Beställningarna av materiel inom ramen för anslaget 1.3.1. uppgick till 67,7 miljarder kronor för 2024. Därmed har FMV de senaste två åren lagt beställningar till ett sammanlagt värde av cirka 120 miljarder kronor.

FMV stödjer Ukraina i enlighet med det samarbetsavtal som tecknades med Ukrainas försvarsdepartement i juli 2023. Under 2024 har FMV på regeringens uppdrag undersökt möjligheter till ett utökat stöd till Ukraina inom tre områden; upphandling för donation, ett ökat ansvar för försörjningslösningar, samt möjlighet för Ukraina att nyttja FMV:s provplatser.

Det förändrade omvärldsläget och Rysslands anfallskrig i Ukraina har också haft fortsatt påverkan på exportverksamheten. Många länder med ökade försvarsanslag fortsätter

söka snabbare vägar att anskaffa försvarsmateriel. Detta påverkar FMV:s exportverksamhet genom att fler länder söker bi- eller multilaterala samarbets- och anskaffningsavtal tillsammans med Sverige, samt genom att industrin ber om mer stöd i detta avseende.

För att klara att hålla uppe det höga beställningstrycket har FMV fortsatt sitt ambitiösa arbete avseende rekrytering och vidtagit åtgärder för att behålla och utveckla befintlig kompetens. Under 2024 nyanställde FMV 518 medarbetare. Personelltillväxt är en del i att möta tillväxten inom försvarsområdet. Lika viktigt är utveckling av interna arbetssätt och samverkan med både Försvarsmakten och industrin. Under 2024 fortsatte arbetet med att implementera förändringsinitiativet Ett FMV med syfte att förenkla arbetssätt och öka effektiviteten i myndigheten. Detta arbete fortsätter att vara prioriterat även under 2025.

Den 7 mars 2024 blev Sverige allierad i Nato, vilket har fått påverkan på FMV:s verksamhet. FMV har under året deltagit i ett antal möten i Natos kommittéer och arbetsgrupper och fortsatt anpassa verksamheten efter Natos krav.

Som ett led i att utveckla processerna kring materielutvecklingen och för att säkerställa att vi ligger i framkant i viktiga teknik- och förmågeområden antog FMV under början av 2024 en innovationsstrategi. Strategin bygger vidare på och konkretiserar regeringens försvarsinnovationsstrategi. Myndighetens arbete här spänner över hela verksamheten och inbegriper konkreta åtgärder som kommer att fortsätta genomföras under 2025.

Sammantaget ser vi under 2024 en positiv utveckling av myndighetens verksamhet och att FMV fortsätter leverera enligt våra uppdrag. Bruttoökningen för årets kund- respektive leverantörsorderstock visar på historiska ökningar på kort tid som innebär att FMV i samverkan med Försvarsmakten arbetar på en annan nivå och i en högre takt än tidigare. En utmaning framåt är att orka hålla i denna rörelse och att samtidigt värna vår kompetens och personal. Tillsammans levererar vi rätt materiel för ett starkare försvar.

Göran Mårtensson
Generaldirektör, Försvarets materielverk

1. FMV i korthet

Försvarets materielverk (FMV) är en myndighet under Forsvarsdepartementet. FMV har regeringens uppgift att upphandla och leverera materiel och tjänster till Forsvarsmakten. FMV ska bidra till att försvara Sverige genom att i samarbete med Forsvarsmakten utforma, upphandla och tillhandahålla materiel som möter Forsvarsmaktens operativa behov. FMV utför även liknande tjänster till andra kunder inom myndighetens ansvarsområde.

FMV:s huvudsakliga uppgifter och ansvarsområden framgår av förordning (2007:854) med instruktion för Försvarets materielverk.

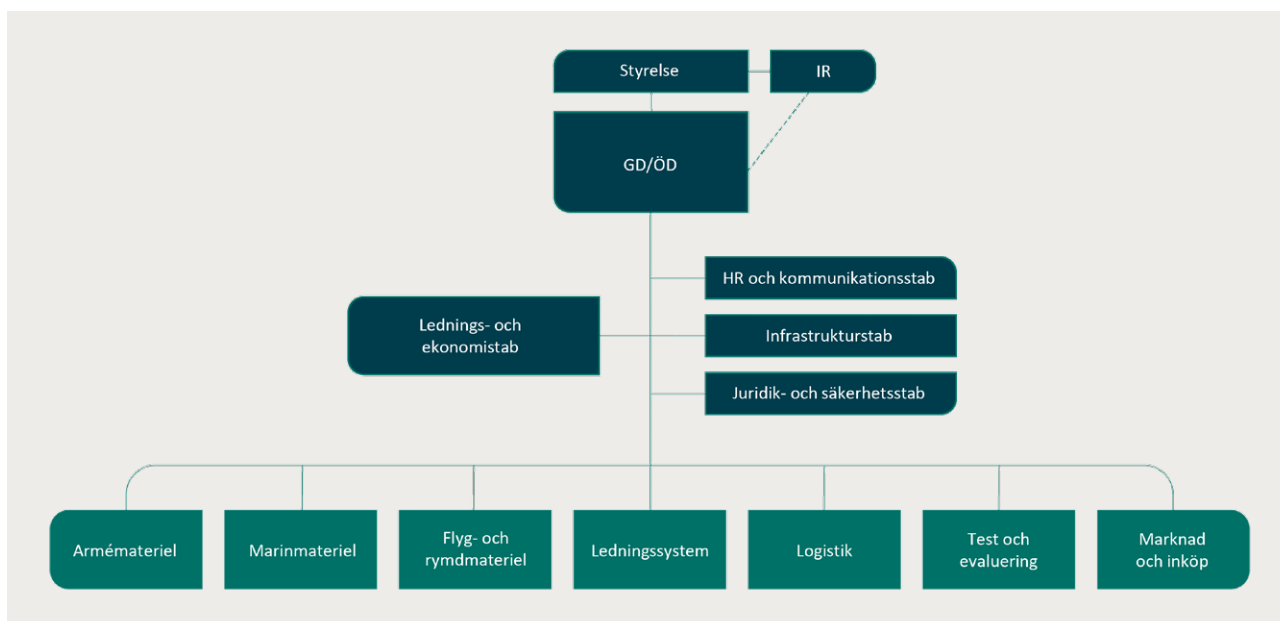
1.1 Organisation

FMV är en styrelseledd myndighet. Styrelsens uppgift är att inför regeringen ytterst ansvara för verksamheten. Generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inom förvaltning och produktion enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Generaldirektören leder FMV:s verksamhet med stöd av direkt underställda chefer

och utgör på regeringens uppdrag även Sveriges försvarsmaterieldirektör, National Armaments Director (NAD).

FMV har under året gjort stegvisa förändringar i organisationen. Den 1 januari 2024 flyttades enheten Sveriges Certifieringsorgan för IT-säkerhet, CSEC, inom Lednings- och ekonomistaben till Juridik- och säkerhetsstaben och organiserades under avdelningen för Cybersäkerhet och certifiering. Motivet till organisationsförändringen var att skapa en ökad effektivitet genom att tillvarata den kompetens som finns på myndigheten på ett mer ändamålsenligt sätt. Förflyttning av CSEC innebar vidare att kompetensen på cybersäkerhetscertifieringsområdet har samlats på myndigheten och därigenom stärks FMV:s uppdrag som nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering.

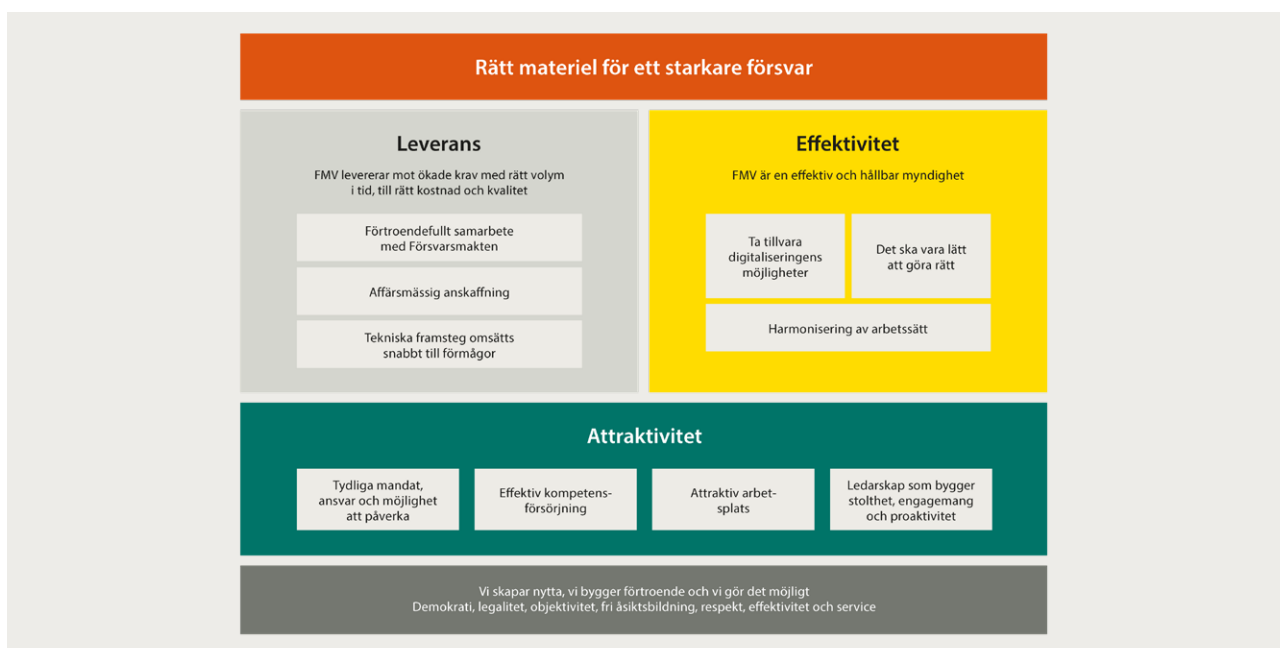
Med anledning av FMV:s tillväxt och för att möta den kommande tillväxten har ytterligare organisationsenheter tillförts verksamhetsområdena och de centrala staberna den 1 januari 2024 och den 1 juli 2024.

1.2 Målbild

Under 2024 beslutades FMV:s nya målbild som består av vision och mål. Det finns tre målområden: leverans, effektivitet och attraktivitet. Målområdena beskriver vad myndigheten gemensamt vill uppnå. I varje målområde finns ett antal mål som i sin tur beskriver vad myndigheten vill

utveckla. FMV:s medarbetares gemensamma utgångspunkter är att skapa nytta, bygga förtroende och möjliggöra för att nå våra mål och uppfylla FMV:s vision. Som grund i målbilden finns den statliga värdegrunden som alla medarbetare ska utgå ifrån i sitt arbete.

2024 i korthet

Under 2024 fördjupade FMV samarbetet med Ukraina för att kunna ge ett närmare och effektivare stöd i uppbyggandet av en egen upphandlingsmyndighet för försvarsmateriel.

Sedan Sveriges inträde i Nato bidrar FMV inom en rad olika materielsamarbeten för att öka möjligheterna för gemensam anskaffning och stärka svenska företagsintressen.

Under 2024 har FMV omsatt regeringens strategiska inriktning för försvarsinnovation till en strategi för att utveckla FMV:s innovationsförmåga.

Kundorderstock (bruttoökning)
101,9 mdkr (+73%)

Leverantörsorderstock (bruttoökning)
67,7 mdkr (+29%)

Leveransindex
73 (+1)

Anslagsutfall
43,2 mdkr (+54%)

Anställda
2 801 (+14%)

(siffror inom parantes avser förändring från 2023)

Resultatredovisning

Bedömning av resultat

Bedömningarna görs utifrån följande tre nivåer:

God: Området uppnår ett gott resultat där myndigheten ser en klar förbättring, eller generellt håller en hög nivå. Myndigheten ser endast ett fåtal behov av förbättringar, men strävar efter att bibehålla ett gott resultat.

Tillfredsställande: Området bedöms överlag ha uppnått ett bra resultat, men flera behov av utveckling finns.

Inte tillfredsställande: Området bedöms inte ha uppnått tillfredsställande resultat och har behov av omfattande utveckling.

2. Sammanfattning av verksamhetsåret 2024

FMV utför sitt uppdrag enligt instruktion, regleringsbrev och andra styrningar. Det osäkra omvärldsläget påverkar inte bara FMV utan även försvarsindustrin och därmed myndighetens förmåga att leverera beställd materiel till Försvarsmakten enligt plan. Under 2024 har efterfrågan på försvarsmateriel ökat ytterligare, såväl inhemsk som utländsk, vilket innebär en större konkurrens om försvarsindustrins tillgängliga kapacitet. Trots utmaningar har FMV under 2024 uppnått resultat i linje med föregående år och i vissa fall till och med högre resultat.

För att FMV ska bidra till att öka Försvarsmaktens operativa förmåga både på kort och lång sikt i enlighet med regeringens försvarsbeslut 2025–2030 är både beställnings- och leveransförmåga viktiga förutsättningar. Leveransförmågan avser leveranser under innevarande år medan beställningsförmågan resulterar i leveranser även under flera år framåt. Under året har det samlade värdet av alla uppdrag som togs emot från Försvarsmakten (kundorderstock) ökat ytterligare jämfört med tidigare år. Dessa nya uppdrag har FMV kunnat omsätta till högre beställningsvolymmer jämfört med tidigare år, som det samlade värdet av myndighetens beställningar till industrin (leverantörsorderstock) visar. Under 2024 har det samlade värdet av alla uppdrag som FMV tog emot från

Försvarmakten inom anslagspost 1:3.1 ökat med 101,9 miljarder kronor. Det samlade värdet av nya beställningar som FMV lagt till industrin under året inom anslagspost 1:3.1 har ökat med 67,7 miljarder kronor.

Myndighetens leveransförmåga som mäts genom leveransindex, hur stor andel av värdet för de planerade leveranserna som levererats, uppgår till 73, vilket är i linje med föregående års resultat. Leveransförmågan påverkas av begränsningar i industrins produktionskapacitet som inte hunnit byggas ut i takt med den stora efterfrågeökningen. FMV vidtar åtgärder för att motverka detta bland annat genom att öka samverkan med industrin, i vissa fall har FMV ökat sin fysiska närvaro hos strategiskt viktiga leverantörer. Även uppföljningen gentemot försvarsindustrin har intensifierats. Därutöver har FMV i samverkan med Försvarmakten vidtagit olika effektiviseringsåtgärder, som till exempel förtydliganden i ansvarsfördelningen mellan myndigheter i olika skeden i materieförsörjningsprocessen.

För att möta den tillväxt som FMV befinner sig i fortsatte under 2024 arbetet med att effektivisera FMV:s verksamhet i syfte att säkerställa leverans av materiel och tjänster till Försvarmakten. Detta arbete består bland annat av att utveckla FMV:s planering, budgetering, styrning och uppföljning. Målet är att säkerställa leveranser av materiel och tjänster till Försvarmakten, minska den interna administrationen, minska ledtider och att öka kvaliteten i interna underlag som utgör grund för analys och beslut.

FMV har fortsatt sin personella tillväxt. Antalet medarbetare har ökat ytterligare jämfört med 2023, samtidigt som personalomsättningen minskade sedan fjolåret. FMV har identifierat ett antal nyckelkompetenser som myndigheten har ett särskilt behov av och genomfört två traineeprogram inom dessa områden som i stor utsträckning ledde till anställning.

Under 2024 har FMV inrättat av en central funktion på myndigheten för att leda, planera och följa upp stödet till Ukraina. FMV har dessutom placerat medarbetare vid Sveriges ambassad i Kiev för att möjliggöra bättre informations- och erfarenhetsutbyte med Ukraina, samt att inhämta Ukrainas materielbehov på kort och medellång sikt.

Under 2024 har Sverige blivit medlem i Nato. FMV hade redan innan Natointrädet förberett sig för medlemskapet och anpassningen till försvarsalliansen fortsätter. Bland annat har FMV anpassat sin hantering av Natorelaterad information till alliansens krav. Under året har FMV också deltagit i ett antal möten inom två av Natos kommittéer och tillhörande arbetsgrupper.

Inom innovationsområdet har FMV under året omsatt regeringens strategiska inriktning för försvarsinnovation till en strategi för att utveckla FMV:s innovationsförmåga. Dessutom har FMV arbetat med olika åtgärder för att utveckla upphandlingsmetoder som ska främja innovation och tillämpning av ny teknik vid upphandling av försvarsmateriel.

För att säkerställa en större försörjningstrygghet har FMV under året tillsammans med Försvarsmakten etablerat ett myndighetsgemensamt arbete i syfte att koordinera åtgärder på försörjningstrygghetsområdet för att uppnå större effekt. Inom ammunitionsområdet har båda myndigheterna påbörjat kartläggning och analys av försörjningskedjor och etablerat en struktur för gemensam förhandling mellan de nordiska länderna och industrin.

FMV har också stärkt det förebyggande arbetet mot korruption och oegentligheter, bland annat har myndigheten tagit fram en ny uppförandekod som syftar till att ge medarbetarna etisk vägledning i olika situationer.

Under året har FMV ytterligare ökat andelen ställda miljökrav i myndighetens upphandlingar.

3. Materieförsörjning

FMV levererar både materiel och tjänster som finansieras av olika anslagsposter. I detta kapitel redovisas resultat för myndigheten som helhet och uppdelat för områdena armémateriel, flyg- och rymdmateriel, marinmateriel, ledningssystemmateriel och logistikmateriel. För myndigheten som helhet redovisas resultaten som finansieras inom anslagspost 1:3.1 *Leverantörsutgifter för leveranser*, 1:3.2 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar*.

Detaljerad redovisning av enskilda större materielobjekt framgår av årsredovisningens bilaga 1.

Resultatet för materieförsörjningen behöver tolkas i det sammanhanget FMV verkar i – som en myndighet i en materieförsörjningskedja mellan Försvarsmakten och försvarsindustrin.

FMV levererar olika typer av materiel som ska bidra till att möta Försvarsmaktens behov i fred, kris och krig. Olika materiel kräver olika hantering, olika tidplaner och olika mycket finansiering. Viss materiel är tekniskt komplex och kräver utveckling. Det innebär att vissa uppdrag kan, från planering till leverans av

material, ibland omfatta tidshorisonter på tio år eller mer. Annan materiel kan däremot finnas tillgängligt och anskaffning kan ske på betydligt kortare tid. Därtill spelar industrins produktionskapacitet en avgörande roll i materielförsörjningen. Andra viktiga faktorer är FMV:s förmåga att upphandla samt Försvarmaktens förmåga att ta emot och sätta materielen i bruk. När hela denna kedja är effektiv och samverkar väl har FMV goda förutsättningar att leverera materiel till Försvarmakten i enlighet med totalförsvarsbeslutet.

3.1 Årets materielförsörjning för FMV som helhet

Materielförsörjningen redovisas som FMV:s beställnings- och leveransförmåga, både för myndigheten som helhet och uppdelat per materielområde.

3.1.1 Samlad bedömning av materielförsörjningen för FMV

Bedömning av resultat

Tillfredsställande: FMV bedömer att resultatet för materielförsörjningen, med utgångspunkt i myndighetens beställnings- och leveransförmåga, är tillfredsställande.

FMV:s beställningsförmåga, det vill säga förmågan att ta emot uppdrag från Försvarmakten och att lägga beställningar till industrin (kund- och leverantörsorderstock), har ökat ytterligare under 2024.

FMV:s leveransförmåga har fortsatt påverkats av förseningar men resultatet för myndighetens leveransindex ligger i linje med 2023 års resultat. De främsta orsakerna till uppkomna leveransförseningar är utanför FMV:s direkta kontroll och kan i stor utsträckning härledas till utmaningar inom försvarsindustrin.

FMV har under året i allt väsentligt levererat på beställningar från Försvarmakten inom anslagspost 1:1.3 och 1:3.2 utifrån givna förutsättningar.

FMV:s samlade bedömning av materielförsörjningen baseras på resultaten för myndighetens beställnings- och leveransförmåga, uttryckt som kund- och leverantörsorderstock och leveransindex. I bedömningen ingår även resultaten för FMV:s vidmakthållandetjänster och övrig avgiftsfinansierad verksamhet.

Kundorderstocken avser summan av värdet för alla uppdrag från Försvarmakten till FMV som ännu inte har levererats till Försvarmakten.

Leverantörsorderstocken avser summan av värdet för alla beställningar från FMV

till industrin som ännu inte har levererats till Försvarmakten. Myndighetens leveransindex mäter hur stor andel av planerade materielleveranser som har levererats till Försvarmakten i enlighet med årets leveransplan, viktat efter leveransens värde.

För att se hur värdet av mottagna uppdrag från Försvarmakten och beställningar till industrin har utvecklats i takt med FMV:s personella tillväxt redovisas förändringarna i kund- och leverantörsindex även i relation till antalet årsarbetskrafter.

Bruttoökningen för årets kund- respektive leverantörsorderstock visar på historiska öknings på kort tid som innebär att FMV i samverkan med Försvarmakten har fortsatt att öka förmågan att ta emot uppdrag från Försvarmakten och omsätta dem till beställningar till industrin. Sett till leverantörsorderstocken visar bruttoökningen att myndigheten har ställt om verksamheten för att möta nya krav och behov från Försvarmakten i enlighet med regeringens ambitioner om tillväxt för det svenska försvaret.

Resultatet för årets leveransindex ligger i linje med föregående års resultat men har påverkats av förseningar. Till största del beror detta på faktorer som står utanför FMV:s direkta kontroll. Begränsningar i industrins produktionskapacitet samt en ökad efterfrågan på marknaden påverkar väsentligt FMV:s förmåga att leverera till Försvarmakten. Merparten av årets förseningar kan härledas till dessa faktorer. FMV vidtar åtgärder för att motverka detta bland annat genom att öka samverkan med industrin, i vissa fall har FMV ökat sin fysiska närvaro hos strategiskt viktiga leverantörer.

Trots utmaningarna inom försvarsindustrin bedömer FMV att årets förändringar i kund- respektive leverantörsorderstocken och leveransindex visar på att FMV arbetar i enlighet med ambitionerna och målen i totalförsvarsbeslutet.

3.1.2 FMV:s totala kundorderstock

I detta avsnitt redovisas FMV:s totala kundorderstock för åren 2022–2024 fördelat efter finansiär. FMV:s anslagposter avser anslagspost 1:3.1 *Leverantörsutgifter för leveranser* och 1:11.4 *Direkta utgifter i materielanskaffningen*.

Försvarmaktens anslag och anslagposter avser anslagspost 1:1.1 *Förbandsverksamhet och beredskap*, 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar*, 1:2 *Försvarmaktens insatser internationellt*, 1:3.2 *Anskaffning av materiel och anläggningar* samt 1:4 *Forskning och teknikutveckling* och finansieras genom att FMV fakturerar Försvarmakten. Syftet med den här redovisningen är

att redogöra för omfattningen av FMV:s avtalade utestående åtagande gentemot FMV:s kunder och partners.

Tabell 1 - Total kundorderstock 2022–2024 (mnkr)

		2024	2023	2022
FMV:s anslag	Antal projekt	399	403	245
	Orderstock	216 961	149 523	114 642
Försvarmaktens anslag	Antal projekt	377	324	322
	Orderstock	10 954	7 491	9 544
Övriga kunder	Antal projekt	32	31	48
	Orderstock	15 017	5 735	4 639
Totalt	Antal projekt	808	758	615
	Orderstock	242 932	162 749	128 825

Mellan 2023 och 2024 har den totala kundorderstocken ökat med cirka 80,2 miljarder kronor. Den största andelen av ökningen finns inom materieluppdragen inom FMV:s anslag och detta med anledning av riksdagens och regeringens förstärkningar som resulterar i ett ökat materielbehov från Försvarmakten. Kundorderstocken inom Försvarmaktens anslag har ökat jämfört med tidigare år, vilket förklaras av den ökade efterfrågan inom anslagspost 1:3.2 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. Övriga kunder avser framför allt export till andra länder och i denna kategori har både kundorderstocken och antalet projekt ökat jämfört med tidigare år. En anledning till ökningen är att FMV har tecknat avtal med Ungern om förlängning av befintligt supportavtal samt försäljning av ytterligare fyra JAS 39 C utöver de 14 flygplan som landet har sedan tidigare.

3.1.3 FMV:s beställningsförmåga

FMV:s beställningsförmåga redovisas som kund- och leverantörsorderstock inom anslagspost 1:3.1. Kundorderstocken avser summan av värdet för alla uppdrag från Försvarmakten till FMV. Leverantörsorderstocken avser summan av värdet för alla beställningar från FMV till industrin. Dessa mått återspeglar i vilken omfattning FMV tar emot uppdrag från Försvarmakten och beställer försvarsmateriel från industrin.

För kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1 redovisas ingående och utgående balanser samt under året infriade respektive nya åtaganden för att ge en bild av årets förändringar. Nya åtaganden tillhörande kundorderstock innebär att Försvarsmakten har lagt nya uppdrag till FMV under 2024, och infriande åtagande innebär i sin tur att en avräkning av anslaget har skett. Motsvarande gäller för leverantörsorderstocken, där nya åtaganden motsvarar FMV:s lagda beställningar till industrin under 2024 och infriande åtaganden innebär att en anslagsavräkning har skett, till exempel genom upparbetning på industrin eller att leverans har skett från industrin till FMV. FMV nyttjar fortsatt två finansiella styrmodeller, den nuvarande och den tidigare där den nuvarande finansiella styrmodellen är mest rättvisande för faktiska leveranser till Försvarsmakten. Den tidigare finansiella styrmodellen ska vara avvecklad senast den 31 december 2027. I tabellerna nedan redovisas förändringar i kund- respektive leverantörsorderstocken under 2024 inom anslagspost 1:3.1. Värden för 2022 och 2023 års kundorderstock och leverantörsorderstock redovisas i löptext i syfte att möjliggöra jämförelser mellan åren.

Tabell 2 - Förändringar i kund- och leverantörsorderstock 2024, anslagspost 1:3.1

	Kundorderstock mdkr	Leverantörsorderstock mdkr
Ingående balans 2024	146,2	85,3
- varav tidigare finansiell styrmodell	43,7	29,2
- varav nuvarande finansiell styrmodell	102,5	56,1
Nya åtaganden tidigare finansiell styrmodell	-0,5	-1,7
Infriade åtaganden tidigare finansiell styrmodell	-15,9	-8,1
Nya åtaganden nuvarande finansiell styrmodell	102,4	69,4
Infriade åtaganden nuvarande finansiell styrmodell	-23,4	-24,2
Utgående balans 2024	208,8	120,7
- varav tidigare finansiell styrmodell	27,3	19,4
- varav nuvarande finansiell styrmodell	181,5	101,2

Tabell 2 visar att kundorderstocken för anslagspost 1:3.1 har ökat med 62,6 miljarder kronor netto under 2024, att jämföra med 34,2 miljarder kronor 2023 och 36,1 miljarder kronor 2022. Bruttoökningen av kundorderstocken, det vill säga det totala värdet av alla uppdrag från Försvarmakten, har ökat med 101,9 miljarder kronor 2024 och motsvarande värde var 58,9 miljarder kronor under 2023 och 54,1 miljarder kronor 2022. Några exempel på större uppdrag som Försvarmakten har lagt på FMV under 2024 är kvalificerat luftvärn, kompletteringsanskaffning av luftvärnsammunition och helikopter 16.

Ökningen i kundorderstocken sker mot bakgrund av riksdagens och regeringens förstärkningar med anledning av omvärldsläget. Dessa ökningar i årets kundorderstock indikerar ett gott samarbete mellan FMV och Försvarmakten i tidiga faser i materielförsörjningsprocessen, vilket är avgörande för att säkra framtida materielleveranser i enlighet med investeringsplanen. Ökningarna visar att myndigheterna arbetar i enlighet med regeringens ambitioner om tillväxt inom försvarsområdet.

Nettoökningen för leverantörsorderstocken uppgår till 35,4 miljarder kronor att jämföra med 26,9 miljarder kronor under 2023 och 17 miljarder kronor 2022. Årets nya åtaganden har medfört en bruttoökning med 67,7 miljarder kronor under året, att jämföra med 52,5 miljarder kronor under 2023 och 36,4 miljarder kronor 2022. Detta visar att FMV har haft en hög kapacitet att lägga beställningar till industrin jämfört med tidigare år.

Under året har FMV infriat åtaganden för 32,3 miljarder kronor, att jämföra med 25,6 miljarder kronor 2023 och 20 miljarder kronor 2022.

Vid en jämförelse med tidigare år för posten infriade åtaganden inom nuvarande finansiell styrmodell för kundorderstocken och leverantörsorderstocken har värdena stadigt ökat sedan 2022. Detta innebär bland annat att materielleveranser till ett högre värde har skett till Försvarmakten 2024 jämfört med 2023 och 2022. Vid en nedbrytning av kund- och leverantörsorderstock i tidigare och nuvarande finansiell styrmodell framkommer det att åtaganden inom ramen för nuvarande finansiell styrmodell ökar i linje med regeringens beslut och den pågående materiella tillväxten.

Att kund- och leverantörsorderstock inte följs åt i utvecklingen har flera orsaker. En orsak är att nya åtaganden i kundorderstocken inte omedelbart ger genomslag i nya åtaganden i leverantörsorderstocken utan det kommer alltid finnas en viss fördröjning. Tiden från det att Försvarmakten lägger ett uppdrag till FMV till dess att FMV kontrakterar industrin ska inte vara längre än nödvändigt, men det tar en viss tid att genomföra kravställning, upphandling och eventuellt hantera

överprövningar. Tiden för detta beror oftast på beställningens komplexitet. En analys av kund- och leverantörsorderstocken behöver även beakta att enskilda större beställningar som läggs sent på året kan skapa variationer mellan åren eftersom kund- och leverantörsorderstocken mäts den 31 december och uppdrag från Försvarmakten som läggs senare på året till exempel i december, inte hinner kontrakteras till industrin före årsskiftet. Därtill kan Försvarmaktens uppdrag till FMV delas upp i flera mindre beställningar, som kan hamna på olika sidor av ett årsskifte, när FMV i nästa steg beställer av leverantörer, vilket är den främsta förklaringen till skillnader i storlek mellan årets kund- och leverantörsorderstock. Åtaganden från Försvarmakten är dock omhändertagna av FMV i enlighet med investeringsplanen. Relationen mellan kundorderstocken och leverantörsorderstocken kan också variera beroende på tidpunkten i en totalförvarsperiod. Inledningsvis tenderar kundorderstocken att öka jämfört med leverantörsorderstocken, särskilt i en tillväxtfas. FMV arbetar för att säkerställa att leverantörsorderstocken ökar i takt med kundorderstocken bland annat genom att följa utvecklingen i projekten och vidta åtgärder för att minimera risker och eventuella avvikelser.

Tabell 3 – Bruttoökning av kund- och leverantörsorderstock inom anslagspost 1:3.1 per årsarbetskraft 2022–2024 (tkr)

	2024	2023	2022
Bruttoökning av kundorderstock inom ap. 1:3.1 per årsarbetskraft	38 065	25 213	25 910
<i>Förändring jämfört med tidigare år, i %</i>	73 %	9 %	-
Bruttoökning av leverantörsorderstock inom ap. 1:3.1 per årsarbetskraft	25 290	22 359	17 433
<i>Förändring jämfört med tidigare år, i %</i>	29 %	43 %	-
Förändring antal årsarbetskrafter jämfört med tidigare år, i %	14 %	12 %	-

I tabell 3 redovisas bruttoökningen av kund- och leverantörsorderstocken per årsarbetskraft. Måtten ger information till vilket värde FMV har tagit emot nya uppdrag från Försvarmakten och lagt nya beställningar till industrin under respektive år – i relation till antalet årsarbetare som direkt eller indirekt bidrog till dessa resultat. Därmed ger måtten viss information om hur FMV:s

beställningsförmåga har utvecklats i relation till den personella tillväxten sedan 2022.

Tabellen visar att det samlade värde för nya uppdrag från Försvarmakten, räknat per årsarbetskraft, minskade något mellan 2022 och 2023 och ökade kraftigt mellan 2023 och 2024. Mellan 2022 och 2023 ökade antalet årsarbetskrafter med 12 %, och mellan 2023 och 2024 med 14 %. Samtidigt ökade det samlade värde för emottagna uppdrag från Försvarmakten mellan 2022 och 2023 med 9 % och mellan 2023 och 2024 med 73 %. Siffrorna tyder på att FMV inte direkt kunde omsätta den personella ökningen till fler emottagna och uppstartade uppdrag från Försvarmakten. Detta skulle kunna förklaras med att det tar tid att introducera nya medarbetare till ett nytt arbete.

Det samlade värde för nya beställningar som FMV lagt till industrin ökade per årsarbetskraft varje år mellan 2022 och 2024, även om ökningen avtog något mellan 2023 och 2024. Det är ännu för tidigt att kunna dra några slutsatser av denna tendens. Som konstaterat ovan finns flera förklaringar till en viss tidsfördröjning mellan utvecklingen av kund- och leverantörsorderstocken. För att kunna dra ytterligare slutsatser om utvecklingen av FMV:s beställningsförmåga mot bakgrund av den personella tillväxten skulle det bland annat behövas en längre tidsserie och flera förklarande variabler. Exempel på förklarande variabler är andelen av komplexa och därav mer tidskrävande beställningar och inom vilka organisationsdelar rekryteringen har skett inom respektive år.

Tabellen indikerar att FMV:s personella tillväxt inte har lett till en minskad effektivitet i beställningsförmågan. Tvärtom har FMV ökat sin beställningsförmåga per årsarbetskraft.

Resultaten som FMV redovisar i tabell 3 bör tolkas med viss försiktighet. Som grund för beräkningen av bruttoökningen av kund- och leverantörsorderstocken används materielens samlade värde, som inte alltid återspeglar FMV:s arbetsinsats i det enskilda fallet. En beställning med ett högre värde kan innefatta en liknande insats av årsarbetskrafter som en beställning med ett lägre värde.

3.1.4 FMV:s leveransförmåga

FMV:s leveransförmåga redovisas som leveransindex inom anslagspost 1:3.1.

Leveransindex mäter hur stor andel av planerade materielleveranser 2024 som har levererats till Försvarmakten i enlighet med årets leveransplan, viktat efter leveransens värde. Som materielleverans räknas i detta avseende faktisk materiel

som har ett eget värde. Detta innebär att rapporter, fakturering och andra administrativa leveranser inte ingår i beräkningen av leveransindex.

Leveransindex beräknas med utgångspunkt i en leveransplan som under året har justerats. Justeringar i leveransplanen kan endast förekomma i de fall det skett omförhandlingar med Försvarmakten eller beslut fattats av regeringen som innebär nya förutsättningar för ett projekt att leverera. Exempel på förändrande förutsättningar är en förändrad tidplan, utökad ekonomi och utökad eller minskad mängd materiel i leveransen. Avvikelse mot leveransplanen om till exempel förseningar i tid eller att en mindre mängd materiel levereras än vad som är avtalat, innebär inte att leveransplanen justeras. Vid förseningar uteblir materielleveranser vilket i nästa steg påverkar leveransindex negativt. Indikatorn leveransindex fångar upp alla förseningar, oavsett om förseningen har orsakats av FMV, Försvarmakten eller leverantören. I de fall det är möjligt kan FMV balansera försenade leveranser genom att tidigare lägga andra projekt med planerade leveranser 2025 eller senare för att säkerställa att FMV levererar enligt planerad förmågetillväxt sett till hela försvarsperioden i enlighet med investeringsplanen. Detta medför att leveransindex kan överskrida 100, i de fall mer materiel än planerat i leveransplanen har levererats. Dessutom startar FMV upp fler uppdrag från Försvarmakten och lägger fler beställningar till industrin än som finns inom tilldelade ekonomiska ramar för en given tidsperiod. Syftet med detta är att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas optimalt och att undvika att finansiella anslagsnivåer underskrids.

Leveransindex beräknas på kalenderår och är därför känsligt för förseningar över årsskiftet, särskilt avseende enskilda projekt med större värde. Detta innebär att en försening på några veckor i december till nästkommande år kan medföra stor påverkan på FMV:s leveransindex men kan samtidigt ha begränsad påverkan på Försvarmaktens operativa förmåga. Denna aspekt är viktig att beakta vid analysen av leveransindex.

Det är möjligt att jämföra årets redovisning av leveransindex med redovisningen av leveransindex i årsredovisningen 2023 och 2022 men inte tidigare än 2021 eftersom de tidigare indikatorerna baserades på andra principer och indata. För att förbättra möjligheten till analys samt visa på bredden och komplexiteten i FMV:s verksamhet har FMV:s projekt delats in i fyra kategorier: nyanskaffning komplex, nyanskaffning mängd, modifiering komplex, modifiering mängd.

Med nyanskaffning komplex avses försvarsmateriel som behöver utvecklas och anskaffning av nya system som Försvarmakten tidigare inte har haft. Under kategorin nyanskaffning mängd faller nyanskaffning av materiel som köps och

hanteras i stora volymer, exempelvis eldhandvapen och ammunition som Försvarsmakten tidigare inte har haft. Modifiering komplex avser renovering och modifiering i komplexa system. Kategorin modifiering mängd avser renovering och modifiering av mängdmaterial.

Tabell 4 - Leveransindex anslagspost 1:3.1 för 2024

Kategori	2024	2023	2022
Modifiering komplex	68	68	127
Modifiering mängd	89	100	57
Nyanskaffning komplex	77	76	100
Nyanskaffning mängd	70	67	40
Total	73	72	97

Värdet för årets leveransindex för FMV:s materielleveranser som belastar anslagspost 1:3.1 uppgår till 73. Tabellen ovan visar leveransindex för de olika kategorierna.

Resultatet består av årets avtalade leveranser till Försvarsmakten, av FMV tidigarelagda leveranser samt försenade leveranser från tidigare år. För att säkerställa en hög leveranssäkerhet nyttjar FMV möjligheten att tidigare lägga materielleveranser från kommande år. Detta är ett viktigt verktyg för att balansera produktionen och en förutsättning för att kunna agera snabbt och flexibelt särskilt i en tillväxtfas. Samtidigt är det viktigt att betona att tidigareläggningar inte är tillämpliga för all materiel med hänsyn till tillgänglighet och leveranstider. FMV arbetar aktivt för att ständigt utveckla interna arbetssätt för att säkerställa ett effektivt nyttjande av detta verktyg.

Exempel på materiel som FMV skulle ha levererat 2023, men som levererades 2024 är Funktionspansarbandvagn 90 och bildförstärkare (mörkerutrustning). Exempel på materielleveranser som försenades 2023 och som levererades 2024 är Bärgningsbandvagn 120C, livstidsförlängning av HMS Spårö, ansiktsskydd samt olika typer av underhållsutrustning.

Resultatet för 2024 ligger över resultatet för 2023 men innebär en minskning jämfört med 2022. Det relativt höga leveransindexet för 2022 berodde på en kombination av olika gynnsamma faktorer. För det första tidigarelade FMV under 2022 leveranser till Försvarsmakten som skulle ha genomförts 2023, och för det andra hade flera av leveranserna som FMV utförde 2022, främst förseningar från

tidigare år, ett högre ekonomiskt värde jämfört med leveranser som hade utförts 2021. De senaste två åren förelåg inte samma kombination av gynnsamma faktorer, vilket innebär att leveransindexet för 2023 och 2024 har varit lägre.

För 2024 uppnår leveranskategorierna modifiering mängd och nyanskaffning komplex högst leveransindex. Inom dessa kategorier har leveranser i stor utsträckning skett enligt plan. Lägst leveransindex återfinns inom kategorin modifiering komplex och nyanskaffning mängd vilket till del ligger i linje med förra årets resultat. Likt 2023 går det inte att se mönster i resultat mellan komplexa uppdrag respektive mängduppdrag.

Exempel på leveranser som FMV genomförde under 2024 inom kategorin modifiering komplex är granatkastarbandvagnar, bandvagnar samt livstidsförlängning av HMS Spårö. Inom kategorin modifiering mängd har leveranser skett bland annat inom uppdraget om livstidsförlängning av Torped 62 samt identifieringssystem av vän och fiende (IFF).

Inom kategorin nyanskaffning komplex har bland annat Archer, lastbilar, hamnbogserbåtar samt skolflygplan SK40 levererats. I kategorin nyanskaffning mängd återfinns leveranserna signalskyddsmateriel, plogar och kroppsskydd.

Sett till fördelningen av förseningsorsaker står externa leverantörer för 55 procent av samtliga förseningar under 2024. Exempel på orsakerna till förseningarna, i likhet med föregående år, är materiel- och komponentbrist, kvalitetsbrister och begränsad produktionskapacitet mot bakgrund av den stora efterfrågan. Några exempel på försenade leveranser till nästkommande år är bland annat torpedmateriel, tankbil och elverk.

Vidare förekommer även förseningar i materielleveranser där Försvarmakten varit orsakande part, totalt 21 procent. Förseningarna uppkommer i överlämningsprocessen av materiel och vid ändrade förutsättningar av Försvarmakten i pågående uppdrag, till exempel när Försvarmakten inte tar emot delleveranser av beställda system. Några exempel på försenade leveranser till nästkommande år avser bland annat eldhandvapensystem och kompletteringsanskaffning av kroppsskydd.

Förseningar i leveranser till Försvarmakten har även uppstått på grund av FMV som står för 16 procent av samtliga förseningar i årets leveransplan. Orsakerna till att FMV har bidragit till förseningar har varit resursbrist och faktorer kopplade till kontrakt och upphandling. Några exempel på försenade leveranser till nästkommande år är bland annat anskaffning av mörkerstridsutrustning och anskaffning av personlig skyddsutrustning.

Slutligen har "annan orsak" angivits för åtta procent av förseningarna av i årets leveransplan. Exempel på förseningsorsaker inom denna kategori är naturpåverkan.

FMV vidtar ett antal åtgärder för komma till rätta med leveransförseningar och effektivisera materielförsörjningen. Nedan återges en summering av dessa åtgärder. För vidare läsning, se FMV:s redovisning av materielförsörjningen för respektive materielområde i avsnitt 3.2.1–3.2.5.

Gentemot försvarsindustrin följer FMV upp hur produktionen hos leverantören fortskrider för att snabbare kunna reagera på eventuella förseningar. Uppföljningen omfattar i vissa fall även leverantörernas kvalitetsarbete. Hos vissa strategiskt viktiga leverantörer har FMV placerat personal för att underlätta leverans av materiel och därmed korta ledtider samt aktivt bidra till leverantörers effektiviseringsarbete.

Även gentemot Försvarsmakten arbetar FMV för att effektivisera materielförsörjningsprocessen. Exempel på vidtagna och planerade åtgärder är gemensam planering av beställningar och leveranser, förtydligandet av ansvarsfördelning mellan myndigheterna i vissa steg i materielförsörjningsprocessen och gemensam introduktionsutbildning.

Även internt inom FMV pågår ett arbete med att effektivisera materielförsörjningen. Exempel på vidtagna och planerade åtgärder är att minska antalet beslutssteg i anskaffningsprocessen inom ett materielområde, öka möjligheten att delegera beslutsmandat och utveckling av digitala metoder för produktionsuppföljning. Inom ett materielområde delar FMV upp mer omfattande uppdrag från Försvarsmakten där all nödvändig dokumentation finns för att möjliggöra snabbare leveranser.

FMV arbetar därutöver med andra, mer omfattande effektiviseringsåtgärder som syftar till en bredare effektivisering av verksamheten. En del av dessa åtgärder beskrivs i kapitel 4.

3.2 Årets materielförsörjning per materielområde

FMV:s beställningsförmåga per materielområde redovisas som nettoförändringar för kund- och leverantörsorderstock 2021-2024.

FMV:s leveransförmåga per materielområde redovisas som leveransindex för 2024¹.

3.2.1 Armémateriel

Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1

Tabell 5 - Förändringar i kund- respektive leverantörsorderstock, anslagspost 1:3.1, 2021–2024 (mnkr)

Nettoförändringar	2024	2023	2022	2021
Kundorderstock	56 995	11 916	19 677	1 848
Leverantörsorderstock	30 893	13 661	5 940	-1 404

Kundorderstocken inom armémateriel har ökat sedan 2023. Anledningen till ökningen är en ökning av Försvarmaktens uppdrag till följd av ökade anslag.

Exempel på uppdrag som bidragit till årets resultat för kundorderstocken är kvalificerat luftvärn till armén, utökning av uppdraget om renovering och modifiering av Stridsvagn 122 samt kompletteringsanskaffning av luftvärnsammunition.

Den utökade kundorderstocken påverkar även leverantörsorderstocken inom armémateriel som ökade jämfört med 2023. Exempel på större beställningar till industrin som har bidragit till årets resultat för leverantörsorderstocken är ersättningsanskaffning samt renovering och modifiering av Stridsvagn 122, ersättningsanskaffning av Stridsfordon 90 samt ammunition till Luftvärnssystem 103 Patriot.

Under året har FMV inom armémateriel inte behövt prioritera några beställningar framför andra.

¹ Jämförelsetal för tidigare år finns ej att tillgå.

Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1

Årets resultat för myndighetens leveransindex inom armémateriel är 77.

Exempel på större leveranser till Försvarmakten som genomförts under året är granatkastarpansarbandvagnar, bandvagnar och lastbilar.

Exempel på större leveranser som försenats till 2025 är granatkastarpansarbandvagnar och bandvagnar.

De främsta anledningarna till förseningarna är kvalitets- och komponentbrister, produktionsbegränsningar samt hög belastning hos leverantören. En leverans av eldhandvapen har på Försvarmaktens begäran senarelagts till 2025 då Försvarmakten önskat att hela beställningen levereras vid samma tidpunkt istället för mindre leveranser i form av delkomponenter. Omvärldsläget har varit fortsatt utmanande under 2024 och hög efterfrågan har medfört att industrins kapacitet ansträngts med längre leveranstider och kostnadsökningar som följd. Stödet till Ukraina har fortsatt påverkat FMV inom armémateriel, då resurser omfördelas från ordinarie verksamhet.

Leverans av reservdelar och underhållsutrustning har senarelagts till 2025 på grund av resursbrist på FMV.

Planerade och genomförda åtgärder för att effektivisera materielförsörjningsprocessen

FMV har under året fortsatt att föra kontinuerlig dialog med industrin om effektivisering av materielförsörjningsprocessen samt bidragit i samarbeten för att öka produktionskapaciteten hos industrin. Stort fokus har lagts på att följa upp progress hos leverantörer där förseningar förekommit för att förebygga ytterligare förseningar samt kostnadsökningar. Ökade ansträngningar har också gjorts för att följa upp kvalitetsarbetet hos FMV:s leverantörer.

FMV för löpande dialog med Försvarmakten på flera nivåer, bland annat i syfte att utveckla effektiva och ändamålsenliga arbetssätt och processer mellan myndigheterna. FMV har stöttat Försvarmakten i arbetet med budgetunderlagen för 2025 och 2026. FMV har tillsammans med Försvarmakten tidigare lagt materielbeställningar, bland annat genom att identifiera vilka objektsredovisningar som behöver tidigareläggas.

I början av 2024 genomfördes ett planeringsmöte med Försvarmakten för att gå igenom årets beställningar och leveranser. Varje månad har uppföljande möten skett mellan FMV och Försvarmakten för att hantera eventuella avvikelser.

3.2.2 Marinmateriel

Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1

Tabell 6 - Förändringar i kund- respektive leverantörsorderstock, anslagspost 1:3.1, 2021–2024 (mnkr)

Nettoförändringar	2024	2023	2022	2021
Kundorderstock	1 098	5 844	-1 831	4 678
Leverantörsorderstock	451	4 246	-594	5 290

Kundorderstocken inom marinmateriel har ökat under året. Nettoökningen var mindre under 2024 jämfört med 2023, vilket beror på omfattande infriade åtaganden.

Vissa planerade uppdrag från Försvarmakten har FMV inte kunnat påbörjas under året. Uppdragsförseningar beror i enstaka uppdrag på resursbrist hos FMV samt förändrade kommersiella förutsättningar som exempelvis förnyad upphandling eller ökad kostnadsbild. Ett exempel på uppdrag som har försenats är anskaffning av ersättning till Patrullbåt 61.

Även leverantörsorderstocken har ökat inom marinmateriel. I likhet med kundorderstocken var nettoökningen för leverantörsorderstocken mindre under 2024 jämfört med 2023, vilket beror på omfattande infriade åtaganden för beställningar, till exempel genom upparbetning på industrin eller att leverans har skett från industrin till FMV.

Exempel på uppdrag från Försvarmakten som FMV kunnat omvandla till beställningar till industrin under 2024 och som därmed har bidragit till både kund- och leverantörsorderstock är återanskaffning av stridsbåtar som ersätter båtar som Sverige har skänkt till Ukraina, anskaffning och modernisering av lastbilsburen Robot 15 samt anskaffning av arbetsfartyg.

FMV har prioriterat vissa beställningar inom materielområdet framför andra. Skälen till omprioriteringarna är krav på Försvarmaktens operativa förmåga.

Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1

Årets resultat för myndighetens leveransindex inom marinmateriel är 69.

Exempel på genomförda leveranser till Försvarmakten inom materielområdet är hamnbogserbåtar och ett antal fordonsbaserade plattformar för tung kustrobot. Därutöver har FMV levererat en livstidsförlängning av röjdykfartyget HMS Spårö.

Förekomna leveransförseningar beror huvudsakligen på kvalitetsbrister och otillräcklig dokumentation hos vissa leverantörer.

Ett exempel på försenad leverans är materiel till röjdykardivisionen.

Planerade och genomförda åtgärder för att effektivisera materieförsörjningsprocessen

FMV samarbetar inom marinområdet med försvarsindustrin för att skapa förutsättningar att kvalitetskraven i myndighetens beställningar möts. FMV har inom materielområdet anställt kvalitetsingenjörer som stödjer kvalitetsarbetet i det interna projektarbetet, analyserar uppkomna kvalitetsavvikelser och säkerställer att relevanta kvalitetskrav finns på leverantörer och produkter i upphandlingsfasen. FMV genomför vid behov även tredjepartsgranskning som en del av kvalitetsarbetet. Därutöver följer FMV kontinuerligt upp förseningar och kvalitetsproblem hos leverantörer för att förebygga att ytterligare kostnader och förseningar uppstår.

FMV har inom marinmaterielområdet tillsammans med Försvarmakten genomfört en granskning för att kunna identifiera åtgärder som möjliggör en effektivare materieförsörjningsprocess. Granskningen resulterade i en handlingsplan med planerade åtgärder. Bland annat ska instruktioner och rutiner skapas för att i tidigt skede tydliggöra och fastställa Försvarmaktens krav- och förväntansbild på leveranser enligt kravelementlista.

Därutöver planerar FMV att öka dialogen med Försvarmakten inom materielområdet för att tidigt kunna utarbeta underhållsplaner och materielstrukturer. På så sätt ska FMV tidigare i processen kunna omhänderta Försvarmaktens krav- och förväntansbild inför kommande kravelementdialoger och överlämningar i projekt. Utöver det planerar FMV att öka kompetensutvecklingen inom marinområdet avseende rutiner för överlämning till Försvarmakten.

Verksamheten inom marinmateriel har präglats av fortsatt ökad tillväxt avseende ett antal nya uppdrag från Försvarmakten och beställningar till industrin. Samtidigt sker leveranser av tidigare beställd produktion där merparten följer beslutad leveransplan men förseningar har förekommit. Det finns fortsatta osäkerheter avseende förutsättningar för att teckna kontrakt med industrin. Omvärldsläget framförallt i form av kriget i Ukraina och ökad konkurrens inom

försvarsmaterielområdet har inneburit en ökad kostnadsbild hos industrin i förhållande till Försvarmaktens kravbild. Osäkerheterna avseende både leveranstider och kostnadsbild hos industrin innebär ett fortsatt behov av kravhantering och riskspridning mellan industrin, FMV och Försvarmakten.

Under 2024 har FMV:s personal inom marinmateriel, som för myndigheten i övrigt, växt, vilket är en förutsättning för att kunna genomföra beställd och planerad produktion enligt försvarsbeslutet.

3.2.3 Flyg- och rymdmateriel

Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1

Tabell 7 - Förändringar i kund- respektive leverantörsorderstock, anslagspost 1:3.1, 2021–2024 (mnkr)

Nettoförändringar	2024	2023	2022	2021
Kundorderstock	4 860	16 439	11 594	2 171
Leverantörsorderstock	4 370	6 672	10 416	- 3 645

Kundorderstocken inom flyg- och rymdmateriel har ökat sedan 2023.

Exempel på större uppdrag från Försvarmakten som har bidragit till årets resultat för kundorderstocken är omsättning av materiel och förbättringar av JAS 39 C/D, kompletteringsanskaffning av S 106-flygplan, Lägesbild Basplatta Rymd vilket bland annat omfattar upprättandet av en militär rymdlägesbild för totalförsvaret samt livstidsförlängning av jaktrobot IRIS-T.

FMV har inte tagit emot samtliga uppdrag från Försvarmakten som varit planerade. Anledning till detta är bland annat avsaknaden av bemyndigande från regeringen och inriktningsbeslut. Exempel på planerade uppdrag som FMV inte tog emot under 2024 är anskaffning av uppdragsutrustning till JAS 39 och ammunitionssläp till flygbasförbandet. Flera uppdrag har blivit försenade men beställts under 2024, som exempelvis Basplatta Rymd och Vägval Stridsflyg (konceptarbete för framtida stridsflyg). Detta har i vissa fall medfört senare produktionsstart och långsammare progress.

Även leverantörsorderstocken har ökat sedan 2023. Exempel på större beställningar inom flyg- och rymdmateriel som lagts till industrin under 2024 är kompletteringsanskaffning av Helikopter 16 och stridslednings- och luftbevakningsflygplanet S 106, Vägval Stridsflyg, fortsatt utveckling av

flygmaterielsystem 39 samt anskaffning av flygbomber till JAS 39 för markmålsbekämpning.

Under året har FMV inte lagt alla planerade beställningar till industrin. Exempel på anledning till förseningarna är avsaknad av kravdokumentation och förseningar hos ett internationellt konsortium.

FMV har i dialog med Försvarmakten prioriterat beställningar av vissa vapensystem till JAS 39 för att uppnå snabbare leverans. FMV har även utrett möjlighet till anskaffning av andra vapen för att på lång sikt täcka förmågebehoven samt arbeta för att öka försörjningstryggheten.

Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1

Årets resultat för myndighetens leveransindex inom flyg- och rymdmateriel är 62.

Exempel på större leveranser som skett under året är systemåtermatning och förbättringar 21-24, MS20 Block2.1 med uppgradering av bland annat flygplan, stödsystem och vapenintegration för JAS 39 och leverans av skolflygplan SK 40. Ett tredje exempel på genomförd leverans omfattar uppdragsutrustning, specialverktyg och reservmateriel till helikoptersystem 14. Därutöver har FMV bland annat levererat sop- och blåsmaskiner, ammunitionslastbilar, plogsystem och lätta flygunderhållsbilar till Försvarmakten.

Exempel på försenade leveranser inom flyg- och rymdområdet är sjöoperativ Helikopter 14, stationsmateriel för JAS 39 E och anskaffning av bilar för flygunderhåll. Orsaken till förseningarna kan främst tillskrivas utmaningar inom industrin att leverera beställd materiel i tid. I vissa fall har FMV meddelat berörd leverantör att deras progress i utveckling av ny materiel inte är tillräcklig. I vissa fall saknades även förutsättningar hos Försvarmakten att leverera erforderliga kravdokument i tid för att kunna lägga beställningar enligt plan eller att ta emot färdiga leveranser.

Åtgärder som genomförts och planeras att genomföras i syfte att effektivisera materielförsörjningsprocessen

Inom Flyg- och rymdmateriel har FMV arbetat med en rad olika åtgärder för att effektivisera materielförsörjningsprocessen. Bland annat har FMV ökat sin fysiska närvaro hos strategiska leverantörer inom industrin för att underlätta leverans av materiel och att korta ledtider samt aktivt bidra till leverantörers effektiviseringsarbete. FMV planerar löpande med både Försvarmakten och strategiskt viktiga leverantörer åtgärder som kan vidtas för ökad robusthet och trygghet i materielförsörjningen vid kris och höjd beredskap. FMV har tillsammans

med Försvarmakten och leverantör tillsatt särskilda sammansatta expertgrupper för att identifiera och åtgärda flaskhalsar i materialproduktionen. Exempel på sådana expertgrupper finns inom underhållssystem och bakre underhåll.

Därutöver har ansvarsfördelningen mellan FMV och Försvarmakten avseende tekniskt designansvar inom materielområdet förtydligats. Resultatet möjliggör ett effektivare arbetssätt vid båda myndigheterna inom design- och kvalitetssäkring för samtliga faser i materiellivscykeln. FMV har även vidareutvecklat tillämpningen av kvalitetsledningssystemet i produktionen och handlingsregler för områdena informationssäkerhet och miljökrav. Dessa åtgärder ska korta ledtider och underlätta FMV:s omsättning av Försvarmaktens förmågekrav. Därutöver har FMV utökat sina interna utbildningsinsatser inom materielområdet, så att nyanställd personal snabbare kan bidra till produktionen.

FMV har inom materielområdet även vidtagit interna effektiviseringsåtgärder genom att minska antalet beslutssteg i anskaffningsprocessen, maximerat möjligheten att delegera beslutsmandat, utvecklat digitala metoder för produktionsuppföljning samt infört en komplexitetsanpassad metod inom system- och designområdet. I vissa fall har det saknats förutsättningar från Försvarmakten eller Regeringskansliet för beställning varvid FMV har tecknat en principöverenskommelse med industrin som syftar till att möjliggöra tidigare produktionsstart.

Givet det aktuella omvärldsläget och försvarsindustrins leveranskapacitet har materieförsörjningen kunnat genomföras enligt den plan som fortlöpande prioriterats i samverkan med Försvarmakten.

Erfarenheter från 2024 och slutsatser från vidtagna åtgärder är att ytterligare effektiviseringsåtgärder behövs inom materieförsörjningen. Det inkluderar effektivare gränssytor inom FMV och i gränssytan mellan Försvarmakten och FMV. Inom dessa områden pågår ett arbete. I myndighetens budgetunderlag för 2026 lyfter FMV flera åtgärdsförslag som berör finansiell styrning av myndigheten och hur FMV kan påverka viktiga leverantörers förmåga att leverera rätt materiel i tid. FMV behöver fortsätta att både stödja och ställa tydligare krav till leverantörer i försvarsindustrin.

3.2.4 Ledningssystemmateriel

Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1

Tabell 8 - Förändringar i kund- respektive leverantörsorderstock, anslagspost 1:3.1, 2021–2024 (mnkr)

Nettoförändringar	2024	2023	2022	2021
Kundorderstock	243	-91	4 232	161
Leverantörsorderstock	99	1 119	-130	285

Kundorderstocken inom materielområdet ledningssystem har ökat under året. Orsaken för ökningen är Försvarsmaktens ökade behov av materiel.

Exempel på uppdrag som har bidragit till att kundorderstocken har ökat är ledningsstödsystem till säkerhetsbataljonen samt identifieringssystem av vän och fiende (IFF).

Under året har inte alla planerade uppdrag påbörjats enligt beslutad produktionsplan. Den primära orsaken till att uppdragen inte har påbörjats är otillräckliga uppdragsbeskrivningar eller avsaknad av styrande dokument. Med anledning av omvärldsläget har Försvarsmakten lämnat ett ökat antal uppdrag som FMV ännu inte startat upp i sin helhet. Två tillkommande uppdrag har FMV påbörjat under året.

Hinder för att påbörja uppdrag från Försvarsmakten finns främst inom ledningsträningsområdet. FMV stöttar Försvarsmakten i framttagande av styrande dokument.

Leverantörsorderstocken inom materielområdet har ökat under 2024.

Exempel på större beställningar till industrin som har bidragit till årets resultat för leverantörsorderstocken är nya delar inom sensorsystem som systemleverans av radar med mycket lång räckvidd (VLRR) och ett flertal kustspaningsradar (KSRR).

Exempel på planerade beställningar till industrin som inte kunde genomföras under 2024 är kryptoutvecklingsprojekt, beställning av modifiering av taktiska datalänkar (MIDS BU2) samt omsättningar av simulatorer och teknik till ledningsträningsanläggningar (LTS).

Inom materielområdet har FMV i dialog med Försvarmakten prioriterat vissa beställningar framför andra på grund av förändrade förmågebehov hos Försvarmakten.

Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1

Årets resultat för myndighetens leveransindex inom materielområde ledningssystem är 62.

Exempel på större leveranser till Försvarmakten som genomförts under året är viruskontrollterminaler, färistar, signalskyddsmateriel samt tilläggsutrustning. Dessa leveranser ökar Försvarmaktens förmåga till skyddad kommunikation och stärker förmågan till intrångsskydd i ledningssystemen. Därutöver har FMV levererat ett antal satellitterminaler vilket ger Försvarmakten flexiblare och ökad förmåga till kommunikation.

Anledningen till att vissa leveranser inom materielområdet har försenats är kapacitetsproblem inom industrin och kvalitetsbrister hos vissa produkter.

Åtgärder som genomförts och planeras att genomföras i syfte att effektivisera materielförsörjningsprocessen

FMV har inom materielområde ledningssystem i samverkan med Försvarmakten startat ett samarbete för att korta ledtider från krav till leverans. Inspiration för detta arbete har bland annat hämtats från olika Natoländer.

Bland annat har myndigheterna gemensamt utvecklat en modell för kategorisering av FMV:s leveransplan, utvärderingskriterier för beslut om kategorisering av materielen, gemensam introduktionsutbildning samt tagit fram anpassningar för gemensamma arbetssätt med strategiska leverantörer.

Flera initiativ är startade mellan FMV och Försvarmakten för att komma till rätta med leveransproblematiken. Initiativen sker i hela kedjan från beställning, via produktion och till mottagande hos Försvarmakten, ett antal mötesformat har upprättats för detta.

3.2.5 Logistikmateriel

Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1

Tabell 9 - Förändringar i kund- respektive leverantörsorderstock, anslagspost 1:3.1, 2021–2024 (mnkr)

Nettoförändringar	2024	2023	2022	2021
Kundorderstock	-782	134	2 315	1 019
Leverantörsorderstock	-665	1 151	1 372	-31

Kundorderstocken inom materielområdet logistik har minskat sedan 2023.

Exempel på uppdrag som FMV har tagit emot från Försvarmakten under 2024 är anskaffning av bas- och underhållsutrustningssystem och anskaffning av drivmedelssystem.

FMV har under 2024 inte tagit emot alla uppdrag från Försvarmakten som var planerade. Anledningar till förseningarna är till exempel försenade systemmålsättningar, i enstaka fall även avsaknad av fastställda objektsredovisningar. Inom vissa uppdrag sker en sen precisering av det materiella innehållet i uppdraget vilket leder till att FMV försenas i uppdragsplaneringen. Exempel på uppdrag från Försvarmakten som försenats är anskaffning av fotbeklädnadssystem, handbeklädnadssystem och strömförsörjningsutrustning.

Även leverantörsorderstocken har minskat under 2024.

Exempel på större beställningar till industrin som har bidragit till årets resultat för leverantörsorderstocken är kompletteringsanskaffning av kroppsskydd och anskaffning ny stridsuniform.

Inte alla beställningar som var planerade för 2024 har lagts till industrin under året. En anledning till förseningarna är till exempel avsaknaden av fastställd kravdokumentation. I vissa fall har FMV i sin planering inte tagit tillräcklig hänsyn till tekniska utmaningar och effekten av återkommande överprövningar. Exempel på planerade beställningar som FMV inte kunde genomföra enligt plan är anskaffning av vattenreningsverk och rullflakstankar.

FMV har inte behövt prioritera några beställningar inom materielområdet framför andra.

Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1

Årets resultat för myndighetens leveransindex inom logistikområdet är 65.

Exempel för större, utförda leveranser till Försvarmakten är Markstridsuniform 24, Kroppsskydd 23D, containertält, tält till traumatropp och Tankbil 21.

Exempel på planerade leveranser som inte kunnat genomföras i sin helhet under 2024 är Kroppsskydd 22.

De främsta anledningarna till leveransförseningar till Försvarmakten är till följd av brister i överlämningsprocessen. I vissa andra fall har produktionsproblem hos leverantören och råvarubrist förelegat.

Åtgärder som genomförts och planeras att genomföras i syfte att effektivisera materielförsörjningsprocessen

Inom materielområdet logistik har FMV valt att endast lägga beställningar till industrin i de delar av uppdragen från Försvarmakten där fastställd kravdokumentation finns.

Vidare utarbetar FMV, när det är lämpligt, offert till Försvarmakten grundat på en giltig leverantörsoffert. FMV har vidtagit dessa åtgärder för att begränsa risken för förseningar i uppbyggnaden av Försvarmaktens materiella behov och förmåga inom logistikområdet.

FMV planerar att öka samverkan med Försvarmakten inom logistikmateriel för att redan i uppdragsskedet säkerställa att fullständig kravdokumentation finns i tid inklusive information om mängd och materiel. Dessutom planerar FMV att öka samverkan med Försvarmakten för att utveckla myndigheternas gemensamma processer för en effektivare materielöverlämning.

3.3 Vidmakthållandetjänster och övrig avgiftsfinansierad verksamhet

3.3.1 Anskaffning av materiel och anläggningar inom anslagspost 1:3.2

Verksamhet som belastar anslagspost 1:3.2 *Anskaffning av materiel och anläggningar* omfattar bland annat förstagångsanskaffningar och beredskapsvaror, men också anskaffning och modifiering av materiel av mindre ekonomisk omfattning. Inom anslagsposten finansieras även uppgifter till FMV som till exempel det som benämns förutsättningsskapande verksamhet (FSSV).

I tabell 10 redovisas total kundorderstock inom Försvarmaktens anslagsposter samt total kundorderstock för anslagspost 1:3.2. Kundorderstocken omfattar det totala värdet på uppdrag som Försvarmakten har lagt till FMV.

Tabell 10 - Kundorderstock anslagspost 1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar (mnkr)

(mnkr)		2024	2023	2022
Försvarmaktens anslag	Orderstock	10 954	7 491	9 544
Varav ap. 1:3.2	Orderstock	4 304	1 412	1 986

2024 har kundorderstocken inom anslagspost 1:3.2 ökat väsentligt jämfört med föregående år vilket beror på en ökad ambitionsnivå utifrån Försvarmaktens utökade anslagsnivå. Bland beställningarna som Försvarmakten lagt till FMV inom anslagspost 1:3.2 återfinns uppdrag inom demonstrator markplattform, anskaffa signalskydd samt anskaffa hjälm.

Tabell 11 - Intäkter mot Försvarmaktens anslagspost 1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar (mnkr)

(mnkr)		2024	2023	2022
Intäkter	Varav FMV tjänst	224	200	630
	Varav materiel	1 792	884	922
Totalt		2 016	1 084	1 522

Under 2024 har intäkter inom anslagsposten ökat till 2 016 miljoner kronor jämfört med 1 084 miljoner kronor år 2023. Intäkterna har ökat både inom FMV tjänst och materiel jämfört med föregående år. En större del av intäkterna till FMV tjänst kommer från verksamhetsområde armé- samt ledningssystemmateriel.

Antalet årsarbetskrafter inom FMV som belastar anslagspost 1:3.2 har ökat till 134 jämfört med 124 år 2023. Detta är i linje med den totala ökningen av intäkter inom anslagsposten.

Nedan följer en redovisning av exempel på uppdrag och leveranser som FMV har bidragit med under året.

FMV har under året drivit projekt inom exempelvis anskaffning av Robot 56, omsättning av Stridsträningssanläggning (STA) samt anskaffning av eldhandvapen. Inom STA har den första av två STA-trailers levererats under året.

Inom ammunitionsområdet har fokus legat på att säkerställa Försvarmaktens tillväxt samt fortsatt stöd till Ukraina. Leverantörsbeställningar för samtliga ammunitionsslag finns eller är nära förestående och för samtliga ammunitionsslag finns planerade och pågående leveranser.

Under året har FMV även levererat olika typer av standardfordon och skyddsmasker till Försvarmakten.

Inom logistikområdet har bland annat Förläggningstält 12 och 20 anskaffats. Därutöver anskaffade FMV Stridshjälm 24 genom Nato Support and Procurement Agency (NSPA).

Inom informations- och underrättelsesystem har ett antal produkter och komponenter såsom it-säkerhetskomponenter, telekrigstransmissionssystem, antidrönersystem, system för pejling och störning anskaffats för att höja respektive förmåga.

Inom ledningssystem har materielöverlämning till Försvarmakten skett inom svenskt signalskydd med krypteringsutrustning samt kompletterande it-säkerhetskomponenter. Modifieringsöverlämningar har genomförts inom ledningsmateriel på operativ nivå inom telekrig och uppbyggnad av nya plattformar för sensorkedjan har påbörjats.

3.3.2 Vidmakthållande av materiel och anläggningar inom anslagspost 1:1.3

I detta avsnitt redovisas den avgiftsfinansierade verksamheten på FMV som finansieras av Försvarmaktens anslagspost 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar*. Verksamhet som belastar anslagspost 1:1.3 omfattar bland annat kostnader för att finansiera vidmakthållande av befintliga investeringar i materiel och anläggningar.

Under 2024 har FMV arbetat med utveckling av arbetssätt och ansvarsförhållanden för vidmakthållande såväl internt som tillsammans med Försvarmakten. Internt har kärnprocessen för vidmakthållande uppdaterats och tydliggjorts på en övergripande nivå. Beredning av mer detaljerad nivå har startats och kommer att implementeras successivt.

Internt inom myndigheten pågår utveckling av användarstödet för att bättre möta Försvarmaktens behov. FMV har bland annat arrangerat återkommande frågestunder för FMV:s medarbetare om bland annat överföring av materieldata och anskaffningsinformation till Försvarmaktens redovisningssystem, vilket stödjer en säker och effektiv materielförsörjning. Det har även tagits fram

utbildningar och det pågår översyn av utvalda vägledningar och annat användarstöd.

FMV har tillsammans med Försvarmakten fastställt en myndighetsgemensam tilläggsöverenskommelse om materielförsörjning som kompletterar samordningsöverenskommelsen. I tilläggsöverenskommelsen tydliggörs principiella styrningar för hur myndigheterna förväntas arbeta under vidmakthållande. Vidare framgår en gemensam skedesindlad livscykel för materielsystem där vidmakthållande kontra underhåll definieras. I tilläggsöverenskommelsen fastställs även vikten av fleråriga tjänstebeställningar för att säkerställa FMV:s resurs- och kompetensförsörjning. En förenklad hantering vid ändring av tjänstebeställningar har överenskommit för minskad administration och ökad effektivitet.

Försvarmakten och FMV har fortsatt arbetet för att säkerställa att myndigheternas respektive processer har en korrekt och ändamålsenlig gränsyta för att minimera icke värdeskapande aktiviteter. I det arbetet ingår gemensamma inriktningar för koordinering av it-systemutveckling som stödjer båda myndigheternas behov av materieldata under vidmakthållande.

FMV har en god samverkan med Försvarmakten för att öka tillgänglighet på materiel. Båda myndigheterna är överens om att det fortsatt finns behov av att både förbättra vidmakthållande av materielsystem och underhåll av materielindivider inom flera materielsystem, vilket kommer att ta tid att åtgärda. För att öka myndigheternas effektivitet och för att undvika risk för dubbelarbete eller fördröjningar ser FMV ett fortsatt behov av att utveckla tillämpningen av tilläggsöverenskommelsen om materielförsörjning, bland annat med hänsyn till hur FMV kan stödja Försvarmakten som ombud vid upphandlingar.

FMV har fortsatta utmaningar i att stödja Försvarmakten att ingå säkerhetsskyddsavtal inom vidmakthållandeområdet.

I tabell 12 redovisas FMV:s intäkter för tjänster på beställningar från Försvarmakten avseende vidmakthållande som belastar Försvarmaktens anslagspost 1:1.3. Av tabellen framgår det totala beloppet uppdelat på FMV:s tjänst respektive materiel.

Tabell 12 - Kundorderstock anslagspost 1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar (mnkr)

(mnkr)		2024	2023	2022
Försvarmaktens anslag	Orderstock	10 954	7 491	9 544
Varav ap. 1:1.3	Orderstock	4 209	4 281	5 683

2024 har kundorderstocken inom anslagspost 1:1.3 minskat något jämfört med föregående år. En tänkbar förklaring till minskningen är att FMV under 2023 har avslutat uppdrag inom vidmakthåll till ett högre värde än nya uppdrag som har tillkommit under 2024. En annan förklaring kan vara att minskningen är resultatet av FMV:s avarbetning och överföring av leverantörskontrakt till Försvarmakten som tidigare har hanterats i FMV:s affärssystem.

Några exempel på beloppsmässigt större beställningar som Försvarmakten har lagt till FMV under 2024 och som belastar anslagspost 1:1.3 är vidmakthåll av fordonssystem, anskaffning av systemmateriel för fordonssystem och vidmakthåll av Försvarets telenät.

I tabell 13 redovisas FMV:s intäkter för tjänster på beställningar från Försvarmakten som belastar anslagspost 1:1.3. Av tabellen framgår det totala beloppet uppdelat på FMV:s tjänst respektive materiel.

Tabell 13 - Intäkter mot Försvarmaktens anslagspost 1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar (mnkr)

(mnkr)		2024	2023	2022
Intäkter	Varav FMV tjänst	963	919	786
	Varav materiel	802	1 009	1 667
Totalt		1 765	1 928	2 453

Under 2024 har intäkterna totalt sett minskat jämfört med 2023 och 2022, framförallt vad gäller anskaffning av materiel för vidmakthållande av materiel och anläggningar. Minskade intäkter avseende FMV materiel är förväntade eftersom denna del av verksamheten ska hanteras i Försvarmaktens ekonomisystem. Däremot har intäkterna för FMV tjänst ökat med 44 miljoner kronor jämfört med 2023 och 177 miljoner kronor jämfört med 2022 vilket ligger i linje med ambitionshöjningen.

Intäkterna är relativt jämnt fördelade mellan FMV:s verksamhetsområden. I likhet med förra året kommer högst andel via verksamhetsområde ledningssystemmateriel och verksamhetsområde armémateriel.

Antalet årsarbetskrafter inom FMV som belastar anslaget 1:1.3 uppgår till 588 under 2024 vilket är en ökning jämfört med 540 årsarbetskrafter år 2023 samt 459 år 2022. Intäktsökningen inom FMV tjänst i kombination med ökningen av årsarbetskrafter och nivån på kundorderstocken, visar på ett fortsatt behov av FMV:s stöd till Försvarmakten, vilket är centralt för Försvarmaktens operativa förmåga och den materiella tillgängligheten vid krigsförbanden. Den relativt moderata intäktsökningen inom FMV tjänst tyder på att det ökade antalet årsarbetare som belastar anslagspost 1:1.3 beror på konsultavlösningar.

Nedan följer en redovisning av exempel på uppdrag och leveranser som FMV har bidragit med under året.

Inom fordonsområdet har FMV vidmakthållit stridsvagns-, stridsfordons-, pansarterrängbils- och bandvagnssystemen för att upprätthålla fastställd funktionsnivå. För Stridsvagn 122- och Stridsfordon 90-systemen har uppdraget statusåtertagande fortsatt, vilket är ett uppdrag från Försvarmakten för att återta fastställd funktionsnivå. Detta innebär att obsoleta delsystem och komponenter ersätts samt att utbytesenheter och reservdelar anskaffats.

FMV har under året drivit vidmakthållandeprojekt inom utbildningsmateriel samt pansarvärns- och eldhandvapen.

Inom både indirekt eld och luftvärnsområdet har fortsatta leveranser av reservdelar genomförts samt löpande underhåll enligt underhållsavtal.

Inom hjulfordon har renovering av tunga släp samt övrigt löpande stöd till Försvarmakten fortsatt.

Inom marinmateriel har bland annat livstidsförlängning av ubåten Södermanland genomförts. I den ingår ett antal modifieringar som syftar till att tekniskt vidmakthålla ubåtens kapacitet, livslängd och tillgänglighet. Andra exempel på åtgärder som genomförts under året är större åtgärder på stridsbåtar och modifiering på två tunga trossbåtar samt livstidsförlängning på tre lätta trossbåtar för ökad rörlighet, bättre närskydd och effektivare bränsleförbränning.

Inom logistikområdet personlig utrustning har bärsäckar, Regnställ 90, madrasser, bäddutrustning, förstärkningsplagg, baskrar, Fältuniform 90 samt Marschkänga 90B anskaffats. Vidare inom hälso- och sjukvårdssystem har omfattande volymer

av stridssjukvårdar- och traumaväskor samt sjukvårdsutrustning sjukvårdare levererats.

Inom fältförplägnadsområdet har FMV på beställning av Försvarmakten anskaffat satser inom säkerhetsmateriel klättring. Med denna materiel ska Försvarmakten kunna öka sin förmåga till trupptransport och firning från helikopter. Även lavinprognoser ska kunna göras, och i vintertid ska förflyttning i alpin terräng möjliggöras. Utöver materiel levererar FMV inom logistikområdet ett flertal tjänster inom vidmakthållande till Försvarmakten, exempelvis metod- och användarstöd för systemsäkerhet, integrerat logistikstöd (ILS), användbarhet (HFI) samt hållbarhet och miljö. Ett urval av de leveranser som genomförts är flertalet utbildningar, uppdatering av handböcker, designregler samt logistikanalyser. Inom grund- och förvaltningsdata har den ökande anskaffningen medfört att klassificeringen av förrådsbeteckningar ökat med 69 procent och uppgick till drygt 27 000 förrådsbeteckningar under 2024. FMV har även haft en markant ökning rörande kodifieringsuppdrag av Nato stock number (NSN).

Inom informationssystem har FMV vidmakthållit vädertjänstsystemen och ledningsträningsystemen genom att vissa komponenter omsatts och nya versioner av it-systemen levererats. It-säkerheten har stärkts. Inom den geografiska informationstjänsten och navigeringsområdet har stöd lämnats till berörda anskaffningsprojekt. Stöd till Försvarmakten har lämnats avseende ledningssystemens utveckling i enlighet med Federated Mission Networking (FMN) ramverk för att möjliggöra interoperabilitet mellan medlemsländer.

Inom informations- och underrättelsesystem har ett antal produkter och komponenter såsom markbaserade primära och sekundära radar, igenkänningssystem, signalskyddssystem, it-säkerhetskomponenter, telekrigstransmissionssystem, antidrönarsystem, system för pejling och störning förstärkts och vidmakthållits för att bibehålla och höja respektive förmåga.

Inom strategiska nät har ett antal komponenter såsom nya radiolänkar, master och torn samt fiberförläggning omsatts för att bibehålla och höja kapacitetsförmågan. Inom området har cirka 100 anläggningar genomgått materielomsättning. Befintliga samt nya verksamhetsplatser inom Försvarmakten är förstärkta med kommunikation.

4. FMV:s arbete för effektivisering av verksamheten

Under året har FMV arbetat både med Försvarsmakten och internt inom myndigheten för att effektivisera och förbättra verksamheten.

FMV och Försvarsmakten har under 2024 tagit fram tre tilläggsöverenskommelser till samordningsöverenskommelsen som beslutades i december 2023.

Samordningsöverenskommelsen definierar gränsytan mellan myndigheterna på en övergripande nivå. Tilläggsöverenskommelserna beskriver kontaktytorna mellan myndigheterna inom utvalda områden ytterligare. De tilläggsöverenskommelser som FMV och Försvarsmakten tog fram under 2024 handlar om materieförsörjning, infrastruktur och informationssystem/informationsteknologi samt säkerhetsskydd och exponering.

Tilläggsöverenskommelsen om materieförsörjning reglerar bland annat gränsytor mellan myndigheterna avseende planering av produktion, forskning och utveckling, tull och transport, internationella samarbeten, upphandling samt tjänster och stöd. Inom infrastruktur behandlar tilläggsöverenskommelsen bland annat former för att utveckla gemensamma strategiska inriktningar gällande mark, anläggningar och lokaler. Avseende informationssystem och informationsteknologi regleras exempelvis förutsättningarna för att befattningshavare hos den ena myndigheten ska kunna bemyndigas att arbeta i den andra myndighetens stödsystem, formerna för arbetet med de informationssystem som samnyttjas och dess gränssnitt.

Tilläggsöverenskommelsen om säkerhetsskydd och exponering av säkerhetskänslig verksamhet behandlar bland annat arbets- och samverkansformer utifrån att respektive försvarsgren och stridskraft inom Försvarsmakten har gränsytor mot FMV:s verksamhetsområden och centrala staber.

Internt inom myndigheten har FMV fortsatt implementera rekommendationer och förslag från förändringsinitiativet Ett FMV, bland annat genom att utveckla FMV:s planering, budgetering, styrning och uppföljning. Målet är att säkerställa leverans av materiel och tjänster till Försvarsmakten och minska den interna administrationen, minska ledtider och att öka kvaliteten i interna underlag som utgör grund för analys och beslut.

En väsentlig åtgärd har varit att, utifrån den nya huvudprocesskartan som beslutades i juni 2023, fortsatt utveckla myndighetens lednings-, stöd-, och

kärnprocessområden med fokus på förenkling och harmonisering av myndighetens arbetssätt. För att stödja och vidareutveckla processtrukturen har en dedikerad processorganisation utsetts. Processutvecklingen möjliggör för FMV att ta nästa steg i utvecklingen av myndigheten, eftersom det bidrar till en tydlig struktur och bättre samordning mellan olika delar av verksamhetens behov. Detta skapar förutsättningar för effektivare arbetsflöden, att snabbare kunna omhänderta ny kunskap och att introduktion av nya medarbetare underlättas. Harmonisering och standardisering utgör förutsättningar för att kunna digitalisera och automatisera arbetet, samt att myndigheten snabbare kan anpassa sig till nya förutsättningar.

Den 31 oktober publicerades en utarbetad processdokumentation på en övergripande nivå. Därefter har arbetet fortsatt med att vidare detaljera processerna i syfte att beskriva ensade arbetssätt och skapa förutsättningar för effektiviseringar och kontinuerliga förbättringar. Arbetet pågår fram till sommaren 2025. Som en del av utvecklingen av ledningsprocesserna ingår en process för att bedriva myndighetens utveckling strukturerat i syfte att synliggöra och prioritera myndighetens utvecklingsarbete på kort och lång sikt. Detta innebär utvecklad förmåga till prioriteringar utifrån ett helhetsperspektiv för myndigheten samt ger en långsiktig inriktning för utveckling av myndigheten.

En annan prioriterad åtgärd har varit att stärka mål- och resultatstyrningen inom myndigheten vilket både omfattar en utvecklad planering och uppföljning. Syftet är att styra och leda mot resultat och ett utökat mandat för verksamheten för hur resultatet ska åstadkommas. Det innebär en prioriterad styrning på övergripande nivå, för respektive verksamhet att omsätta. Detta har genomförts genom bland annat en utvecklad strategisk inriktning i verksamhetsplanen som syftar till att ge skarpare prioriteringar för verksamheten. I linje med den utvecklade mål- och resultatstyrningen har FMV under året tagit fram nyckeltal som följs upp i den interna uppföljningen för att följa myndighetens framdrift mot målbilden. Dessutom har uppföljningen ändrats till att omfatta en samlad uppföljning av ekonomi och verksamhet och därmed ge ett bättre underlag för styrning av myndigheten. Uppföljning av regelefterlevnad samt innovation och FoU (forskning och utveckling) har under året dessutom integrerats i verksamhetsuppföljningen.

Även inom områdena artificiell intelligens (AI) och digitalisering pågår aktiviteter som både ska bidra till ökad effektivitet inom FMV:s verksamhet och främja myndighetens innovationsförmåga. Aktiviteterna följer FMV:s målsättning i verksamhetsplanen.

FMV har under året lanserat en vägledning avseende externa generativa AI-tjänster. Genom vägledningen vill myndigheten stärka teknologins positiva effekter som ökad produktivitet och stimulera medarbetarnas kreativitet, men också säkerställa att myndigheten använder tjänsterna på ett säkert och ansvarsfullt sätt. FMV har även etablerat ett internt AI-nätverk och infört AI-ambassadörer i syfte att skapa utrymme för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande.

Dessutom har FMV ingått ett partnerskap med i AI-Sweden i syfte att bevaka den senaste teknikutvecklingen inom AI. AI Sweden är ett partnernätverk av olika privata och offentliga organisationer i Sverige som delar kunskap om AI och dess tillämpning. Genom att dra nytta av partnerskapet och kompetensen som finns inom AI Sweden ökar FMV sina förutsättningar för att påskynda myndighetens användning av AI.

Under 2024 har FMV även arbetat för att utveckla den digitala kompetensen inom organisationen. Exempel på effekter som myndigheten vill uppnå med detta arbete är bland annat en utvecklad förmåga att leda organisation och medarbetare genom digital förändring och dra nytta av teknikutvecklingen, utveckla medarbetarnas kompetens för att identifiera potentiella möjligheter och utmaningar med AI men också en starkare säkerhetskultur. Under 2025 kommer FMV att skala upp utvecklingen av den digitala kompetensen och nå fler medarbetare. Detta ska bidra till ett starkare innovationsklimat och en mer handlingskraftig organisation som bättre kan möta framtida utmaningar.

Under 2025 startar FMV upp ett digitaliseringslabb som ska fungera som en testmiljö för nya digitala lösningar och idéer där myndigheten kan experimentera.

5. Jämställdhetsintegrering i materielförsörjningen

Bedömning av resultat

Tillfredsställande: FMV bedömer att resultatet för 2024 är tillfredsställande. Översynen av FMV:s arbetssätt för jämställdhetsintegrering, framtagandet av en metodik för jämställdhetsanalys och genomförda utbildnings- och informationsinsatser ger myndigheten goda förutsättningar för att systematiskt anskaffa och modernisera försvarsmateriel som passar både kvinnor och män. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla arbetssätt och verktyg.

I regleringsbrevet för 2024 har regeringen gett FMV i uppdrag att säkerställa att myndigheten fortsätter arbetet med jämställdhetsintegrering enligt regeringens mål för jämställdhetspolitiken. Inom FMV används *integration av humanfaktorer* (HFI) som ett strukturerat arbetssätt med syfte är att säkerställa att anskaffade och moderniserade materiel är ändamålsenliga för dess användare, oavsett kön.

I samverkan med Försvarsmakten har FMV i samordningsöverenskommelsen och i tilläggsöverenskommelsen om materielförsörjning tydliggjort att jämställdhetsperspektivet ska beaktas i samtliga livscykelkedan. FMV uppfyller sina åtaganden att integrera jämställdhetsaspekter inom materielförsörjning genom utveckling av metoder, verktyg och utbildning.

Med en tydligare integrering av jämställdhetsområdet inom processer och styrning för användbarhet och HFI får myndigheten bättre förutsättningar att säkerställa att varor och tjänster som upphandlas är ändamålsenligt utformade för kvinnor och män. Genom ett aktivt arbete med att integrera jämställdhetsområdet inom användbarhet och HFI bidrar FMV till ökad jämställdhet enligt mål 5 i Agenda 2030.

Under 2024 har FMV genomfört en översyn inom användbarhet och HFI med hänsyn till styrning, stöd, verktyg och utbildning. Översynen utgick ifrån FMV:s ambition att eftersträva enklare, tydligare och mer ändamålsenliga arbetssätt, där jämställdhet ska vara en naturlig och integrerad del inom HFI. Som resultat av översynen identifierade FMV bland annat behov av nya arbetssätt, komplettering av befintliga arbetssätt samt vidareutveckling av utbildningar inom området. Utifrån översynens resultat initierade FMV ett antal aktiviteter, exempelvis att utveckla verktyg och användarstöd för kvalitetssäkring av underlag inom

materielanskaffningen så att jämställdhetsaspekter beaktas och kravställs. Bland annat har ett första utkast på dimensioneringsverktyg tagits fram för att underlätta för anskaffningsprojekt att inkludera HFI- och jämställdhetsaspekter i arbetet. En metodik för jämställdhetsanalys för att identifiera behov av könsanpassade materielsystem har utvecklats och testats i pågående projekt inom marinmateriel.

Under 2024 har fyra MSIAK-utbildningar (miljö, systemsäkerhet, informationssäkerhet, användbarhet och HFI, integrerat logistikstöd) genomförts med totalt 201 deltagare. FMV har fortsatt att arbeta med en referensgrupp bestående av representanter från verksamheten som arbetar med HFI och jämställdhet. Riktade informationsinsatser har genomförts inom exempelvis antropometri² där FMV och Försvarsmakten varit primära mottagare. FMV har även genomfört ett forsknings- och teknikutvecklingsprojekt inom antropometri som syftar till att skapa förutsättningar för utveckling av verktyg och arbetssätt för en mer jämställd materieförsörjning. Dessa och ytterligare aktiviteter kommer att fortsätta under 2025.

6. Internationell samverkan

FMV:s internationella verksamhet har under 2024 präglats av säkerhetsläget och stödet till Ukraina och Sveriges medlemskap i Nato.

I det här kapitlet redovisar FMV sitt internationella samarbete med stöd till Ukraina, myndighetens arbete inom Nato och sin EU-relaterade verksamhet. I kapitlets andra avsnitt redovisas FMV:s exportstödande verksamhet.

² Antropometri (läran om kropps mått) är en förutsättningsskapande del inom jämställdhetsintegreringen, där fokus ligger på framtagning av verktyg och arbetssätt för att stödja en mer jämställdhetsfrämjande kravställning och möjlighet till verifiering och validering.

6.1 Internationellt samarbete

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet inom den internationella verksamheten som gott.

FMV:s stöd till Ukraina har ökat i omfattning och kostnad.

FMV:s arbete med att anpassa myndighetens arbetssätt till Natos krav pågår enligt plan. Sverige har deltagit i Natos arbetsgrupper och kommittéer.

Inom den EU-relaterade verksamheten har FMV genomfört informations- och seminarieaktiviteter, främjat svenskt deltagande i internationella fora och därmed skapat goda förutsättningar för att utveckla det europeiska samarbetet.

De senaste åren har Sveriges roll inom internationella försvarssamarbeten stärkts. Det försämrade omvärldsläget, Sveriges inträde som allierad i Nato och EU:s mer framträdande position, bland annat genom flera initiativ för att stärka EU:s försvar och säkerhet samt den europeiska försvarsindustriella basen, har medfört att myndighetens internationella verksamhet ökat i omfattning och utgör nu en central och integrerad del av myndighetens uppdrag. Den internationella verksamheten förutspås öka ytterligare de närmaste åren. FMV i sin expertroll bidrar till att realisera Sveriges säkerhetspolitiska mål genom strategiska bi- och multilaterala teknik- och materielsamarbeten.

Under 2024 har FMV löpande informerat Regeringskansliet om planeringen för internationella möten vid de möten och avstämningsfora som Försvarsdepartementet tillhandahåller för sin inriktning av verksamheten.

Exempelvis har myndigheten stöttat regeringskansliet i förhandlingarna med nya EU-initiativ som innehåller finansiella, lagstiftningsmässiga och politiska instrument för att fördjupa EU:s försvars- och säkerhetspolitiska samarbete. FMV har under året även deltagit i Europeiska försvarsbyråns (EDA) arbete.

6.1.1 Stöd till Ukraina

Tabell 14 – Utveckling av myndighetens kostnad för arbete med stöd till Ukraina (tkr)

Anslagspost	Beräknat 2026	Beräknat 2025	2024	2023
1:11.5	50 000	50 000	6 800	700
1:2.5	1 427 950	201 000	0	n/a

FMV stödjer Ukraina i enlighet med det samarbetsavtal som tecknades i juli 2023. Stödet under 2024 innefattade gemensamma upphandlingar, stöd i upphandling, informations- och erfarenhetsutbyte samt utbildning och stöd i att skapa en ukrainsk upphandlingsmyndighet. FMV kommer tillsammans med Ukraina fortsätta utveckla stödarbetet.

Inriktningen för FMV:s arbete med anskaffningar av försvarsmateriel åt Ukraina är att det ska ske inom områden där ett anskaffningsarbete redan pågår. Syftet med denna inriktning är att minska ledtider och vara resurseffektivt för att uppnå skyndsamma leveranser till Ukraina.

Under 2024 har FMV på uppdrag av Försvarsmakten genomfört beställningar till industrin på återanskaffning och ersättningsanskaffning avseende Försvarsmaktens donerade materiel till Ukraina. Vissa uppdrag från Försvarsmakten har även omfattat anskaffning eller stöd som gått direkt till Ukraina. Till exempel har FMV bistått Ukraina i uppbyggnad av deras förvaltningsmyndigheter som anskaffar försvarsmateriel. I det sammanhanget har FMV under 2024 placerat medarbetare vid Sveriges ambassad i Ukraina. Syftet är informations- och erfarenhetsutbyte med Ukraina, samt att inhämta Ukrainas materielbehov på kort och medellång sikt.

Under 2024 har regeringen gett FMV i uppdrag att undersöka möjligheter till ökat stöd till Ukraina. Därefter fick FMV i uppdrag att förbereda för ett ökat stöd inom områdena upphandling för donation, nyttjande av FMV:s provplatser och ett ökat ansvar för försörjningslösningen.

FMV har därför inrättat en central funktion på myndigheten för att leda, planera och följa upp stödet till Ukraina. I uppbyggnaden av funktionen läggs särskild vikt vid att FMV ska vara aktivt deltagande i det internationella stödsamarbetet, samverka med framför allt Försvarsmakten men även andra myndigheter, och föra en tät dialog med industrin om deras produktionsmöjligheter.

Efter ett första dialogmöte med leverantörer under hösten har FMV sammanställt ett förslag till regeringen på materiel som kan upphandlas för donation, och som utgör underlag till regeringens propositioner om stöd till Ukraina under 2025. FMV beräknar att anskaffning kommer att upparbetas på anslag 1:2.5 *Försvarets materielverks stöd till Ukraina* under 2025 till ett värde av 201 miljoner kronor.

Det internationella samarbetet med stöd till Ukraina har ökat i omfattning under året och FMV deltar i flera arbetsgrupper och förmågekoalitioner under Ukraine Defense Contact Group (UDCG). Stödet till Ukraina har också diskuterats inom Nordefco.

6.1.2 Nato

Under året har Sverige blivit medlem i Nato. Det svenska inträdet har påverkat FMV i olika avseenden.

Ett exempel på ett område som har påverkats är myndighetens informationshantering. FMV har tagit fram vägledningar och rutiner som ger stöd för hantering av Nato-relaterad information inom FMV. Därutöver vidtar FMV åtgärder för efterlevnad av Natos krav och rutiner. Dessa åtgärder följer myndigheten kontinuerligt upp.

FMV arbetar även med frågor om tillsättning och bemanning av arbetsgrupper inom Nato-strukturen och stöd till Conference of National Armaments Directors (CNAD) och dess kommittéer.

FMV har i samverkan med Försvarmakten och Fortifikationsverket återrapporaterat enligt regeringsuppdraget att genomföra nödvändiga förberedelser för att arbeta med Nato Security Investment Programme (NSIP).

Försvarets materielverk har till Förvarsdepartementet lämnat remissvar avseende Nato Industrial Capacity Expansion Pledge (NICE Pledge).

FMV ser ett fortsatt behov av att med Förvarsdepartementet och Försvarmakten diskutera möjligheter till sekonderingar av personal i Natos struktur.

Government Quality Assurance (GQA)

Kostnaden för genomförandet av ömsesidiga kvalitetskontroller (GQA) har ökat sedan 2023. Kostnadsökningen kan förklaras av ett antal nya och komplexa uppdrag som kräver tid och resurser.

Tabell 15 - Kostnad för kvalitetskontroller inom Government Quality Assurance (tkr)

	2024	2023
Kostnad GQA	2 547	1 650

Inom Natos arbetsgrupp för GQA bidrar FMV med resurser till arbetet med att anpassa tre Natostandarder. Syftet med dessa standarder är att förbättra stödet vid upphandling både för FMV och industrin.

Under 2024 har FMV fortsatt anpassa myndighetens organisation för att uppfylla kraven som kommer att ställas i samband med ratificeringen av Natos kvalitetsavtal STANAG 4107 som förväntas för 2025. Anpassningen ska ge myndigheten positiva effekter för leverantörsuppföljning, möjligheter att allokera kvalitetsresurser över organisatoriska gränser inom myndigheten samt effektivare arbetssätt och omhändertagande av internationella GQA-uppdrag.

Under året formaliserades det nordiska GQA-samarbetet inom Nordefco genom etableringen av en GQA-arbetsgrupp. Under våren stod FMV värd för det årliga Nordiska GQA-mötet under tema samarbete.

FMV har under 2024 även stärkt det internationella GQA-arbetet genom att teckna ett bilateralt GQA-avtal med Ungern. Sammantaget har FMV ingått 15 bilaterala GQA-avtal.

Certifiering av it-produkter

Under året har FMV arbetat med att utveckla ändamålsenliga arbetssätt och processer för uppdraget att vara nationell myndighet för certifiering av it-produkter inom ramen för Natos regelverk för säkerhet i kommunikations- och informationssystem samt vid anmälan av nya produkter till Natos produktlista. FMV har under året haft förmåga att certifiera sådana produkter. Anmälan av produkter till Natos produktlista NIAPC görs av företag som utvecklar it-produkterna. FMV:s roll har huvudsakligen varit att bistå dessa företag och vara kontaktpunkt mot Natos kommunikations- och informationsmyndighet (NCIA) rörande sådana anmälningar. Kontakt i dessa frågor har etablerats med NCIA. FMV har även under året informerat marknadsaktörer kring Natos regelverk rörande certifiering.

Intygande av svenska företag i enlighet med Natos ”Declaration of Eligibility”

Svenska företag som vill lämna anbud i en upphandling som genomförs av NSPA eller NCIA behöver sedan Sveriges inträde i Nato ett nationellt intyg (Declaration of Eligibility). Intyget är en verifikation till Nato att nationen ser företaget som kvalificerat att lämna anbud och utgår från nationens regelverk. Under 2024 har FMV upprättat en funktion som på förfrågan utfärdar intyg gällande svenska företag. Kontrollen som FMV gör utgår från uteslutningsgrunderna och den grundläggande kvalificering av företag som FMV vanligtvis gör inför en nationell upphandling. Dokumentation begärs in från företagen.

Huvudsakliga resultat från Natos kommittéer och arbetsgrupper som har tilldelats FMV

Enligt regeringens instruktion för myndigheters verksamhet i Nato ska FMV rapportera huvudsakliga resultat från Natos kommittéer och arbetsgrupper under CNAD samt från partnerskap och multinationella program inom ramen för Nato Support and Procurement Organisation (NSPO).

CNAD plenummöten och tillhörande undergrupper

Inom CNAD har två plenummöten genomförts under året, vilka har avrapporterats till Försvarsdepartementet. FMV har tillsammans med Försvarsdepartementet och Försvarsmakten utarbetat en gemensam rutin för underlagsframtagning till CNAD plenummöten.

Inom *Joint Intelligence Surveillance And Reconnaissance Integration Group (JISR)* har två möten genomförts under året. Gruppen är ett övergripande forum för att stödja en koherent utveckling av JISR-förmågan och driva koordineringen av förmågeutvecklingen så som Nato gör. Två möten har genomförts och deltagare från Sverige kan vara både FMV och Försvarsmakten. Under året har Försvarsmakten deltagit och inte FMV.

Inom *Nato Army Armaments Group (NAAG)* har fokus varit på att möjliggöra interoperabilitet genom informationsutbyte, arbete avseende gemensamma standarder och samarbetsaktiviteter. Ett plenummöte har genomförts.

Inom *Nato Naval armaments groups (NNAG)* har två plenummöten genomförts under året. Under 2024 har initiativet NATO Digital Ocean präglat arbetet i NNAG. Detta initiativ syftar till att stärka den globala geografiska lägesbilden genom bland annat nyttja ny teknologi. FMV medverkar i NNAG:s Operational Experientation (OPEX) program. Målet med programmen är bland annat att påskynda exploatering av ny teknologi inom alliansen med möjlighet till snabbare implementering hos

operatörerna. NNAG är också medarrangör av REPMUS, världens största OPEX för obemannade system.

Inom *Nato Air Force Armaments Groups (NAFAG)* har fokus legat på gemensamma standarder och hur dessa kan omhändertas av medlemsländerna. Sverige har gått med i en viss gemensam anskaffning inom UAV-området.

Inom *Life Cycle Management Group (LCMG)* har tre möten genomförts med FMV:s deltagande. Bland annat har gruppen genomfört en genomlysning av Nato-standarder inom området och påbörjat arbetet med analys av ratificering och implementering av olika standardiseringsöverenskommelser. FMV deltog även i uppstart av ett strategiskt långsiktigt planeringsarbete för LCMG. Nato-standarderna för Integrated Logistics Support (ILS) har omarbetats. FMV och Försvarsmakten har genom Samordningsöverenskommelsen beslutat att följa Natos livscykelmodell som utgör en nyckelstandard inom LCMG. En ny kvalitetsstandard (AQAP) finns för förfogande och en ny standardiseringsrekommendation (STANREC) för AQAP-certifiering har producerats. Ytterligare två AQAP har uppdaterats. Ett arbete med att se över och uppdatera de mest använda AQAP (2110 och 2310) har påbörjats. Inom miljötålighetsområdet för livscykelhantering prioriteras analys av STANAG 4370 och 4868 som rör elektromagnetisk kompatibilitet för kommande ratificering och implementering. Slutligen initierades studien "The Digital thread and the importance of Configuration Management to data quality and traceability".

Inom *Group of National Directors on Codification (GNDC)* har två möten genomförts. Gruppen har under året inlett ett arbete för att definiera termen "quality Nato stock number" (NSN). NSN är ett katalogiseringssystem för nödvändig materiel inom försvarslogistik. En ökad kvalitet i arbetet med NSN ska öka interoperabiliteten i användningen av försvarsmateriel inom logistikområdet. Därutöver reviderade gruppen sin management plan med uppmaning att synkronisera den med respektive nationella planer.

Inom *Ammunition Safety Group (CASG)* genomfördes två möten. Ett stort antal standardöverenskommelser är under omarbetning och en analys är påbörjad avseende prioriteringsordning inför ratificering av standardiseringsöverenskommelser inom området.

Partnerskap och multinationella program inom ramen för NSPO

NSPO är den styrande organisationen för NSPA. NSPA genomför upphandlingar åt Natos organisation, Natoländer och i vissa fall partnerländer som väljer att gemensamt anskaffa materiel eller tjänster för olika typer av försvarsändamål.

Inom *Agency Supervisory Board* (ASB), NSPO:s högsta beslutande styrelse, har två ordinarie möten genomförts under året. I styrelsens rådgivande underkommittéer *Policy & Strategy* (PS) *Committee* och *Finance, Administration and Audit* (FAA) *Committee* har två möten i sammanslaget format (PS-FAA) genomförts. Kommittéerna har under året bland annat lagt fram rekommendationer åt ASB om byråns styrning och processer som ASB har tagit ställning till.

Materielsamarbetet inom NSPO bedrivs i ett 40-tal olika multinationella partnerskap och program inom samtliga domäner och under samtliga livscykelfaser. FMV har under året, i samverkan med Försvarmakten, ansökt om svenskt medlemskap i tre partnerskap (*Uncrewed Aerial Systems*, *Medical* och *Night Vision and Optoelectronics*). Därtill blev Sverige medlem i två partnerskap (*Alliance Ground Surveillance* och *Alliance Future Surveillance and Control*) i mars. Syftet med medlemskapen i partnerskapen är att kunna genomföra upphandlingar, samt fördjupad samverkan med övriga Natoallierade. FMV har under året tillsammans med Försvarmakten deltagit i kommittémöten samt andra möten inom de partnerskap där Sverige är medlem eller observatör.

6.1.3 EU-relaterad verksamhet

FMV har löpande stöttat Regeringskansliet i förhandlingarna av förordningsförslaget om det Europeiska försvarsindustriella programmet (EDIP).

För European Defence Fund (EDF) 2024, där projektansökningar lämnades in till Europeiska kommissionen i november 2024, ser FMV ett fortsatt stort intresse från svensk industri att delta. Försvarmakten har på FMV:s rekommendation beslutat att medfinansiera nio utvecklingsprojekt, varav fem inom arméområdet, två inom marinområdet, ett inom flyg- och rymdområdet samt ett inom ledningssystemområdet.

FMV har genomfört en informationsdag om EDF, som inför den årliga projektansökningsfasen vände sig till företag, universitet och högskolor samt myndigheter. FMV har även startat upp en seminarieriserie, där branschorganisationerna Säkerhets- och Försvarföretagen (SOFF) och branschorganisationen för små och medelstora företag (SME-D³) tillsammans med intresserade företag deltar. Syftet med seminarieserien är att bättre kunna

³ Små och medelstora företag inom försvars- och säkerhetsområdet. SME-D är en ideell förening som har som ändamål att ta tillvara intressena hos i Sverige baserade, oberoende små och medelstora företag (SME-företag).

påverka innehållet i kommande EDF arbetsprogram så att utlysningar motsvarar svenska utförarens kompetens.

FMV har i samverkan med Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Försvarmakten bistått Regeringskansliet i arbetet med den Europeiska kommissionens utvärdering av Europeiska försvarsfonden.

FMV har samverkat med Försvarmakten i arbetet med att ta fram lämpliga projekt inom ramen för förordningen om inrättande av instrumentet för förstärkning av europeisk försvarsindustri genom gemensam upphandling (EDIRPA) och förordningen om stöd för ammunitionsproduktion (ASAP). Inom EDIRPA har Sverige tillsammans med Finland, Lettland och Tyskland vunnit Europeiska kommissionens tilldelning för ett projekt kallat Common Armoured Vehicle Systems (CAVS).

Inom ASAP har FMV främjat svenskt deltagande och på Försvarmaktens uppdrag medfinansierat ett av de tre projekt som 2024 tilldelades svenska ammunitionsföretag. Projekten syftar till att öka produktionskapaciteten inom ammunitionsområdet. FMV har i samverkan med andra nordiska länder under 2024 samverkat med ammunitionsindustrin för att kartlägga och analysera behov av ytterligare ökningar av produktionskapacitet.

Inom det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) har medlemsstater möjlighet att samverka inom viktiga områden. Resultaten av FMV:s arbete med Pesco ger ökade möjligheter att påverka utvecklingen inom viktiga teknikområden, skapar kontakter mellan experter samt ger ökad kännedom om den utveckling som pågår i de projekt där FMV deltar.

FMV medverkar i totalt 21 projekt inom Pesco, varav i tio som observatör och i elva som deltagare. Ett av dessa projekt, ROCOMIN, leds av FMV och syftar till att stärka europeisk förmåga inom robust kommunikation.

Flera av projekten inom Pesco där FMV medverkar syftar till en harmonisering av krav och förslag till kommande EDF-projekt. Sverige representeras av Försvarmakten och FMV och samverkan sker mellan myndigheterna inklusive FOI. Samverkan syftar till och bidrar till en tydligare koordinering av Sveriges projektdeltagande för att uppfylla Försvarmaktens förmågebehov.

6.2 Exportstödjande verksamhet

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet inom den exportstödjande verksamheten som gott.

Exportsamarbetet med Storbritannien har fortsatt att utvecklas och under året har antalet genomförda förhandlingar med andra länder legat på en fortsatt mycket hög nivå. Antalet beviljade exportstödsuppdrag är det högsta någonsin. Även arbetet med försäljning av övertalig materiel bedöms ha genomförts med gott resultat, där även en förnyad upphandling av kommissionärstjänsten har utförts.

Det förändrade omvärldsläget och kriget i Ukraina har haft fortsatt stor påverkan på exportverksamheten. Många länder med ökade försvarsanslag fortsätter att söka snabbare vägar att anskaffa försvarsmateriel. Detta påverkar FMV:s exportverksamhet genom att fler länder söker bilaterala samarbets- och anskaffningsavtal med Sverige samt genom att industrin ber om mer stöd. Exportverksamheten har under 2024 ytterligare förstärkt samarbetet med Storbritannien och genomfört två samarbetsmöten.

6.2.1 Analys- och prioriteringsverksamhet

Flera aktörer, som exempelvis Utrikesdepartementet, Försvarsdepartementet och utlandsmyndigheterna, bedriver exportstöd varför koordinering och gemensamma prioriteringar är en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. FMV tar därför, efter dialog med industrin och övriga försvarsmyndigheter, årligen fram ett analys- och prioriteringsunderlag för den statliga exportrelaterade verksamheten.

6.2.2 Strategiska exportprojekt

FMV har tecknat avtal med Ungern om förlängning av befintligt supportavtal samt försäljning av ytterligare fyra JAS 39 C utöver de 14 flygplan som landet har sedan tidigare. FMV har genomfört förhandlingar med Tjeckien och Thailand gällande modernisering och förlängning av befintliga mellanstatliga avtal om support för JAS 39. Myndigheten har även genomfört förhandlingar med Filippinerna och Thailand rörande nyanskaffning av JAS 39.

Inom stridsfordonsområdet har förhandlingar om ett mellanstatligt samarbetsavtal förts med flera länder kring samanskaffning av Stridsfordon 90 i kombination med köp för donation till Ukraina.

Kampanjen rörande den nederländska upphandlingen av nya ubåtar fortgick under året, men avslutades då Nederländerna valde det franska alternativet. FMV har också mottagit och besvarat en informationsförfrågan från Kanada gällande deras framtida ubåtsanskaffning.

Dessutom fördes dialog med Frankrike gällande flera materielsystem.

6.2.3 Exportstödsuppdrag

Svensk försvarsindustri kan i samband med marknadsföring för export ansöka om stöd från svenska staten. FMV sammanhåller statens exportstödsaktiviteter mot ansökande företag och aktiviteterna genomförs mot full kostnadstäckning, vilket innebär att industrin betalar för alla kostnader som uppstår vid genomförandet av stödet. Exportstödsuppdrag har under året huvudsakligen ställts till Försvarsmakten men även internt FMV.

Tabell 16 - Antal beviljade exportstödsuppdrag 2022–2024

Fördelat per sakområde	2024	2023	2022
Armémateriel	18	16	9
Flygmateriel	19	7	8
Ledningssystem	0	0	0
Marinmateriel	5	2	9
M&I Export	11	9	11
Totalt	53	34	30

De under 2024 beviljade exportstödsuppdragen omfattar bland annat beslut om delgivning av försvarssekretess, lån av Försvarsmaktens materiel i samband med mässor, deltagande som referenskund vid av industrin arrangerade möten samt mässor och besök av utländska delegationer. Företag som FMV beviljat stöd till under 2024 är BAE Systems Hägglunds AB, BAE Systems Bofors AB, Saab AB, Saab Dynamics AB, Saab Surveillance AB, Saab Kockums AB, Volvo Defense AB samt Aimpont.

Förutom en generell återhämtning av verksamheten efter pandemin har de stigande försvarsanslagen i många länder ökat anskaffningstakten vilket påverkar exportstödsverksamheten. Denna trend visar sig framförallt inom materielområdena armé samt flyg och rymd.

Tabell 17 - Fördelning antal genomförda exportstödsaktiviteter 2022–2024

Fördelning av exportstödsaktiviteter	2024	2023	2022
Deltagande mässor/utställningar	5	5	2
Förevisning/besök	6	8	5
Försäljning/lån av materiel	14	10	9
Marknadsföringsaktiviteter	3	3	3
Säkerhetsskyddarbete	25	8	11
Totalt	53	34	30

Tabell 17 visar fördelningen av olika typer av exportstödsaktiviteter under åren 2022–2024. Den typ av exportstöd där efterfrågan ökat mest är stöd gällande säkerhetsskyddarbete. Statligt stöd med säkerhetsskyddsarbete är en förutsättning för industrin vid försäljning av försvarsmateriel till utlandet.

6.2.4 Försäljning av övertalig materiel

FMV ansvarar för försäljning och upplåtelse av sådan materiel som inte längre behövs eller som blivit obrukbar för Försvarsmakten och dess verksamhet. Försäljningsverksamheten utförs på uppdrag av Försvarsmakten, antingen av FMV:s egen personal eller via den kommissionär som FMV har upphandlat för detta ändamål. Kommissionären anlitas för försäljning av främst standardfordon och mängdmateriel, såsom exempelvis verktyg, köksutrustning och beklädnad.

Uppdragen till kommissionären har under året bland annat omfattat försäljning av olika fordonstyper såsom hjullastare, terränglastbilar och motorcyklar samt hanteringsutrustning och större industrimaskiner.

Verksamheten har under hösten genomfört en förnyad upphandling av kommissionärstjänsten.

7. Innovation, forskning och utveckling

Bedömning av resultat

Tillfredsställande: FMV bedömer att de insatser som gjorts att stärka myndighetens bidrag till det svenska försvarets innovationsförmåga har lagt en mycket god grund för fortsatt arbete och engagemang i hela myndigheten. Avseende FoU-verksamten bedömer FMV att den planerade tillväxten hanteras samtidigt som utvecklingen av verksamheten driver mot ett stärkt nyttiggörande av resultaten i materieförsörjningen och Försvarmaktens förmågeutveckling.

Samtidigt finns utvecklingspotential för att utveckla FMV:s upphandlingsmetoder som främjar innovation.

FMV har under året omsatt regeringens strategiska inriktning för försvarsinnovation till en strategi för att utveckla FMV:s innovationsförmåga. Strategin tar ett brett angreppssätt på innovationsförmåga och hela myndigheten deltar i dess operationalisering.

Operationaliseringen sker genom specifika uppgifter för FMV:s verksamhetsområden och centrala staber som delvis har resulterat i ett antal åtgärder. Exempel på specifika åtgärder är beslutet om projektet ”SME⁴ Demonstration Week”, som ska tillgängliggöra FMV:s provplatser för fler, nya och mindre företag. Ett annat exempel på genomförda åtgärder är genomförandet av utvecklingsinsatser inom AI, bland annat utbildningar och skapandet av ett internt nätverk.

Operationaliseringen av strategin för att utveckla FMV:s innovationsförmåga sker även genom att stödja en så kallad ”spårpatrull”, som ska identifiera innovationshämmande faktorer inom och utanför myndigheten och föreslå aktiviteter och åtgärder för att hantera dem. En beredning har inletts av förslag till åtgärder och aktiviteter för att förbättra myndighetens informations- och kunskapsförvaltning.

⁴ SME står för små och medelstora företag.

FMV har under året inlett dialoger med Försvarmakten inom flera materielområden om att tillsammans utifrån utvalda projekt i investeringsplanen utveckla arbetssätt som främjar förnyelse av de tekniska systemen. FMV har även fört en dialog med FOI och bland annat diskuterat hur förmågan att nyttiggöra FOI:s forskning i materielförsörjningen kan stärkas.

Under året har FMV påbörjat ett långsiktigt arbete med att utveckla upphandlingsmetoderna för att främja teknisk förnyelse i materielförsörjningen. Till exempel har FMV inom det militära innovationsprogrammet (MIP) analyserat och tolkat hur upphandlingslagstiftningen⁵ kan tillämpas för att beakta innovationsfrämjande faktorer i upphandlingen. Det handlar bland annat om att på ett bättre sätt kunna nyttja upphandlingsmöjligheter i övergången från FoU till produktifiering och anskaffning. Utöver det pågår en förstudie om innovationsupphandling tillsammans med Försvarmakten i syfte att utveckla upphandlingsmetoder som främjar teknisk förnyelse i materielförsörjningen. Resultaten från förstudien presenteras i början av 2025.

FMV har utvecklat TechDay-formatet och internationellt samarbete avseende metodutveckling inom det militära innovationsprogrammet. FMV TechDay är en del av Försvarmaktens militära innovationsprogram som eftersöker civil driven teknik med militär potential. Dessutom utvecklade FMV relevanta interna processer, så att myndigheten bättre kan tillämpa resultaten från FoU-verksamheten i materielförsörjningen.

Under året genomförde FMV på uppdrag av Försvarmakten teknikutveckling och icke-objektsbunden materielutveckling. Vidare stöttade FMV Försvarmakten i arbetet med inriktning, planering och styrning av sin FoU-verksamhet och studie- och konceptutvecklingsverksamhet. Även omvärldsbevakning genomfördes.

Under året har FMV:s verksamhet inom forsknings- och teknikutveckling stöttat myndigheten med beslutsunderlag vid materielutveckling samt hotbildsanalys. Även kompetensutvecklingen på FMV, FOI, Försvarmakten och inom industrin stöttades. Dessutom stärktes FMV:s värderings-, kravställnings- och valideringsförmåga vid upphandlingar.

⁵ Lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

8. Kommersiellt arbete, affärsmässighet och försörjningstrygghet

8.1 Kommersiellt arbete och affärsmässighet

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet inom området som gott. Antalet upphandlade kontrakt är fortsatt på en hög nivå till följd av den ökade produktionen. Under året har FMV fortsatt arbetet med att effektivisera och kvalitetssäkra både upphandlingsprocessen och leveranser till FMV. Även arbetet med att öka dialogen med marknaden har fortsatt under året.

FMV upphandlar i enlighet med lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. I tabellen nedan redovisas antalet kontrakt och det totala estimerade kontraktsvärdet. Kontrakten omfattar samtliga anslag som FMV disponerar och anslag från Försvarmakten. År 2024 uppgår antalet upphandlade kontrakt till 2 869 vilket är i nivå med föregående år. Det estimerade kontraktsvärdet år 2024 uppgår till 68,3 miljarder kronor vilket är en markant ökning jämfört med 2023. Andelen konkurrensutsatta kontrakt uppgår till 56 procent och är i nivå med föregående år. Även konkurrensutsättningen sett till kontraktsvärde är i nivå med föregående år. Utgångspunkten för FMV är att upphandling ska ske i konkurrens men val av upphandlingsform påverkas av materielens kopplingar till väsentliga säkerhetsintressen.

Tabell 18 - Antal kontrakt och kontraktsvärde 2022–2024⁶

Antal kontrakt och kontraktens värde	2024	2023	2022
Kontrakt (antal)	2 869	2 886	2 334
varav konkurrens %	56 %	56 %	56 %
Kontraktsvärde, mnkr	68 299	54 845	34 725
varav konkurrens %	17 %	17 %	24 %

Utbildning inom det kommersiella området sker kontinuerligt inom FMV. Detta gäller både upphandling och kommersiella frågor.

Dialogen med leverantörsmarknaden har ökat. Detta skapar förutsättningar för att effektivisera upphandlingsprocesserna och möjlighet till kortare ledtider. Exempelvis har FMV utvecklat metoder för ökat samarbete med industrin för att hitta lösningar för gemensamma utmaningar gällande kontraktering, leverans och gemensamma prioriteringar.

FMV har under 2024 fortsatt att implementera metodik och arbetssätt för kategoristyrningsarbetet inom inköpsenheterna indirekta varor och tjänster samt konsultinköp. Kategoristyrning är en effektiv arbetsmetod som innebär att samla varor och tjänster som har likheter i kategorier. Syftet är att genom ett helhetsperspektiv ge ökade kvalitetseffekter, undvika målkonflikter och ge besparingar. FMV ser fortsatt en ökning av svenska små och medelstora företag (SME) som ansöker om deltagande i EDF. FMV bedömer också att ett ökat fokus på leveranssäkerhet och försörjningstrygghet har skapat nya möjligheter för svenska SME-företag liksom ökade krav på att finna färdiga produkter. Detta då kravet på leveranstrygghet gynnar inhemsk produktion och färdigutvecklade produkter inte kräver samma investeringar i utveckling eller orsakar samma finansiella risktagning, vilket är svårare för SME att hantera än för större företag.

Försvarsföretagsdagarna (FFD), är ett årligt återkommande arrangemang i samverkan mellan FMV, Försvarsmakten samt de två branschorganisationerna SOFF och SME-D och syftar till att på ett förutsättningsskapande sätt skapa dialog mellan myndigheter och branschen. FFD 2024 genomfördes med gott resultat och ses som en viktig arena för samtal mellan aktörerna inom försvarsmarknaden.

⁶ Tabellen exkluderar bland annat kontrakt inom egen regi, foreign military sales (FMS) och NSPA.

Som en fortsättning på FFD följer fördjupningsseminarier som riktar sig till industrin och syftar till att ge en djupare förståelse och kunskap om aktuella frågor och behov inom de olika arenorna. Fördjupningsseminarierna genomfördes i april 2024 och omfattade totalt sex seminariepass inom områdena armé, flyg och rymd, marin, logistik, ledningssystem samt försvars- och tjänsteupphandlingar. FMV har också deltagit vid Försvarsentreprenördagen samt Att sälja på försvarsmarknaden som anordnas av SOFF och som båda riktas mot små och medelstora företag.

8.2 Försörjningstrygghet

Bedömning av resultat

Tillfredsställande: FMV bedömer att resultatet för området försörjningstrygghet är tillfredsställande. Under året har en handlingsplan med förnyad operationalisering av uppdraget utarbetats och aktiviteterna följer i huvudsak plan. Samarbetet med Försvarsmakten inom området försörjningstrygghet har stärkts och myndigheterna avser att fortsatt driva utvecklingsåtgärder inom området gemensamt.

Mot bakgrund av omvärldsläget, tillväxten inom försvarsområdet och behovet av att stärka försvarsförmågan har FMV under 2024 gjort en förnyad operationalisering av regeringsuppdraget om försörjningstrygghet. Det har resulterat i en handlingsplan med prioriterade åtgärder och mål. Åtgärderna ska tillsammans skapa bättre förutsättningar för verksamheten att stärka försörjningstryggheten och därigenom öka försörjningstryggheten i FMV:s leveranser. I förlängningen bidrar det till att Försvarsmakten kan lösa sina uppgifter trots störningar i försörjningen och kan öka materielens tillgänglighet och uthållighet i samtliga beredskapsnivåer.

För att utveckla försörjningstryggheten i materielförsörjningen har FMV och Försvarsmakten under året etablerat ett myndighetsgemensamt arbete i syfte att koordinera åtgärder på försörjningstrygghetsområdet och för att uppnå större effekt. En av de första gemensamma åtgärderna är att identifiera och utvärdera systematik och metod för analys av kritiska försörjningskedjor. Utifrån slutsatserna i det gemensamma arbetet har myndigheterna kommit fram till att arbetet fortsatt behöver bedrivas gemensamt.

Under året har ett arbete påbörjats med att inventera åtgärder för ökad försörjningstrygghet i materielprocessen vilka kommer att fastställas inom ramen

för FMV:s arbete med införande av ny huvudprocesskarta. Detta arbete kommer att fortsätta under 2025.

FMV och Försvarsmakten har i samverkan med sina nordiska motparter fortsatt arbetet inom ammunitionsområdet. Parterna har påbörjat kartläggning och analys av försörjningskedjor och etablerat en struktur för gemensam nordisk förhandling mellan de nordiska länderna och industrin. Målet är att kunna ingå ett strategiskt partnerskapsavtal (SPA) med avtal om åtaganden om försörjningstrygghet i kris och i krig med i första hand en leverantör under 2025.

FMV har under året vidtagit åtgärder i enlighet med en alternativ produktionsportfölj (APP) i syfte att kunna göra omställningar av myndighetens produktion för att möta förändrade behov hos Försvarsmakten med anledning av det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde. FMV har under året arbetat med att utveckla metod och process för APP i syfte att ytterligare öka realiserbarheten, liksom med att stärka samarbetet med Försvarsmakten och industrin. Detta utvecklingsarbete kommer att fortsätta under nästkommande år.

Vidare har FMV fortsatt arbetet med cirka 150 leverantörer som FMV har bedömt som viktiga för totalförsvaret och för Försvarsmaktens operativa förmåga i samtliga beredskapsnivåer. Under året har FMV tillsammans med Försvarsmakten fört dialog med leverantörer och berörda myndigheter om tillgång till tjänster och service, exempelvis elförsörjning under högre beredskapsnivåer. Arbetet har varit en del i att skapa förutsättningar för att kunna upprätthålla den kritiska verksamhet som leverantörerna bedriver.

8.3 Avtalsformer för ökad försörjningstrygghet

Bedömning av resultat

Tillfredsställande: FMV har fortsatt att utveckla upphandlingsmetoderna för att stärka försörjningstryggheten, bland annat genom särskilda skrivningar i avtal om leverantörers skyldigheter vid ett försämrat omvärldsläge och parallella kontrakt med två leverantörer inom ammunitionsområdet.

Förutsättningarna för fortsatt arbete med försörjningstrygghet inom avtalsområdet har under året förbättrats. FMV har i förhandlingar för uppdaterade affärsavtal inkluderat frågan om särskilda skrivningar kopplade till försörjningstrygghet. Förhandlingarna kan få effekt först under 2025. Det finns villkor för att få redovisning av leverantörerna av tillgängliga resurser vid ett

försämrat omvärldsläge. Redovisningen ställer krav på ett antal områden så som ägarförhållande för de produktionsresurser som erfordras, försörjning av reservdelar och behov av lagerhållning med mera. Arbetet med fortsatta förbättringar fortskrider, bland annat det löpande utvecklingsarbetet med generella standardklausuler och specialskrivningar för vissa försörjningstrygghetsaspekter.

Vidare pågår metodutveckling för att ytterligare förstärka försörjningstrygghetsaspekter i upphandlingar. Under året har FMV exempelvis arbetat med att teckna parallella kontrakt med två leverantörer för liknande eller samma behov för finkalibrig ammunition. En ökad försörjningstrygghet uppnås därigenom med två tillverkare som har kontrakt med FMV och Försvarmakten. Vid upphandlingar utreder FMV i större utsträckning om krav ska ställas på att underhåll eller viss tillverkning ska genomföras på svenskt territorium samt om produktion utanför Sverige ska utföras inom landet. För avtal som tecknats under tidigare år har avrop från de avtalen gjorts under året.

Förutsättningarna för fortsatt samarbete med FMV:s leverantörsmarknad i fråga om försörjningstrygghet har också förbättrats. FMV har bland annat implementerat en klausul för samverkan om försörjningstrygghet i leverantörskontrakt och har ökat fokuset på tillräckliga immateriella rättigheter. Andra initiativ som pågår är att undersöka möjligheter till additiv tillverkning.

Även inom hjulfordonsområdet har FMV arbetat med nya sätt att hantera eventuella kriser genom att till exempel ställa krav på ett buffertlager som är dedikerat FMV, genomföra avrop från flera leverantörer för samma behov och slutligen ha villkor för både påskyndade leveranser och möjlighet att avropa från flera leverantörer samtidigt.

9. Arbete mot korruption och oegentligheter

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet för arbetet mot korruption och oegentligheter som gott. FMV har arbetat med att öka medvetenheten om riskerna för korruption och oegentligheter inom myndigheten, bland annat genom framtagning av en uppförandekod samt genomförande av etiska dilemmaövningar.

Under 2024 har FMV fortsatt arbeta med förebyggande åtgärder för att stärka myndighetens skydd mot korruption och oegentligheter. Det finns risk för korruption till följd av myndighetens ökade anslag, ökat antal materielanskaffningar, ökad personaltillväxt och rådande omvärldsläge. Korruption och oegentligheter kan allvarligt skada såväl FMV:s varumärke, FMV:s rekryteringsmöjligheter och FMV:s leverantörsrelationer och indirekt försörjningstryggheten av materiel till Försvarsmakten. FMV:s arbete mot korruption och oegentligheter är integrerat i myndighetens arbete med planering och uppföljning av verksamheten. Framförallt handlar det om ett förebyggande arbete för att stärka skyddet mot korruption vilket innefattar att stärka systematiken i antikorrupsionsarbetet och utöka stödet till medarbetare och chefer. Ett gott skydd mot korruption och oegentligheter bidrar till att myndigheten lever upp till den statliga värdegrunden. Arbetet bidrar även till mål 16 i Agenda 2030 som handlar om att stärka rättsstatsprincipen och att främja fred och mänskliga rättigheter, samt specifikt delmål 16.6 om att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.

Under året har FMV tagit fram en uppförandekod för myndighetens medarbetare. Uppförandekoden finns tillgänglig både via myndighetens externa hemsida och via intranätet. Syftet med uppförandekoden är att på ett enkelt och tydligt sätt kommunicera FMV:s förhållningssätt i etiska frågeställningar och ge vägledning avseende medarbetarnas etiska agerande i olika situationer. Uppförandekoden bygger till stor del på befintliga styrningar och inkluderar bland annat skrivningar om antikorrupsion, jäv, mutor, representation, och bisysslor. Uppförandekoden riktar sig till samtliga anställda vid myndigheten och är i första hand en intern styrning. Uppförandekoden har dock ett kommunikativt syfte även externt för att

förmedla hur FMV avser agera i sina relationer med leverantörer och samarbetspartners.

FMV har även arbetat med att utveckla kompetensen hos medarbetarna avseende etiska förhållningssätt. Dels har ett digitalt hållbarhetsseminarium genomförts med fokus på etiska riktlinjer där 49 medarbetare deltog, dels har tre specifika lärarledda utbildningar avseende korruption anordnats där 33 medarbetare deltog. På myndighetens intranät finns information om uppförandekodens innehåll samt hänvisning till övriga styrningar och vägledningar inom området för att på ett enkelt sätt göra informationen tillgänglig för medarbetare och chefer.

FMV har under året samverkat med branschorganisationen SOFF, om åtgärder för att stärka skyddet mot korruption och oegentligheter. FMV har bland annat närvarat vid SOFF:s antikorrupcionsevent där FMV tydliggjorde myndighetens förväntningar på industrin gällande etiska förhållningssätt.

För att ytterligare öka medvetenheten om riskerna för korruption och oegentligheter och stimulera diskussion mellan medarbetare avseende riktlinjerna i uppförandekoden har FMV tagit fram ett antal dilemmaövningar som bygger på etiska frågeställningar av relevans för myndighetens verksamhet. Fokus för dilemmaövningarna har varit på förtroendeskadligt beteende. Övningarna har bland annat koppling till olika jävssituationer, mutor och bisysslor. Dilemmaövningarna har genomförts i hela organisationen och återkopplingen har varit positiv. Både chefer och medarbetare har vittnat om att övningarna lett till bra och nyanserade diskussioner.

Sammantaget har vidtagna åtgärder under året syftat till att stärka medarbetarnas medvetenhet om korruption och oegentligheter samt att kommunicera myndighetens styrningar inom området.

FMV behöver framöver stärka arbetet mot korruption och oegentligheter ytterligare.

10. Miljö- och hållbarhetsarbete

Bedömning av resultat

Tillfredsställande: FMV bedömer resultatet för arbetet inom miljö och hållbarhet som tillfredsställande. FMV har god systematik i miljö- och hållbarhetsarbetet. Under året har myndigheten uppdaterat miljöutredningen och förnyat gapanalysen mot kraven i ISO 14001 som påvisar framsteg i det systematiska miljöarbetet. Andelen ställda miljökrav grundat på upphandlat värde uppgick till 92 procent vilket är en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år. Utsläppen från tjänsteresor med flyg ökar jämfört mot föregående år vilket inte är tillfredsställande.

FMV har under året fortsatt arbeta med att öka medvetenheten och kompetensen hos medarbetarna gällande myndighetens miljö- och hållbarhetsarbete och vilka yttre faktorer som påverkar FMV:s verksamhet. Digitala månadsvisa miljö- och hållbarhetsseminarier har genomförts med olika teman som exempelvis kommande PFAS⁷-förbud, klimatförändringarnas inverkan på säkerhetsläget i vår omvärld och klimatstrategier hos våra allierade. Ytterligare två skraddarsydd seminarier har arrangerats gällande sanering av PFAS i brandsläckningsutrustning och hangarer samt gällande utfasning av PFAS i textilier. Nya medarbetare har vid fyra tillfällen erbjudits en skraddarsydd miljö- och hållbarhetsutbildning medan befintliga medarbetare erbjudits en digital miljöutbildning via myndighetens utvecklingsportal. Under året har myndigheten även tagit fram en digital utbildning om socialt ansvarstagande i upphandling som ska publiceras i FMV:s interna utvecklingsportal i början av 2025. För att ytterligare stärka myndighetens kompetens och inom socialt ansvarstagande i upphandling har FMV under året publicerat en vägledning för uppföljning av sociala krav i produktion av försvarsmateriel samt genomfört en skraddarsydd utbildning avseende uppföljning av sociala krav i leverantörskedjan.

Under 2024 har FMV genomfört en förnyad gap-analys mot kraven i ISO 14001⁸. Analysen visar på att myndigheten stärkt sitt systematiska miljöarbete de senaste

⁷ Per- och polyfluorerade alkylsubstanter är ett samlingsnamn för en grupp organiska ämnen.

⁸ ISO 14000 är samlingsnamnet för de standarder som handlar om miljöledning.

åren och färre brister i miljöledningssystemet noterades jämfört med 2018. Primärt finns förbättringspotential inom områdena dokumenthantering, planering och styrning samt avvikelshantering. Åtgärder för att hantera bristerna kommer att planeras och genomföras under 2025.

FMV har även uppdaterat myndighetens miljöutredning. I miljöutredningen har myndighetens miljöaspekter identifierats och värderats. Till FMV:s betydande miljöaspekter hör bland annat upphandling av materiel och tjänster, avfall, energi och vattenförbrukning samt utsläpp från tjänsteresor. Den stora skillnaden från föregående miljöutredning från 2019 är framförallt att FMV:s positiva betydande miljöaspekter lyfts fram tydligare. Till de positiva miljöaspekterna hör forskning och teknikutveckling, kompetensutveckling och digitalisering. Den nya miljöutredningen kommer ligga till grund för fortsatt utveckling och inriktning av myndighetens systematiska miljöarbete från 2025 och framåt.

FMV har genomfört två interna miljörevisioner för att granska miljöledningssystemets ändamålsenlighet och hur väl myndigheten följer lagar och andra krav. Fokus för revisionerna var dels den interna styrningen inom kemiområdet och hur anskaffningsprojekten omhändertar kemikaliekrav, dels hur miljöhänsyn tillämpas inom provverksamheten i Karlsborg. Noterade iakttagelser från revisionerna inkluderar bland annat ytterligare behov av kompetenshöjande insatser för vissa befattningar och tydligare styrning avseende miljöplaner i anskaffning och vidmakthållandetjänster. Under året har även Försvarsinspektören för hälsa och miljö genomfört en övergripande tillsyn på FMV med fokus på Sveriges Nato-medlemskap och gästande förband på svenskt territorium, myndighetens kemikaliehantering, upprättande av materiellvårdsscheman samt upphandling av PFAS-fritt brandskum. Vid tillsynen konstaterades inga avvikelser från gällande lagstiftning.

Inom miljö- och hållbarhetsområdet samverkar FMV med övriga försvarsmyndigheter och med Säkerhet- och försvarsföretagen (SOFF). Tillsammans med SOFF och flera försvarsindustriföretag har FMV deltagit i projektet Grön och hållbar ammunitionsförsörjning (PROGHA) som syftar till att främja en långsiktigt hållbar och cirkulär ammunitionsförsörjning.

FMV har under 2024 fortsatt arbeta med att analysera hur myndigheten kan minska sina klimatutsläpp och anpassa verksamheten för att bättre klara av klimatförändringarna. Bland annat har två seminarier genomförts där den ena fokuserade på fastighetsfrågor och energiförbrukning medan den andra fokuserade på klimatkrav i materielförsörjningen. Utifrån resultatet av seminarierna har FMV tagit fram en förstudie till klimatstrategi för myndigheten.

Utöver lokalförsörjning och materielförsörjning utgör tjänsteresor och provverksamhet områden där FMV:s verksamhet genererar stora klimatpåverkande utsläpp. Samtliga fyra områden adresseras i förstudien.

FMV har två specifika miljömål. Det ena målet avser tillämpning av miljökrav i upphandlade kontrakt motsvarande minst 80 procent av totalt upphandlat kontraktsvärde. Detta mål har infriats under 2024. Det andra målet avser myndighetens tjänsteresor och anger att koldioxidutsläpp från tjänsteresor med flyg ska minska med fem procent per år och årsarbetskraft räknat från 2019 fram till 2025. Denna målsättning nås inte. Mer detaljerad beskrivning av dessa miljömål följer i nästkommande avsnitt.

Miljökrav i upphandling

Under 2024 har miljökrav på vara och tjänst ställts i 1 539 upphandlade kontrakt till ett upphandlat värde om 63,2 miljarder kronor. Det totala antalet upphandlade kontrakt under 2024 uppgick till 2 869 med ett upphandlat värde om 68,3 miljarder kronor. Andelen ställda miljökrav grundat på upphandlat värde uppgick till 92 procent. Det är en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år då andel miljökrav uppgick till 90 procent och 82 procent år 2022.

En förklaring till den ökade andelen miljökrav i upphandlade kontrakt kan vara myndighetens omfattande arbete med kompetenshöjande insatser och utveckling av stöd kopplat till hållbar upphandling. I samverkan med övriga försvarsmyndigheter har FMV uppdaterat Försvarssektorns kriteriedokument som är ett gemensamt kravdokument för att fasa ut farliga ämnen ur varor och tjänster som myndigheterna anskaffar. Det nya kriteriedokumentet inkluderar bland annat ändrade krav för PFAS i varor och skärpta krav kring bisfenoler⁹.

I samband med uppdateringen av kriteriedokumentet anordnade försvarsmyndigheterna ett gemensamt webinarium för att informera om hur miljökrav kan tillämpas vid upphandling av försvarsmateriel och tjänster samt hur kraven kan följas upp. FMV har även genomfört interna seminarier i syfte att stärka kunskapen om miljökrav i upphandling där fokus bland annat lagts på de uppdaterade kemikaliekraven i kriteriedokumentet samt hur krav på leverantörers systematiska miljöarbete kan tillämpas. Vägledning har tagits fram avseende fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen i syfte att

⁹ Bisfenoler är en grupp av kemikalier med liknande molekylstruktur i olika plaster med reproduktions- och hormonstörande egenskaper.

säkerställa korrekt hantering av dessa ämnen och att krav tillämpas på adekvat sätt i myndighetens upphandlingar.

I myndighetens utvecklingsportal finns en skräddarsydd digital utbildning som fokuserar på miljökrav i upphandling av försvarsmateriel. Utbildningen riktar sig till samtliga medarbetare som arbetar med anskaffning. Under 2024 har 396 medarbetare genomgått utbildningen. Intern utbildning avseende rapportering av miljö- och sociala krav i myndighetens inköpssystem har genomförts i syfte att dels förbättra datakvaliteten avseende miljökrav i upphandling, dels för att säkerställa god regelefterlevnad gällande lagkrav om upphandlingsstatistik. Genom att arbeta med miljökrav och sociala krav i upphandling bidrar FMV till mål 12 i Agenda 2030 om hållbar konsumtion och produktion som i förlängningen kan bidra till minskad miljö- och klimatpåverkan samt bidra till en positiv samhällsutveckling.

Utsläpp från tjänsteresor med flyg

FMV når inte målsättningen om att minska koldioxidutsläppen från tjänsteresor med flyg med fem procent jämfört med föregående år fördelat per årsarbetskraft. Statistiken visar att koldioxidutsläppen från flygresor per årsarbetskraft ökar med 42 procent jämfört med 2023. FMV har under de senaste åren fått utökade materielanslag som inneburit fler beställningar till industrin och att materielleveranserna till Försvarsmakten har ökat. Myndighetens ökade produktionsvolym, internationella materielsamarbeten, Nato-medlemskap och stöd till Ukraina har inneburit ett ökat behov av tjänsteresor för myndighetens medarbetare. Givet det oroliga omvärldsläget och myndighetens primära fokus på att skyndsamt bidra till ett stärkt svenskt försvar genom effektiv materielförsörjning, har FMV prioriterat andra mål än målet om minskade utsläpp från myndighetens tjänsteresor. Behovet av tjänsteresor kommer sannolikt vara högt även 2025 vilket innebär att målsättningen med att minska utsläppen från tjänsteresor med flyg kommer att vara svårt att uppnå för myndigheten även framgent. Under 2025 kommer FMV se över den interna målsättningen för utsläppsminskningar kopplat till myndighetens tjänsteresor. För att minska utsläppen från tjänsteresor med flyg har myndigheten vid 138 tillfällen under 2024 köpt biobränsletillägg vid bokning av flygresor. Dessa utsläppsminskningar är dock inte medräknade i statistiken ovan. Vidare har FMV fortsatt arbeta med att främja digitala möten och utveckla myndighetens lokaler för en mer flexibel användning som i större utsträckning tar hänsyn till olika grader av distansarbete, digitala möten, hybridmöten, enskilda samtal och enskilt arbete.

11. Certifiering av it-säkerhet i produkter

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet inom certifiering av it-säkerhet i produkter som gott. Certifikat har utfärdats i nivå med förväntan och internationellt erkännande för utfärdade av certifikat har vidmakthållits.

Sveriges Certifieringsorgan för it-säkerhet (CSEC) vid FMV arbetade vid årets slut med 35 certifieringar och 13 certifieringar har slutförts under året. Exempel på certifieringsuppdrag är brandväggar, säkra skrivare, system för utgivning av digitala identiteter och produkter för intrångsdetektering och behörighetskontroll. CSEC har även genomfört en årlig tillsyn av evalueringsföretag med licens att granska it-säkerhet i produkter inom ramen för CSEC:s certifieringsarbete. Under året har CSEC medverkat i det internationella samarbetet inom ramen för Arrangement on the Recognition of Common Criteria Certificates in the Field of IT Security (CCRA) och Senior Officials Group Information Systems Security (SOG-IS MRA). Genom deltagande i arrangemangen bidrar CSEC till att skapa harmonisering av krav och arbetssätt mellan länder och till att öka tillgängligheten på certifierade produkter i världen.

CSEC har under hösten varit värd för ett möte i SOG-IS arbetsgrupp för frågor om certifiering och stödjande dokument.

12. Tillsynsverksamhet inom säkerhetsskyddsområdet

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer att de åtgärder som vidtagits under året har skapat förutsättningar för ett fortsatt ändamålsenligt och effektivt tillsynsarbete inom säkerhetsskyddsområdet.

Under 2024 har FMV fortsatt att kartlägga tillsynsområdet, utvecklat metoder och processer inom tillsynsverksamheten samt tillfört tillsynskompetens.

Myndigheten har fördjupat arbetet med att förtydliga ansvarsfördelningen för säkerhetsskyddet mellan staten och leverantörer. Det innefattar både statens ansvar inom ramen för försvarsmaterielbeställningar och leverantörers ansvar för det egna säkerhetsskyddsarbetet. FMV har också reviderat indikatorer för identifiering av verksamhetsutövare som bedriver egen säkerhetskänslig verksamhet inom försvarsmaterielområdet och övrig information riktad till enskilda verksamhetsutövare. Denna information finns på myndighetens webbplats. FMV har uppsökt och fört en dialog med leverantörer som enligt myndighetens bedömning kan bedriva egen säkerhetskänslig verksamhet inom området försvarsmateriel. FMV har under året tagit emot flera anmälningar från verksamhetsutövare om att de bedriver säkerhetskänslig verksamhet. FMV har deltagit i flera samverkansmöten med de övriga samordnings- och tillsynsmyndigheterna i syfte att förbättra samordningen och säkerställa en effektiv och likvärdig tillsyn. FMV fortsätter utveckla myndighetens stöd- och tillsynsarbete för att bidra till att enskilda verksamhetsutövare som bedriver säkerhetskänslig verksamhet inom området försvarsmateriel har ett ändamålsenligt säkerhetsskydd.

13. Nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer att myndigheten genomfört verksamheten med ett gott resultat i enlighet med uppdraget. FMV har under året bidragit till att utveckla styrande och vägledande EU-dokument för genomförande av certifieringsordningar inklusive certifieringsordningar för it-produkter och molntjänster.

FMV har under året deltagit i utvecklingen av europeiska certifieringsordningar där myndighetens expertbidrag lett till goda resultat. FMV har bland annat bidragit till utvecklingen av styrande och vägledande EU-dokument för genomförande av certifieringsordningar, inklusive den första beslutade certifieringsordningen för it-produkter (EUCC) och en kommande ordning för certifieringsordning för molntjänster (EUCS). Myndigheten har även löpande under året stöttat Regeringskansliet i EU-arbetet i förhandlingar på

certifieringsområdet och deltar i Europeiska kommissionens kommitté för cybersäkerhetscertifiering (ECCC).

FMV har förstärkt sin kompetensförsörjning och verksamhetsutveckling för uppdraget som nationell myndighet. Detta innebär att myndigheten nu kan genomföra den första certifieringsordningen för certifieringen av it-produkter och svenska marknadsaktörer kan ansöka hos FMV för vissa särskilda tillstånd.

Nationellt har FMV i sitt informationsuppdrag genomfört egna informationsaktiviteter och föredragit vid ett antal konferenser och utbildningar för att informera om det europeiska ramverket och myndighetens roll vilket lett till att näringsliv och branschaktörer fått en ökad förståelse kring regelverket och dess genomförande i EU och Sverige.

FMV har under året samverkat med flera svenska myndigheter, utländska motsvarigheter samt EU-myndigheter och organ. FMV är även en av sju myndigheter som samverkar inom Nationellt cybersäkerhetscenter (NCSC). Detta har inneburit förstärkt utbyte av kunskap och erfarenheter och har bidragit till en mer harmoniserad tillämpning av EU-regelverken.

Under året har FMV svarat på ett regeringsuppdrag (Fö2021/00796) om att analysera och lämna förslag på hur man kan identifiera nationella behov i fråga om cybersäkerhet och omsätta dem till säkerhetskrav som Sverige bör framhålla i arbetet med att utveckla certifieringsordningar inom EU:s cybersäkerhetsakt.

14. Informationssäkerhet

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet inom informationssäkerhet som gott. Myndigheten har etablerade rutiner och åtgärder för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete inom ramen för myndighetens säkerhetskänsliga verksamhet, hot- och riskbedömning samt omvärldsbevakning och då kopplat till omvärldsläget.

FMV har under 2024 förstärkt kompetensen inom informationssäkerhet och påbörjat en översyn och revidering av styrdokument inom informationssäkerhetsområdet. Syftet med översynen är att säkerställa att dessa underlag överensstämmer med gällande säkerhetsskyddslagstiftning och

kommande revidering av Försvarsmaktens föreskrifter om säkerhetsskydd som beräknas träda i kraft under 2025. FMV har också under året reviderat och fastställt ny utbildning inom myndigheten avseende informationssäkerhet och genomfört ett flertal utbildningar inom området.

FMV har tillsammans med Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Polismyndigheten påbörjat ett arbete som syftar till att öka skydd och motståndskraft i informationssäkerheten för det svenska stödet till Ukraina. Det övergripande målet är att skyndsamt uppnå ett adekvat säkerhetsskydd som också omfattar informationssäkerhetsaspekter för både myndigheter och industri som stödjer Ukraina.

FMV har under 2024 fortsatt utvecklingen av säkerhetshöjande och beredskapshöjande åtgärder för att öka robustheten, tillgängligheten samt säkerheten i FMV:s informationssystem och it-utrustning, inklusive mobila enheter. Förmåga till övervakning av informationssystemen, och löpande analys och utvärdering av data, utvecklas och uppgraderas kontinuerligt. Identifierade incidenter hanterar myndigheten enligt en etablerad process.

FMV har lett en genomförandestudie om en nationell modell för informations- och cybersäkerhet där även andra myndigheter som deltar i NCSC-samarbetet ingått. Syftet med genomförandestudien är att underlätta för de deltagande myndigheterna att gemensamt inleda ett arbete med att utveckla en nationell modell för ett systematiskt informations- och cybersäkerhetsarbete.¹⁰

I syfte att etablera informationssystem som på sikt kan hantera Natos säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter har FMV analyserat och verifierat Natos informationssäkerhetskrav för sådana informationssystem.

FMV tillämpar Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter (MSBFS 2020:6) genom ett lagenligt, systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.

För klassificering av informationstillgångar tillämpar FMV en myndighetsintern ackrediteringsprocess. Därutöver identifierar och analyserar FMV årligen hot och risker, både centralt för myndigheten och inom myndighetens organisationsdelar. Utgångspunkt för denna analys är myndighetens årliga underlag för dimensionerande hotbild och den årliga sammanställningen av FMV:s

¹⁰ De deltagande myndigheterna är: Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Säkerhetspolisen, Polismyndigheten och Post- och telestyrelsen.

incidentrapportering. Analysen resulterar i hot- och riskbegränsande åtgärder som FMV följer upp en gång per år. Hanteringen av uppkomna incidenter följer FMV upp löpande enligt en fastställd process inom myndigheten. FMV utvecklar också löpande medarbetarnas kompetens och genomför övningar inom säkerhetsområdet och informationssäkerhet.

15. Kompetensförsörjning, arbetsmiljö och sjukfrånvaro

15.1 Kompetensförsörjning

Bedömning av resultat

Gott: FMV bedömer resultatet inom kompetensförsörjning som gott. Under året har en effektiv och ändamålsenlig kompetensförsörjning resulterat i en sjunkande personalomsättning och en nettotillväxt av 297 nya medarbetare. Dessutom har beroendet av konsulter minskat, räknat som andelen av kostnader för konsulter i förhållande till FMV:s totala personalkostnad. Sjukfrånvaron är fortsatt på en låg nivå jämfört med staten som helhet.

FMV har vidtagit åtgärder för att kunna öka rekryteringen inom bristkompetenser och särskilda specialistområden. Åtgärder har dessutom vidtagits för att öka jämställdheten och för nyanställda har andelen kvinnor ökat.

Den snabba tillväxten och ökade produktionen har samtidigt medfört utmaningar i verksamheten i form av arbetsbelastning och förutsättningar för återhämtning vilket FMV fortsätter att arbeta med.

FMV har under året haft stort fokus på den personella tillväxten och att säkerställa att myndigheten har rätt kompetens genom arbete med de fokusområden som framgår av FMV:s kompetensförsörjningsstrategi och tillhörande handlingsplan. Dessa fokusområden är arbetsgivarvarumärke, medarbetarutveckling, utvecklande medarbetarskap i kombination med utvecklande ledarskap samt digital kompetens, trygghet och mognad.

15.1.1 Personell tillväxt

Målsättningen för rekryteringar och tillväxt har varit ambitiös även detta år. Totalt har närmare 1 000 personer anstälts de senaste två åren, vilket innebär att en tredjedel av de nuvarande anställda är relativt nya på myndigheten. Årets rekryteringar med 518 tillsättningar är ett gott resultat mot bakgrund av en hög arbetsbelastning inom alla verksamheter.

Tabell 19 - Personal 2022–2024

	2024	2023	2022
Antal fast anställda, genomsnittsvärde under året	2 801	2 464	2 163
Medelålder	47	48	48
Andel kvinnor, %	35	33	32
Andel män, %	65	67	68
Nyanställda	518	533	310
Avgångar	221	205	195
Personalomsättning i procent	7,9	8,3	9,0

Under året har 221 personer lämnat FMV och personalomsättningen har minskat något till 7,9 procent.

Andelen kvinnor som anstälts under året har ökat till 45 procent jämfört med 40 procent av de nyanställda under 2023. Myndighetens fortsatta arbete med jämställdhet i rekryteringsarbetet anses ha bidragit till den effekten och trenden mot en jämställd könsfördelning fortsätter.

15.1.2 Kompetensförsörjning och särskilda kompetenser

Som ett led i att möta tillväxten har FMV fortsatt att genomföra samlingsrekryteringar för att öka effektiviteten och ge kandidater en mer sammanhållen bild av myndigheten. Under året har myndigheten slutfört 19 rekryteringsprocesser genom samlingsrekryteringar för myndighetsgemensamma roller. Jämfört med en enskild rekryteringsprocess som anställer en till två medarbetare per rekrytering har myndigheten kunnat tillsätta i snitt fyra medarbetare per samlingsrekrytering, vilket bedöms vara en effektivisering och förbättring av kandidatupplevelsen.

FMV har även genomfört satsningar mot nyexaminerade ingenjörer, bland annat genom ett rekryteringsevent för juniora ingenjörer. 37 personer var inbjudna till eventet som ledde till 22 anställda kandidater, vilket är en fördubbling jämfört med 2023 och ett gott resultat.

För att få en tydligare bild av FMV:s kompetensbehov har myndighetens kompetensförsörjningsplaner kompletterats med kompetensförsörjningsdialoger som gett en djupare och mer heltäckande bild av myndighetens kompetens- och utbildningsbehov. Kompetens inom integrerat logistikstöd (ILS), it-säkerhet, cybersäkerhet och systemsäkerhet har särskilt identifierats som bristkompetenser. För att möta detta kompetensbehov har även detta år (HT24-VT25) två traineeprogram inom ILS respektive it-säkerhet startats med sju respektive tolv traineer. Förra årets traineeprogram har avslutats under året och tio av elva traineer inom it-säkerhet samt tolv av 15 ILS-traineer har fått ordinarie tjänst på FMV.

I vissa fall har myndigheten sett svårigheter att rekrytera inom särskilda specialistområden samt till vissa verksamhetsorter. Detta har gjort att myndigheten under året har tagit fram en strategi för uppsökande rekryteringar och kontakter kandidater som uppfyller kravprofilen för tjänsten (så kallad "search"), för att uppmäna dem att söka lämplig tjänst på FMV. Denna strategi har hittills provats i tre rekryteringar, varav en ledde till tillsättning av en uppsökt kandidat. Arbetssättet kommer att fortsätta implementeras under 2025.

Den stora tillväxten som myndigheten stått inför har ställt krav på att effektivisera och förbättra introduktionen av nya medarbetare. Nyanställda besvarar en enkät efter fyra månader med frågor om sin första tid på FMV, exempelvis om man har kommit in i arbetssätt och rutiner på ett bra sätt, om man har fått information om förväntningar, chefers och mentors delaktighet och så vidare. Svaren visar att det finns delar inom introduktionsprocessen som behöver ses över, vilket FMV kommer jobba vidare med under 2025. Mentorerna är en viktig aktör för nyanställda och för att stärka deras roll har en första utbildning för mentorer tagits fram i samband med traineeprogrammen. Denna utbildning kommer att utvecklas till att kunna tillämpas på hela FMV.

För att utveckla förmågan att behålla personal har en pilotmodell för karriärvägar tagits fram för en avgränsad del av verksamheten. Modellen syftar till att utveckla befintlig kompetens och möjliggöra karriärutveckling inom FMV. Efter utvärdering av piloten kommer motsvarande modell arbetas fram för fler delar av FMV. Tydliga steg för karriärutveckling skapar bättre förutsättningar för medarbetare att se långsiktiga utvecklingsmöjligheter vilket ökar motivation och lojalitet.

En modell för successionsplanering har tagits fram för att hitta ersättare till nyckelpositioner samt underlätta kunskapsöverföring vid konsultavlösning, pensionsavgångar med mera. Den syftar även till att minska sårbarheten i verksamheten och bidra till rätt karriär- och kompetensutveckling. Genom att definiera kritiska nyckelpositioner och skapa samsyn kring kompetensbehovet, behåller FMV nödvändig kompetens för att säkerställa kontinuitet, effektivitet och långsiktig verksamhetsutveckling.

Andel konsultkostnader i förhållande till total personalkostnad inom myndigheten fortsätter att minska, dels genom avlösningar och dels genom tillväxt av egen personal. Andelen konsultkostnader i relation till total personalkostnad (personal- och konsultkostnader) är 24,4 procent, att jämföra med 25,2 procent 2023 och 27,5 procent 2022. Informationsinsatser har genomförts för att stötta verksamheten i syfte att uppfylla målen i FMV:s konsultstrategi 2023–2027, vilken syftar till att minska myndighetens konsultberoende och säkra kompetens över tid samt att myndigheten ska klara beredskapskraven med egen personal.

15.1.3 Utvecklat arbetsgivarvarumärke

I slutet av 2023 antog FMV ett ramverk för arbetsgivarerbjudandet som ytterligare en åtgärd för att möta tillväxten. FMV har under 2024 formulerat detta ramverk i ett rekryterings- och kommunikationskoncept. Konceptet syftar till att i marknadsföringen av FMV som arbetsgivare tydliggöra myndighetens värden och erbjudande till potentiella medarbetare och har översatts till två kännedomskampanjer i sociala medier. Kampanjerna riktades mot för FMV relevanta yrkesgrupper och har följts av en fördubbling i antal besök på FMV:s karriärsidor och FMV.se. För att möta detta har FMV utvecklat myndighetens karriärsida för att göra den mer intresseväckande och välkomnande för potentiella medarbetare.

För att stärka kännedomen om FMV har myndigheten bland annat deltagit på arbetsmarknadsdagar, lunchföreläsningar och genomfört rekryteringskampanjer i samband med särskilt svårrekryterade tjänster. Dessa har bidragit till FMV:s kännedom och attraktivitet på arbetsmarknaden. Under året har myndigheten publicerat 851 annonser vilka resulterat i 22 287 ansökningar. Detta är en genomsnittlig ökning med 30 procent per annons.

Som en kvittens på den ökade attraktiviteten kom FMV på femte plats i rekryterings- och bemanningsföretaget Randstads årliga undersökning om attraktiva arbetsgivare. FMV kom även på plats 15 i Ny Tekniks mätning

Ingenjörens val, en mätning av den mest attraktiva arbetsgivaren bland ingenjörer.

För att nå FMV:s mål om en könsfördelning på 40/60¹¹ har myndigheten fortsatt arbetet med att framhäva kvinnliga medarbetare på FMV. Detta har skett genom att myndigheten använder bilder där kvinnliga medarbetare förekommer i rekryteringsannonser. FMV:s ambassadörsnätverk, som 2024 består av tolv medarbetare varav åtta är kvinnor, bidrar till att fler kvinnor företräder FMV vid arbetsmarknadsdagar, föreläsningar och andra insatser som arrangeras av myndigheten i rekryteringssyfte.

15.1.4 Medarbetar- och chefsutveckling

Under året har myndigheten etablerat ett utbildningscentrum med målet att stärka det strategiska arbetet kring kompetensutveckling och lärande. Centret syftar till att skapa en tydlig struktur för utbildningsinsatser och stödja verksamheten i att identifiera och möta sina kompetensutvecklingsbehov. Utbildningscentrum erbjuder stöd för att främja ett kontinuerligt lärande i det dagliga arbetet och utvecklandet av en lärande organisation.

Med etableringen av ett utbildningscentrum har FMV skapat en centraliserad plattform som synliggör myndighetens utbildningsutbud och resurser för både medarbetare och chefer. Detta bidrar till en hållbar och långsiktig satsning på lärande och utveckling inom myndigheten.

Utöver de sakkompetenser som är vitala i verksamheten har myndigheten identifierat ett antal kompetenser som kommer att bli viktiga för en framtida medarbetare. Dessa är bland annat innovation, kreativitet och samarbete. För att möta det framtida behovet har FMV fortsatt satsa på utbildningar inom utvecklande medarbetarskap och utvecklande ledarskap i kombination med utveckling av digital kompetens.

Framtidens krav på teknik och ledarskap samt vikten av ett kunskapslyft för alla (ett behov som förstärks i AI-kommissionens rapport som överlämnades till regeringen den 26 november 2024: *AI-kommissionens Färdplan för Sverige*) har gjort att FMV under året har genomfört ett flertal insatser i syfte att stärka den digitala kompetensen hos medarbetare och chefer. Dessa inkluderar ett digitalt kompetensutvecklingsprogram, seminarier om cybersäkerhet, lärande genom vr-teknik (virtuell verklighet), AI-bootcamps samt ett AI-nätverk (artificiell

¹¹ 40/60 män/kvinnor, 40/60 kvinnor/män.

intelligens). Dessa insatser är centrala för att FMV ska kunna möta såväl dagens som framtidens utmaningar inom teknik och innovation. Årets insatser har bidragit till en ökad förståelse för framtida teknologiska utmaningar och den digitala kompetensen har lyfts, allt i syfte att få en mer innovationsdriven organisation.

Ledarseminarier, chefsmöte och dialoggrupper har genomförts för att stödja chefer i deras målsättningsarbete, erbjuda plattformar för erfarenhetsutbyte och tillhandahålla verktyg för att utveckla chefs- och ledarskapet. Ett chefskandidatprogram har genomförts med syftet att förbereda och utveckla identifierade ledarämnen för framtida chefskap, vilket säkerställer en stark försörjning av potentiella ledare inom organisationen.

FMV:s ledarmodell utgår från utvecklande ledarskap (ul) där chefer gör förnyade ledarbedömningar efter två till tre år för att upprätthålla gynnsamma chefs- och ledarbeteenden. För att ytterligare stärka chefer har myndigheten erbjudit kompletterande kurser inom chefs- och ledarskap. Bland dessa finns kurser som Indirekt ledarskap, Ny som chef, och specifika insatser för att höja medvetenheten kring jämställdhet och genus genom kursen Genus Ledarskap med fokus på jämställdhet och genus. Syftet är att chefer självständigt ska kunna hantera jämställdhets- och jämlikhetsfrågor på ett sakligt och medvetet sätt. Chefer erbjuds även mentorer inom staten genom Skatteverkets mentorskapsprogram.

Utöver detta har FMV erbjudit ledningsgruppsutveckling för att mer effektivt kunna nyttja ledningsgruppernas samlade kompetens. Detta syftar till att förbättra gruppens förmåga att nå sina mål och bidra till FMV:s helhetsresultat.

15.2 Arbetsmiljö och hälsa

Den snabba tillväxten har medfört utmaningar i verksamheten – både för chefer, personalen inom hr och de medarbetare som är del i introduktionen av sina nya kollegor, samtidigt som verksamheten påverkas i övrigt av ökad produktion och förändrade arbetssätt.

För att möta dessa utmaningar har en riskbedömning med särskilt fokus på arbetsbelastning genomförts i hela myndigheten. Bedömningen resulterade, via samverkan, i ett myndighetsgemensamt direktiv med konkreta och långsiktiga åtgärder inom ett antal områden. Direktivet syftar till att förbättra arbetsmiljön genom att minska den upplevda arbetsbelastningen, skapa förutsättningar för återhämtning och stärka den organisatoriska hållbarheten.

Tabell 20 - Utveckling HME-index

	2024	2023	2022
HME-index	73	73	74

För att följa medarbetarengagemanget över tid genomför FMV årligen en enkät kring hållbart medarbetarengagemang (HME).¹² Resultatet visar på en låg variation de senaste tre åren. Uppföljning och utvärdering är det område som framförallt behöver utvecklas för att höja det genomsnittliga värdet (index). Svansfrekvensen hos medarbetarna har legat kring 40 procent alla tre åren. Tänkbara orsaker till den relativt låga svansfrekvensen kan vara hög generell arbetsbelastning, en viss enkättrötthet och många relativt nyanställda som ännu inte vill ta ställning till frågorna. Åtgärder för att höja svansfrekvensen har vidtagits såsom information om syftet med denna och uppmaning till varje medarbetare att svara på enkäten.

Som en del av arbetsmiljöarbetet har också den återkommande enkäten organisatorisk och social arbetsmiljö (osa) genomförts. Enkäten genomförs på myndighetens lägsta organisatoriska nivå utan att aggregeras till myndighetsnivå. Utifrån svaren i enkäten behöver myndigheten exempelvis arbeta med åtgärder mot hög arbetsbelastning, tid för egen reflektion, interkommunikation och tydligare mål och ansvar. Ett stödmaterial har under året kommunicerats ut i myndigheten som integrerar perspektivet från osa med principerna för ett utvecklande medarbetarskap, vilket syftar till att stärka organisationens arbetsmiljö och medarbetarengagemang.

Under året genomfördes även en myndighetsgemensam årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (sam). I en sammanvägd bedömning visar den på en god arbetsmiljö, men förbättringspotential finns avseende den upplevda arbetsbelastningen.

¹² Metod utvecklad av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

15.3 Sjukfrånvaro

Tabell 21 - Sjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro (procent)

Sjukfrånvaro per kategori (%)	2024			2023			2022		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Andel total sjukfrånvaro ¹³	1,9	1,4	2,6	1,9	1,5	2,6	2,5	2,1	3,5
29 år eller yngre	1,1	1,0	1,2	1,3	1,2	1,3	1,5	1,2	2,1
30–49 år	1,9	1,2	3,0	1,6	1,2	2,4	2,1	1,6	2,9
50 år eller äldre	1,9	1,7	2,5	2,1	1,8	3,0	2,8	2,3	4,2
Andel långtidsfrånvaro av total sjukfrånvaro ¹⁴	43,7	41,5	45,9	43,0	40,1	46,6	45,9	45,1	47,0

Den totala sjukfrånvaron ligger på samma nivå som året innan medan andelen långtidssjuka har ökat marginellt. FMV har relativt låg sjukfrånvaro jämfört med staten som helhet som legat på 3,8 procent i snitt de senaste tio åren. FMV bedömer att en bidragande orsak till den relativt låga sjukfrånvaron är möjligheten till distansarbete och flextid. Medarbetare kan vid lättare sjukdom ändå utföra många arbetsuppgifter på distans och del av dag, vilket kan minska benägenheten att sjukskriva sig.

¹³ Sjuktalet avser andel total sjukfrånvaro av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

¹⁴ Långtidssjukfrånvaro avser andel frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller av total sjukfrånvaro.

16. Finansiell utveckling

16.1 FMV:s förvaltningskostnad

I FMV:s förvaltningskostnad ingår samtliga personalkostnader oavsett finansiering och utgifter inom anslagsposten 1:11.5 *Myndighetsförvaltning*. Exempel på det senare är fastighets- och infrastrukturkostnader, tjänster inom it, säkerhetsskydd, hr och kommunikation samt avskrivningar för FMV:s verksamhetsinvesteringar.

Tabell 22 - FMV Förvaltningskostnad 2022–2024 (mnkr)

FMV:s Förvaltningskostnader (mnkr)	2024	2023	2022
Personalkostnader	2 830	2 389	2 025
Kostnader för lokaler	193	152	155
Övriga driftkostnader	696	637	535
Finansiella kostnader	24	19	8
Avskrivningar och nedskrivningar	120	103	71
Totalt	3 863	3 301	2 794

Övriga driftkostnader består av tjänsteprodukter, inhyrd personal/uppdragskonsulter, materiel/varor, resekostnader och övriga kostnader.

Totalt sett har förvaltningskostnaden ökat med 562 miljoner kronor under 2024 till 3 863 miljoner kronor. Den största ökningen består av personalkostnader eftersom FMV har ökat antal medarbetare för att kunna realisera tillväxten i myndighetens produktion.

De ökade personalkostnader avser främst lönekostnader inklusive pensionskostnader och har totalt ökat med 441 miljoner jämför 2023, vilket är en ökning med 18 procent.

Lokalkostnaderna har ökat ytterligare med 41 miljoner kronor jämfört 2023 och avser främst högre hyreskostnader motsvarande en ökning med 27 procent. Dessa förklaras av omförhandlade hyreskontrakt, tillkommande förhyrningar samt index relaterad kostnadsökning.

Ökningen av övriga driftkostnader från 637 miljoner kronor till 696 miljoner kronor 2024 beror bland annat av högre kostnader för köpta datatjänster inom Infrastrukturförvaltningen. Utöver det också högre kostnader för fortsatt verksamhetsutvecklingsarbete, arbete kopplat till Natomedlemskapet samt

utvecklingsarbete inom systemledning. Ökningen motsvarar totalt nio procent för myndigheten medan driftkostnader per årsarbetskraft har minskat motsvarande 11 procent.

Fortsatt ökning av finansiella kostnader är beroende av ökade räntekostnader som uppsteg till 24 miljoner kronor jämfört med 2023 års nivå på 19 miljoner kronor. Ökningen är fem miljoner kronor vilket motsvarar 26 procent och är påverkad av 2024 års högre ränteläge samt högre investeringslån.

Avskrivningarna har ökat från 103 miljoner kronor till 120 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 17 procent. Ökningen beror huvudsakligen på investeringar inom it-området.

Tabell 23 - Förvaltningskostnad per årsarbetskraft (tkr)

Förvaltningskostnad per årsarbetskraft (tkr)	2024	2023	2022
Förvaltningskostnad	1 443	1 406	1 338
Varav personalkostnad	1 057	1 017	970

Den totala förvaltningskostnaden per årsarbetskraft har ökat med tre procent sedan 2023, att jämföra med förvaltningskostnaderna på totalen som har ökat med 17 procent. I jämförelse mellan åren har ökningen av förvaltningskostnader per årsarbetskraft mellan åren 2023 och 2024 varit 37 000 kr, jämfört med ökningen mellan 2022 och 2023 som var 68 000 kr.

Kostnadsökningen för personal förklaras i sin helhet av löneökning enligt RALS.

Samtliga uppdrag som FMV har finansieras med anslag eller avgifter. För vissa uppdrag inom till exempel anslagspost 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar* och anslagspost 1:11.4 *Direkta utgifter i materielanskaffningen* bokförs endast direkta kostnader samtidigt som andra uppdrag inom FMV kan belastas även med indirekta kostnader då viss verksamhet ska bedrivas med full eller upp till full kostnadstäckning.

Personalkostnader debiteras ut med hjälp av tidredovisning mot respektive uppdrag som genomförs under året. I tabell 24 redovisar antal årsarbetskrafter per finansiering i enlighet med utförd tidredovisning. Redovisningen av antal årsarbetskrafter nedan inkluderar både anslags- och avgiftsfinansierad verksamhet.

Tabell 24 - Årsarbetskrafter per finansieringstyp

Finansieringstyp	2024	2023	2022
Anslagsfinansierad verksamhet			
1:11.5 Myndighetsförvaltning	870	736	542
1:11.1 Nationell tillsyn cybersäkerhet	9	7	3
1:11.2 Evaluering och certifiering av it säkerhetsprodukter	9	7	6
1:11.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen	912	785	461
1:11.6 Internationellt materielsamarbete och export	44	45	43
Summa anslagsfinansierad verksamhet	1 844	1 580	1 055
Avgiftsfinansierad verksamhet			
1:1.1 Förbandsverksamhet och beredskap	18	20	19
1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar	588	540	459
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	2	1	3
1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar	134	124	480
1:4 Forskning och teknikutveckling	32	30	26
Övriga kunder och exportåtaganden	59	53	48
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	833	769	1 033
Totalt	2 677	2 348	2 088

Under 2024 har antal årsarbetskrafter ökat med 329 till 2 677. Ökningen har framför allt skett inom verksamheten som genomförs på uppdrag av Försvarsmakten.

Årsarbetskrafterna har ökat med 18 procent för anslag 1:11.5

Myndighetsförvaltning jämfört med 1.11.4 *Direkta utgifter i materielanskaffning* med en ökning på 16 procent. Inom myndighetsförvaltningen är det främst centrala staber och verksamhetsområdet Test och evaluering som har ökat i antal årsarbetskrafter. För anslag 1.11.4 *Direkta utgifter i materielanskaffning* är den procentuella tillväxten mer jämnt fördelat mellan materielverksamhetsområdena.

Detta följer FMV:s tillväxtplanering för att kunna verkställa och säkra genomförbarheten av Försvarsmaktens investeringsplan och speglas främst inom

anslagspost 1:11.4 *Direkta utgifter i materielanskaffningen*. För att anpassa myndigheten till den pågående tillväxten förstärks även stabsfunktioner och it-verksamhet inom anslagspost 1:11.5 *Myndighetsförvaltning*.

16.2 Fördelning av intäkter och kostnader på kundansvarsområden och övrig verksamhet

För att öka transparensen mellan FMV och Försvarmakten redovisar FMV i tabell 25 nedan verksamhetens intäkter och kostnader enligt en indelning som speglar hur Försvarmakten lägger uppdrag och beställningar till FMV (kundansvar).

Indelningen av kundansvar består av Armémateriel, Marinmateriel, Flyg- och rymdmateriel, Ledningssystem, Logistik och Plan. Verksamhet som inte avser materieluppdrag, såsom Inspektionen för cybersäkerhetscertifiering (ICC), Sveriges Certifieringsorgan för IT-säkerhet (CSEC), provverksamhet, verksamheter mot andra kunder samt övriga anslagsposter samlas under benämningen Övrig verksamhet. Här redovisas också motbokning beredskapstillgångar och utdebiterade räntekostnader.

Redovisningen av totala kostnader för verksamheten avser samtliga direkta kostnader. Förvaltningskostnaderna visas i en varav-kolumn. Personalkostnader inom förvaltningskostnaderna är direkta kostnader som är debiterade mot respektive uppdrag och de indirekta förvaltningskostnaderna fördelas med personalkostnader som grund.

Jämfört med 2023 har kostnaderna ökat med cirka 9 491 miljoner kronor vilket är en ökning med 28 procent. Det är framförallt inom verksamheten som bedrivs mot anslagspost 1:3.1 *Leverantörsutgifter för leveranser* och anslagspost 1:11.4 *Direkta utgifter i materielanskaffningen* som ökningen har skett inom materielområdena.

Årets kapitalförändring på -52 miljoner kronor avser till största del av avskrivningar och reaförlust för beredskapstillgångar, -55 miljoner kronor. Inom den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår resultatet till 3 miljoner kronor.

Tabell 25 – Fördelningen av intäkter och kostnader per kundansvar och övrig verksamhet (mnkr)

Kundansvar per år						
Intäkter			Kostnader			
År (mnkr)	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader	Varav förvaltningskostnad	Årets kapitalförändring
Kundansvar 2024						
Armémateriel	11 652	2 464	14 116	14 116	703	0
Marinmateriel	5 516	270	5 785	5 785	519	0
Flygmateriel	14 660	1 260	15 920	15 920	1 258	0
Ledningssystem	1 639	769	2 408	2 408	371	0
Logistik	1 686	295	1 981	1 981	319	0
Plan	263	163	427	427	223	0
Övrig						
Övrig verksamhet	-354	3 077	2 722	2 774	468	-52
Totalt 2024	35 062	8 298	43 360	43 412	3 860	-52
Kundansvar 2023						
Armémateriel	7 772	3 075	10 848	10 848	665	0
Marinmateriel	3 316	203	3 519	3 519	374	0
Flygmateriel	13 864	841	14 705	14 705	1 074	0
Ledningssystem	986	595	1 581	1 581	296	0
Logistik	1 103	312	1 415	1 415	296	0
Plan	108	138	245	245	182	0
Övrig verksamhet						
Övrig verksamhet	364	1 068	1 431	1 610	413	-178
Totalt 2023	27 512	6 231	33 744	33 921	3 301	-178
Kundansvar 2022						
Armémateriel	6 862	1 566	8 428	8 428	449	0
Marinmateriel	3 787	173	3 960	3 960	334	0
Flygmateriel	9 929	1 653	11 582	11 582	858	0
Ledningssystem	734	608	1 342	1 342	244	0
Logistik	456	358	814	814	239	0
Plan	164	268	432	432	346	0
Övrig verksamhet						
Övrig verksamhet	239	1 992	2 231	2 216	324	16
Totalt 2022	22 170	6 619	28 789	28 773	2 794	16

16.3 Avgiftsbelagd verksamhet

Myndigheten ska enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets tillhörande föreskrifter särredovisa uppdragsverksamheten enligt den indelning och struktur som regeringen beslutat om i avgiftsbudgeten i myndighetens regleringsbrev.

Tabell 26 - Avgiftstabell för verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)

Verksamhet (tkr)	Regleringsbrev 2024			Utfall 2024			Resultat		Totalt balanserat resultat
	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	+/- 2023	+/- t.o.m. 2022	
Försvarmakten vidmakt-hållande	3 500 000	3 500 000	0	3 783 714	3 783 714	0	0	-9	-9
Försvarmakten övrig verksamhet	1 000 000	1 100 000	-100 000	760 273	760 719	-447	-154 160	263 478	108 871
Övriga kunder	1 500 000	1 500 000	0	2 539 930	2 545 334	-5 405	-5 756	-49 099	-60 260
Evaluering och certifiering av it-produkter	1 000	1 000	0	1 715	1 715	0	0	0	0
Tjänsteexport	100 000	100 000	0	105 695	96 821	8 874	14 831	101 418	125 124
Summa	6 101 000	6 201 000	-100 000	7 191 327	7 188 304	3 023	-145 085	315 788	173 726

I tabell 26 redovisas intäkterna exkluderat intäkter av andra ersättningar och följer därmed ESV regelverk för avgiftsrapporteringen i Hermes. Intäktskonton som är exkluderade i avgiftstabellen enligt regelverket är viten, öresutjämning, reavinst och övriga andra ersättningar som summeras till cirka 4,7 miljoner kronor.

I tabellen exkluderas också de avgiftsintäkter som har bokförts i den anslagsfinansierade verksamheten, 1:3 ap 1 *Leverantörsutgifter för leveranser*, 1:11 ap 4 *Direkta utgifter i materielanskaffningen* och 1:11 ap 5 *Myndighetsförvaltning* och summeras till 502,4 miljoner kronor. Vid jämförelse med not 2 i kapitel 17.7 Noter till resultaträkningen ska detta tas i beaktande.

I intäkterna för tjänsteexport i ingår förändring av pågående arbeten jämfört med not 2 till Noter till resultaträkningen (se avsnitt 17.7), där posten bruttoredo visas.

Resultatet för den avgiftsbelagda verksamheten där intäkterna disponeras uppgår till tre miljoner kronor.

Försvarsmakten vidmakthållande: Vidmakthållandeverksamheten har ökade intäkter och kostnader jämfört med budgeten. Det högre utfallet jämfört budget enligt regleringsbrev 2024 avser främst 1:3 ap 2 *Anskaffning av materiel och anläggningar*.

Försvarsmakten övrig verksamhet: Övrig verksamhet har minskade intäkter och kostnader jämfört med budgeten. Vid tidpunkten för utarbetande av budget pågick beredning av hur en försäljningsintäkt skulle redovisas vilket resulterade i att FMV budgeterade ett resultat på -100 miljoner kronor för 2024. Redovisningen gjordes sedan på ett annat sätt vilket innebär att utfallet avviker från budget. Utöver detta har också 1:1 ap 1 *Förbands-vht*. lägre belastning.

Övriga kunder: Verksamheten har ökade intäkter och kostnader jämfört med budgeten vilket till allra största del avser exportåtaganden. Det negativa resultatet på cirka -5,4 miljoner kronor förklaras av att de gemensamma kostnaderna för Övrig kund och Tjänsteexport endast belastar Övrig kund.

Tjänsteexport: Verksamheten har intäkter något över budget och gör ett resultat på cirka 8,9 miljoner kronor vilket förklaras av att uppdrag med fastprisavtal tagit höjd för risker i genomförandet som inte fallit ut.

Evaluerings och certifiering av IT-produkter: Verksamheten har ökade intäkter och kostnader jämfört med budget.

Tabell 27 - Avgiftstabell för verksamhet där intäkterna, ej disponeras inom inkomsttitel 2552 (tkr)

Reglerings- brev 2024			Utfall 2024		Resultat			Totalt balanserat resultat	
Verksamhet (tkr)	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	+/- 2022	+/- t.o.m. 2023	
Nationell tillsynsverksamhet för cybersäkerhets- certifiering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa									

Verksamheten för nationell tillsynsverksamhet för cybersäkerhetscertifiering är under uppbyggnad och går helt enligt budget och plan. Det innebär även att FMV under 2024 inte tagit ut avgifter inom detta område.

17. Ekonomisk redovisning

17.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter

Belopp i mnkr, om inte annat anges. Löpande priser	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram i Riksgälden för investeringar					
Beviljad	985	772	1 040	925	835
Utnyttjad	866	694	772	771	604
Räntekontokredit hos Riksgälden					
Beviljad	1 120	925	495	504	418
Maximalt utnyttjad under året	-	-	-	-	-
Övriga kreditramar i Riksgälden					
Beviljad	34 500	50 500	50 500	43 000	46 500
Maximalt utnyttjad under året	15 659	15 310	13 156	12 113	9 478
Räntekostnader hos Riksgälden					
Lån till anläggningstillgångar	28	22	6	-	0
Övriga kontokrediter ¹⁾	327	438	84	-	0
Räntekonto	1	0	-	-	0
Ränteintäkter hos Riksgälden					
Övriga kontokrediter ¹⁾	368	188	26	-	0
Räntekonto	13	11	2	-	0
Avgiftsintäkter för egen disposition					
Beräknat belopp i regleringsbrev	6 101	5 952	6 602	5 230	5 180
Utfall avgiftsintäkter som disponeras	7 698	5 604	6 521	5 947	5 673
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Beräknat belopp i regleringsbrev, tkr	600	-	-	-	-
Utfall avgiftsintäkter som inte disponeras	-	-	-	-	-
Anslagsskredit ²⁾					
Beviljad	4 163	2 729	1 929	800	1 118
Utnyttjad	23	859	724	-	-
Anslagssparande ²⁾					
	474	120	19	248	166
Beställningsbemyndiganden					
Intecknade framtida åtaganden, anslag 1:3.1 ³⁾	128 425	99 783	75 852	59 278	57 057
Summa tilldelade bemyndiganden, anslag 1:3.1	172 345	153 467	102 848	69 800	69 000
Intecknade framtida åtaganden, anslag 1:2.5	1 625	-	-	-	-
Summa tilldelade bemyndiganden, anslag 1:2.5	1 629	-	-	-	-
Medeltal anställda	2 801	2 464	2 163	2 002	1 802
Genomsnittligt antal årsarbetskrafter	2 677	2 348	2 088	1 955	1 744
Driftkostnad per årsarbetskraft, tkr ⁴⁾	16 006	14 178	13 679	12 916	11 295
Myndighetskostnad per årsarbetskraft, tkr ⁵⁾	1 443	1 406	1 338	1 290	1 292
Balanserad kapitalförändring	171	316	299	292	270
Årets kapitalförändring	3 308	-178	16	7	22

- Jämförelsetalen för 2023-2020 har justerats, så att räntekostnader och ränteintäkter för övriga krediter redovisas separat. I tidigare årsredovisningar har nettoräntekostnaderna redovisats med 250 miljoner kronor (2023), 58 miljoner kronor (2022), 0 kr (2021 och 2020).
- Omfattar alla FMV:s anslag med beviljad kredit respektive anslagssparande.

3. FMV har bemyndigande för anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar anslagspost 1 *Leverantörsutgifter för leveranser*. Värdet motsvarar ännu inte anslagsavräknade milstolpar enligt FMV:s gamla finansiella styrmodell samt utestående leverantörsbeställningar avseende varor och tjänster enligt ny finansiell styrmodell. Definitionen avviker därför från den som finns given i ESV:s allmänna råd till 2 kap 4 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).
4. Driftkostnad per årsarbetskraft beräknas utifrån resultaträkningens poster för personalkostnad, lokalkostnad och övrig driftkostnad.
5. FMV:s förvaltningskostnad består av kostnader för personal, lokaler, övriga driftkostnader, finansiella kostnader samt avskrivningar och nedskrivningar som ligger mot anslag 1:11 anslagspost 5 Myndighetsförvaltning. I tidigare årsredovisningar har förvaltningskostnad benämnts för myndighetskostnad. I årsredovisningen 2023 uppgavs felaktigt att myndighetskostnaden inte innehöll poster som avsättningar för pensioner m.m.

17.2 Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	År 2024	År 2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	35 061 729	27 512 077
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	7 698 452	5 603 778
Intäkter av bidrag	3	5 494	180 876
Finansiella intäkter	4	594 231	446 771
Summa		43 359 906	33 743 502
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-2 870 688	-2 429 181
Kostnader för lokaler		-342 896	-296 530
Övriga driftkostnader	6	-39 634 541	-30 563 704
Finansiella kostnader	7	-391 470	-487 845
Avskrivningar och nedskrivningar		-172 760	-144 181
Summa		-43 412 355	-33 921 441
Verksamhetsutfall		-52 449	-177 940
Uppbördsverksamhet	8		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		3 383 300	23 300
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-23 300	-23 300
Saldo		3 360 000	0
Årets kapitalförändring	9	3 307 551	-177 940

17.3 Balansräkning

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	År 2024	År 2023
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	10		
Balanserade utgifter för utveckling		125 286	172 674
		125 286	172 674
Materiella anläggningstillgångar	11		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		396 611	306 163
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		185 083	130 292
Pågående nyanläggningar		172 186	83 217
Beredskapstillgångar		497 776	314 926
		1 251 655	834 598
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	12	96 212	117 713
Pågående arbeten	13	103 642 591	81 006 787
Förskott till leverantörer	14	7 319 453	4 258 414
		111 058 256	85 382 914
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	15	68 604	320 832
Fordringar hos andra myndigheter	16	3 423 995	2 682 890
Övriga kortfristiga fordringar	17	109 328	109
		3 601 926	3 003 831
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	18	192 189	96 048
Övriga upplupna intäkter	19	3 421 129	41 188
		3 613 317	137 235
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	20	-100 773 344	-69 285 438
		-100 773 344	-69 285 438
Kassa och bank	21		
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret		26 450	222 591
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		13 404 773	6 531 538
Kassa och bank		186 756	92 612
		13 617 979	6 846 742
SUMMA TILLGÅNGAR		32 495 075	27 092 556

Belopp i tkr	Not	År 2024	År 2023
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskaptal	22		
Statskaptal		553 248	347 780
Balanserad kaptalförändring		170 703	315 789
Kaptalförändring enligt resultaträkningen		3 307 551	-177 940
		4 031 502	485 629
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förplikteler	23	573	709
Övriga avsättningar	24	47 819	57 023
		48 392	57 732
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	25	865 560	693 804
Andra långfristiga skulder	26	2 909 181	-
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	27	7 495 991	13 817 483
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	28	1 078 719	770 042
Leverantörsskulder	29	6 744 317	3 853 948
Övriga kortfristiga skulder	30	56 930	43 771
		19 150 698	19 179 049
Periodavgränsningsposter	31		
Upplupna kostnader		4 075 511	2 755 200
Övriga förutbetalda intäkter		5 188 972	4 614 945
		9 264 483	7 370 145
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		32 495 075	27 092 556

ANSVARSFÖRBINDELSER

	Not		
Övriga ansvarsförbindeler	32	10 000	10 000

17.4 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (ramanslag)/anslagspost i tkr	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerat anslag	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
<i>Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap</i>								
Anslag 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt (Ramanslag)			0			0		0
ap.5 Försvarets materielverks stöd till Ukraina (ram)	33		0			0		0
Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar (Ramanslag)		-859 311	40 877 196			40 017 885	-39 658 673	359 212
ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser (ram)	34	-859 311	40 877 196			40 017 885	-39 658 673	359 212
Anslag 1:11 Försvarets materielverk (Ramanslag)		119 966	3 591 324		-75 456	3 635 834	-3 543 942	91 892
ap.1 Nationell tillsyn för cybersäkerhetscertifiering (ram)	35	122	20 864			20 986	-21 135	-149
ap. 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter (ram)	36	4 054	15 501		-3 619	15 936	-13 509	2 427
ap. 4 Direkta utgifter i materielanskaffningen (ram)	37	104 681	1 457 347	7 000	-65 934	1 503 094	-1 401 422	101 672
ap. 5 Myndighetsförvaltning (ram)	38	2 421	1 998 420	-7 000		1 993 841	-2 016 835	-22 994
ap. 6 Internationellt materiel-samarbete och export (ram)	39	8 689	99 192		-5 903	101 977	-91 041	10 936
Summa anslag		-739 344	44 468 520	0	-75 456	43 653 719	-43 202 615	451 105

Samtliga anslagsposter är räntebärande.

Redovisning mot inkomsttitel, tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
3312017 Övriga inkomster av försåld egendom	-	23 300
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	600	-

Redovisning mot beställningsbemyndigande,

1:3 ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser, redovisning mot beställningsbemyndigande, tkr

Anslag	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad redovisning mot anslag	Förväntad redovisning mot anslag	Förväntad redovisning mot anslag	Förväntad redovisning mot anslag	Slutår
1:3 ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2025	2026	2027	2028-2036	
Tkr	172 345 480	99 782 828	55 851 861	31 353 403	4 143 912	128 425 198	38 080 702	25 021 379	24 785 359	40 537 758	2036

Under året har bemyndiganderamen för 1:3 ap.1 *Leverantörsutgifter för leveranser* förändrats utifrån de extra ändringsbudgetar som har beslutats avseende försvarsmateriel till Ukraina. Den ingående ramen på 160 150 000 tusen kronor har ökat med 12 195 480 tusen kronor till 172 345 480 tusen kronor.

Enligt ESVFA 2024:1 kapitel 6, 7 § ska myndigheten i not till anslagsredovisningen kommentera väsentliga skillnader mellan det av regeringen beslutade beställningsbemyndigandet och ekonomiska åtaganden vid årets slut. Överskridande av ett beställningsbemyndigande ska alltid förklaras. I allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen framgår att om ekonomiska åtaganden vid årets slut uppgår till mindre än 75 procent av beställningsbemyndigandet bör skillnaden anses vara väsentlig. Ett överskridande kan avse både att beställningsbemyndigandet överskridits till sitt belopp och i fråga om sluttidpunkt.

Ekonomiskt åtagande vid årets slut uppgår till 75 procent av beställningsbemyndigandet.

FMV redovisar att beställningsbemyndigandet för 1:3.1 har överskridits avseende slutår. Beslutat slutår är 2034 och FMV har ekonomiska åtagande vid årets slut som sträcker sig till 2036. Det är tre projekt som berörs varav två avser FMS-åtaganden och det tredje ett tillkommande uppdrag i samband med nya budgetunderlaget som FMV lämnade till regeringen i juni 2024.

För FMS-åtagandena är det en omplanering av ett befintligt åtagande samt ett nytt åtagande som ingicks under 2024. För det tredje projektet var det berörda åtagandet planerat att ingås under 2025. Det framkom dock att detta lämplighetsköp behövde avtalas redan under 2024 vilket genomfördes enligt materielbeslutet.

För materielobjekt där staten ingått avtal med utomstatliga leverantörer före den 1 januari 2019, enligt vad som framgår av myndighetens kompletterande budgetunderlag för 2019, ska Försvarets materielverks redovisa aggregerat utfall fördelat på:

- ej beställd del av åtagandet mot anslag,
- utestående statliga åtaganden och
- infriade statliga åtaganden som inte redovisats mot anslag.

Aggregerat utfall för materielobjekt där staten ingått avtal med utomstatliga leverantörer före den 1 januari 2019

Tkr	Utfall
Ej beställd del av åtagandet mot anslag	5 419 612
Utestående statliga åtaganden	-8 630 540
Infriade statliga åtaganden som inte redovisats mot anslag	-7 765 196

1:2 ap.5 Försvarets materielverks stöd till Ukraina, redovisning mot beställningsbemyndigande, tkr

Anslag	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad redovisning mot anslag	Förväntad redovisning mot anslag	Slutår
1:2 ap.5 Försvarets materielverks stöd till Ukraina	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2025	2026	
	1 628 950	0	1 624 819	0	0	1 624 819	381 362	1 243 457	2026

FMV disponerar sedan 2024 anslagspost 5 på anslag 1:2 *Försvarmaktens insatser internationellt*. Bemyndiganderamen omfattar beslutade donationer från de militära stödpaketen 15 och 17.

FMV redovisar även det ekonomiska åtagande som kommer av att FMV under 2023, för Sveriges räkning, ingick en överenskommelse med Danmark, Finland och Norge om gemensam upphandling av ammunition för att möjliggöra fortsatt stöd till Ukraina. Denna donation ingår ännu ej i ett militärt stödpaket och dialog med Regeringskansliet pågår.

17.5 Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Not	År 2024	År 2023
DRIFT			
Kostnader	40	-43 235 964	-33 736 069
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		35 061 729	27 512 077
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	41	7 698 452	4 836 880
Intäkter av bidrag		5 494	180 876
Övriga intäkter		594 231	446 771
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		43 359 906	32 976 604
Ökning (-) av lager	42	-3 039 538	-193 575
Ökning (-) av kortfristiga fordringar	43	-26 709 982	-16 282 933
Ökning (+) av kortfristiga skulder	44	1 694 231	2 536 104
Kassaflöde till drift		-27 931 347	-14 699 869
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-608 119	-829 739
Investeringar i immateriella tillgångar		-12 776	-2 710
Summa investeringsutgifter		-620 896	-832 449
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		299 518	219 783
- amorteringar		-127 763	-298 128
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		238 322	334 840
Försäljning av anläggningstillgångar	45	65 496	1 234 550
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		475 574	1 491 045
Kassaflöde till investeringar		-145 322	658 596
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras		3 383 300	23 300
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-23 300	-23 300
Kassaflöde från uppbördsverksamhet		3 360 000	0
Förändring av likvida medel		-24 716 669	-14 041 273
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		-62 438 696	-48 397 423
Ökning (+) av kassa och bank		94 144	76 968
Ökning (+) av tillgodohavande hos RGK		6 677 093	2 695 216
Minskning (-) av avräkning med statsverket		-31 487 906	-16 813 457
Summa förändring av likvida medel		-24 716 669	-14 041 273
Likvida medel vid årets slut		-87 155 366	-62 438 696

17.6 Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp anges i tusental kronor (tkr) om inte annat anges särskilt. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisning av intäkter och kostnader

Avgifternas storlek bestäms av FMV, dock inte i de fall som avses i 15 § avgiftsförordningen (1992:191). Inkomsterna disponeras av FMV.

FMV disponerar, efter närmare inriktning från Försvarsmakten, även inkomster i form av viten, skadestånd och räntor hänförliga till kommersiella avtal samt inkomster till följd av överenskommelser med industrin i samband med utveckling och anskaffning av materiel (s.k. royalties) om högst 20 000 tkr för ett enskilt kontrakt mellan FMV och industrin som berättigar till royalty. Inkomster av det senare slaget som överstiger 20 000 tkr ska anmälas till regeringen. Regeringen fattar därefter beslut om hur dessa inkomster ska disponeras. Eventuella framtida intäkter av royalty beaktas i redovisningen om det kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, det finns en stor sannolikhet att royalty kommer att betalas ut samt att händelsen som ligger till grund för intäktens förvärvande har skett.

Vidare disponeras inkomster till följd av skadestånd med anledning av brott samt inkomster i form av rättegångskostnader från annan part. Inkomster som överstiger 20 000 tkr ska anmälas till regeringen, som därefter fattar beslut om hur dessa inkomster ska disponeras.

Periodiseringsposter

FMV periodiserar utomstatliga leverantörsfakturor över 100 tkr och inomstatliga oavsett belopp som ankommer efter brytdagen, 5 januari, likaså periodiseras material och tjänster, levererat under 2024, där fakturan ej erhållits, på värden som huvudsakligen överstiger 200 tkr per projekt.

Redovisning av tillgångar och skulder

Tillgångar värderas enligt försiktighetsprincipen till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fordringar värderas efter individuell bedömning till det belopp som beräknas inflyta. Skulder värderas till sitt verkliga värde.

Tillgångar som utgör försvarets ägande vid industrin (FÄVI) som anskaffats före 2022 redovisas inte som anläggningstillgångar i verksamheten utan ingår i värdet för pågående arbete för respektive materiellprojekt.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Tillgångar överstigande 1 000 tkr aktiveras.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre och med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr redovisas som anläggningstillgångar. För förbättringsutgifter på annans fastighet är beloppsgränsen 1 000 tkr.

Avskrivningar

Avskrivningar görs enligt plan baserat på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängd enligt följande:

Immateriella tillgångar	5 år
Materiella tillgångar:	
- Förbättringsutgifter på annans fastighet	5-25 år
- Maskiner och tekniska anläggningar	10 år
- Datorer	3-5 år
- Övrigt	5-10 år

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet är kopplad till hyrestidens längd, dock minst fem år.

Avskrivningstiden för FÄVI utgörs av tiden fram till beräknat projektavslut.

Finansiering av anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar finansieras med avistalån i Riksgäldskontoret (RGK) med rörlig ränta. Beredskapstillgångar finansieras med anslag.

Undantag EA – regelverket

Enligt FMV:s regleringsbrev ska inte myndigheten redovisa en egen investeringsplan för samhällsinvesteringar enligt 9 kap 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag men tillåts att redovisa investeringar i Försvarsmaktens investeringsplan.

Övriga tillgångar och skulder

Kundfordringar

En individuell bedömning görs av kundfordringarna, varvid kända och befarade förluster beaktats. Nedskrivningar görs där så anses nödvändigt.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Monetära tillgångar och monetära skulder i utländsk valuta, såväl lång- som kortfristiga, redovisas i bokslutet i rapportvalutan omräknade till balansdagens kurs enligt Riksbankens crosskurser. Valutakursdifferenser redovisas som finansiella intäkter respektive kostnader under den rubrik där differensen uppkommit.

Icke-monetära tillgångar och icke-monetära skulder i utländsk valuta värderas enligt anskaffningsvärdemetoden och redovisas i bokslutet i rapportvalutan omräknade till valutakursen vid anskaffningstidpunkten. Som icke-monetära tillgångar klassas framförallt förskott till leverantör, då detta förskott kan anses som varulager.

Långfristiga skulder

2023 fick FMV bemyndigande att förhandla internationella överenskommelser avseende stöd till Ukraina rörande försvarsmateriel (Fö2023/01672). Under 2024 har Danmark betalat medel till Sverige för att finansiera en del av materielanskaffningen. I upplägget har FMV endast en förmedlande roll av medlen. Ingen vidareförädling sker av FMV och därför redovisas medlen över balansräkningen som en långfristig skuld.

Valutariskhantering

FMV kan för sin valutariskhantering använda sig av terminssäkring i RGK. Terminssäkring får användas för både ingående och utgående flöden. Valutakonton får användas som ett komplement i valutariskhanteringen. FMV ska för redovisningen av valutariskhanteringen samråda med Ekonomistyrningsverket (ESV).

Förskott till leverantörer i utländsk valuta som terminssäkrats hos RGK, värderas i bokslutet till terminskurs.

FMS account

Inköp från USA enligt Foreign Military Sales (FMS) avser inköp av försvarsmateriel från försvarsmyndigheter i USA. Varje beställning hanteras som ett så kallat "case" och betraktas som ett förskott med en betalningsplan. Förskotten består av en bunden och en fri del som betecknas som FMS account. Eventuella överskott vid avslut av ett FMS-case överförs till ett valutakonto.

Varulager

Varulagret värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen. Vid värderingen görs en individuell inkuransbedömning av varorna och värdering sker enligt först-in-först-ut-principen.

Förskott till leverantörer värderas till anskaffningsvärde vid utbetalningstillfället.

Pågående arbeten

Pågående arbeten (PGA), i den avgiftsfinansierade verksamheten, värderas i enlighet med 5 kap. 9 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag och avräknas löpande mot intäkter i de fall uppdragets slutliga resultat kan förutsägas med rimlig säkerhet.

PGA värderas för både anskaffningsuppdrag och tjänsteuppdrag i den avgiftsbelagda verksamheten löpande. PGA uppkommer även i den anslagsfinansierade verksamheten avseende kostnader för materiel som ännu inte levererats till Försvarsmakten.

Redovisning mot anslag

För materielobjekt som omfattas av övergångslösning, enligt regeringens beslut 24 maj 2018 (Fö 16), ska redovisning mot anslag ske utifrån överenskomna milstolpar mellan FMV och Försvarsmakten.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler Under 2023 ingick FMV, för Sveriges räkning, en överenskommelse (dnr 25FMV1093-1) med Danmark, Finland och Norge om gemensam upphandling av ammunition för att möjliggöra fortsatt stöd till Ukraina. Under december 2024 har Norge levererat ammunition till Ukraina och enligt överenskommelse ska Sverige via bidrag till Norge finansiera 186 miljoner norska kronor av leveransen. FMV har vid upprättande av årsredovisningen 2024 inte mottagit bidragsrekvisitionen från Norge avseende de 186 miljoner norska kronorna. Samtliga fyra rekvisit för när en transferering ska bokföras som en skuld i bokslutet enligt ESV:s allmänna råd (ESVFA 2022:1) till 4 kap. 1 § förordningen (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag är uppfyllda. Eftersom det inte finns ett regeringsbeslut om hur FMV ska finansiera bidraget till Norge bedömer FMV att bokföring av skuld i bokslutet inte ska ske. Därmed frångår FMV ESV:s allmänna råd. Dialog med Regeringskansliet om finansieringsbeslut pågår.

Anslag 1:3 anslagspost 1 Leverantörsutgifter för leveranser har belastats med 24 153 tkr som egentligen skulle ha belastat anslag 1:2 anslagspost 5 Försvarets materielverks stöd till Ukraina. För mer information se not 33 och 34 i avsnitt 17.9 Noter till anslagsredovisningen.

För anslagspost 1:3 anslagspost 1 Leverantörsutgifter för leveranser har ramen för beställningsbemyndigande överskridits avseende slutår. För mer information se avsnitt 17.4 Anslagsredovisning.

17.7 Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av anslag

	2024	2023
Avräknat anslag	43 202 615	28 031 963
<i>avgår anslagsfinansierade beredskapstillgångar</i>	-238 322	-334 840
Förändring av anslagsintäkt som inte redovisats mot anslag	-7 765 196	618 342
Reavinst m.m. som inte redovisats mot anslag	-137 368	-803 388
Summa intäkter av anslag	35 061 729	27 512 077

Ökningen av posten beror framför allt på ökad volym på anslagspost 1:3.1 genom statsmakernas satsningar inom försvarsområdet. Se vidare anslagsredovisningen och noter till denna.

Posten *Förändring av anslagsintäkt som inte redovisats mot anslag* visar skillnaden mellan FMV:s kostnader för materielobjekten och det som har avräknats mot anslag. Det negativa utfallet för året visar att anslagsavräkningen mot milstolpar har skett till ett högre belopp än upparbetningen av kostnader.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2024	2023
Intäkter varor och tjänster m.m.	7 698 452	5 603 778
<i>varav intäkter av tjänsteexport</i>	108 590	110 160
<i>varav förändring pågående arbeten</i>	-282 661	-1 282 782
<i>varav royalty</i>	29 103	19 953
<i>varav reavinst</i>	-	766 898
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	7 698 452	5 603 778

Under intäkter av avgifter och andra ersättningar redovisas fakturering för levererade tjänster och produkter. Prissättning av dessa leveranser sker enligt modell i samordningsöverenskommelsen.

Not 3 Intäkter av bidrag

Minskningen av posten beror på lägre bidrag för EU-projektet rescEU.

Not 4 Finansiella intäkter

	2024	2023
Ränteintäkter konton i Riksgäldskontoret	282 709	199 330
Ränteintäkter på FMS account	267 961	220 541
Övriga ränteintäkter	6 921	7 758
Kursdifferenser, intäkter	36 640	19 142
Summa finansiella intäkter	594 231	446 771

Ökningen av posten beror i första hand på högre genomsnittligt tillgodohavande.

Not 5 Kostnader för personal

	2024	2023
Löner och andra ersättningar	1 762 954	1 500 080
<i>varav ersättningar till uppdragstagare</i>	377	361
Sociala avgifter inkl. pensioner	1 028 169	820 197
Övriga personalkostnader	79 565	108 904
Summa kostnader för personal	2 870 688	2 429 181

Ökningen av posten beror framförallt på ökat antal årsarbetskrafter genom statsmaktens satsningar inom försvarsområdet. Arvoden till styrelsen redovisas i kapitlet om styrelsen.

Not 6 Övriga driftkostnader

	2024	2023
Varor/materiel	33 501 938	24 931 134
Tjänster:		
Konsulter:		
Inhyrd personal	107 461	104 370
Uppdragskonsulter	820 896	712 769
Summa konsulter	928 356	817 140
Tjänsteprodukter:		
Materielförsörjningstjänster	2 205 224	2 424 234
Resekostnader	157 229	138 895
Övriga köpta tjänster	2 767 631	2 193 980
Summa tjänsteprodukter	5 130 083	4 757 109
Summa tjänster	6 058 440	5 574 249
Övriga kostnader	74 163	58 321
Summa övriga driftkostnader	39 634 541	30 563 704

Ökning av kostnader för varor/materiel beror främst på tillväxt inom materielområdena Armé, Marin och Flyg och rymd.

Not 7 Finansiella kostnader

	2024	2023
Räntekostnader Riksgäldskontoret	356 353	460 820
Övriga finansiella kostnader:		
Övriga räntekostnader	857	603
Dröjsmålsräntor	525	240
Kursdifferenser, kostnad	33 736	26 183
Summa övriga finansiella kostnader	35 118	27 025
Summa finansiella kostnader	391 470	487 845

Förändringen av posten beror i första hand på lägre genomsnittlig skuld och ränta under året.

Not 8 Uppbördsverksamhet

Avsnittet består främst av intäkter av royalty i enlighet med avtal (dnr 18FMV6844-2:1 bilaga 25), som inte är inbetalade till FMV. Av försiktighetsskäl och utifrån bästa kunskap redovisas intäkterna i 2012 års värde. Från och med 2025 ska inkomster av royalty redovisas mot inkomsttitel och därför redovisas denna intäkt av royalty som en periodiserad intäkt.

Not 9 Årets kapitalförändring

Årets Kapitalförändring	2024	2023
Resultat i avgiftsfinansierad verksamhet	3 023	-145 085
Avskrivningar beredskapstillgångar	-42 810	-30 948
Reaförlust beredskapstillgångar	-12 662	-1 907
Periodisering uppbördsavsnittet	3 360 000	-
Summa kapitalförändring	-3 307 551	-177 940

Förändringen består i huvudsak av uppbördsintäkt av royalty som ännu inte är inbetalad.

Justering av jämförelsesiffrorna är gjord.

17.8 Noter till balansräkningen

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2024	2023
Ingående balans anskaffningsvärde	315 457	319 667
Årets anskaffning, pågående nyutveckling	12 776	2 710
Årets avyttring	-1 977	-6 920
Utgående balans anskaffningsvärde	326 257	315 457
Ingående balans ack. avskrivningar	-142 783	-89 991
Årets avyttring avskrivningar	1 977	6 920
Årets avskrivningar	-60 165	-59 712
Utgående balans ack. avskrivningar	-200 971	-142 783
Bokfört värde	125 286	172 674

Posten avser anpassning och nyutveckling av datasystem för FMV:s verksamhet.

Not 11 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2024	2023
Ingående balans anskaffningsvärde	572 606	504 235
Pågående förbättringsutgifter, årets anskaffning	100 203	60 844
Årets anskaffningar	16 687	9 794
Årets avyttringar	-1 327	-1 425
Omfört till beredskapstillgångar	-	-844
Utgående balans anskaffningsvärde	688 169	572 606
Ingående balans ack. avskrivningar	-266 443	-244 691
Årets avyttring avskrivningar	1 253	1 425
Årets avskrivningar	-26 368	-23 954
Omfört till beredskapstillgångar	-	777
Utgående balans ack. avskrivningar	-291 558	-266 443
Bokfört värde	396 611	306 163

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser huvudsakligen utgifter för renovering i fastigheten Tre Vapen i Stockholm.

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2024	2023
Ingående balans anskaffningsvärde	392 780	703 593
Årets anskaffningar	48 144	65 247
Överfört från pågående nyanläggningar	50 299	28 191
Årets avyttringar	-12 303	-7 915
Omfört till beredskapstillgångar	-	-396 335
Utgående balans anskaffningsvärde	478 920	392 780
Ingående balans ack. avskrivningar	-262 487	-522 939
Årets avyttring avskrivningar	12 068	7 915
Årets avskrivningar	-43 417	-29 567
Omfört till beredskapstillgångar	-	282 103
Utgående balans ack. avskrivningar	-293 837	-262 487
Bokfört värde	185 083	130 292

Maskiner, inventarier, installationer med mera avser huvudsakligen investeringar i provsystem och andra investeringar avseende verksamheten Test och evaluering. Justering av jämförelsesiffrorna är gjord.

Pågående nyanläggningar	2024	2023
Ingående balans anskaffningsvärde	83 217	105 747
Årets anskaffningar	139 268	76 799
Årets överföringar	-50 299	-28 191
Omfört till beredskapstillgångar	-	-71 138
Summa pågående nyanläggningar	172 186	83 217

Posten utgörs huvudsakligen av anläggningar under uppförande inom lokalområdet.

Beredskapstillgångar	2024	2023
Ingående balans anskaffningsvärde	627 346	14 649
Ingående balans försäljning	-71 138	-
Årets anskaffning inkl pågående	303 818	149 403
Överfört	-	975 199
Årets avyttring	-22 958	-511 905
Utgående balans anskaffningsvärde	837 068	627 346
Ingående Balans ack avskrivningar	-312 420	-1 709
Årets avyttring avskrivningar	15 938	44 253
Överfört	-	-324 016
Årets avskrivning	-42 810	-30 948
Utgående balans ack avskrivningar	-339 292	-312 420
Summa beredskapstillgångar	497 776	314 926

Posten utgörs av anläggningar för provverksamhet inom Test och evaluering samt av anläggningar för produktion placerade vid industrin, så kallade FÄVI. Justering av jämförelsesiffrorna är gjord.

Not 12 Varulager och förråd

Posten består huvudsakligen av målrobotsystem.

Not 13 Pågående arbeten (PGA)

	2024	2023
Anslagsfinansierade PGA		
PGA beredskapstillgångar IB	79 765 598	63 532 190
Korrigerat IB 2019	87 963	-
Årets anskaffningar av beredskapstillgångar	31 594 537	25 476 770
Årets överföringar av beredskapstillgångar	-9 325 882	-9 243 362
Summa anslagsfinansierade PGA	102 122 216	79 765 598
Avgiftsfinansierade PGA		
Pågående arbeten, inomstatligt	1 293 822	1 045 266
Pågående arbeten, utomstatligt	226 553	195 922
Summa avgiftsfinansierad PGA	1 520 375	1 241 189
Summa pågående arbeten	103 642 591	81 006 787

Pågående arbeten har ökat i huvudsak på grund av att anskaffningarna av beredskapstillgångar.

2024 överstiger omfattningen av överförda beredskapstillgångar till Försvarsmakten under året. Korrigering av överfört IB 2019 från Försvarsmakten gjordes under året.

Not 14 Förskott till leverantörer

	2024	2023
Förskott till svenska leverantörer	636 656	62 882
Förskott till utländska leverantörer	6 682 797	4 195 532
varav FMS account	4 102 153	3 541 665
Summa förskott till leverantörer	7 319 453	4 258 414

Ökningen beror till stor del på ett förskott avseende ett internationellt samarbete.

Not 15 Kundfordringar

	2024	2023
Kundfordringar	68 844	321 072
Värdereglering kundfordringar	-240	-240
Summa kundfordringar	68 604	320 832

Not 16 Fordringar hos andra myndigheter

	2024	2023
Kundfordringar statliga myndigheter	1 612 567	1 336 364
Ingående mervärdesskatt	1 810 796	1 346 485
Övriga fordringar	632	41
Summa fordringar hos andra myndigheter	3 423 995	2 682 890

Not 17 Övriga kortfristiga fordringar

	2024	2023
Övriga kortfristiga fordringar	109 328	109

Fordran mot leverantör på kommande leverans av försvarsmateriel.

Not 18 Periodavgränsningsposter

	2024	2023
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	4 278	3 110
Övriga förutbetalda kostnader	187 910	92 938
Summa förutbetalda kostnader	192 189	96 048

Not 19 Övriga upplupna intäkter

	2024	2023
Övriga upplupna intäkter	3 421 129	41 188

Förändringen består i huvudsak av uppbördsintäkt av royalty som ännu inte är inbetalad. Av försiktighetsskäl och utifrån bästa kunskap redovisas intäkterna i 2012 års värde.

Not 20 Avräkning med statsverket

	2024	2023
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-23 300	-23 300
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel (+)	23 300	23 300
Summa fordringar/skulder avseende uppbörd	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	777 620	704 971
Redovisat mot anslag (+)	43 202 615	28 031 963
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-44 468 520	-28 013 229
Återbetalning av anslagsmedel (+)	37 181	53 915
Summa fordringar i räntebärande flöde	-451 105	777 620
Övriga fordringar och skulder		
Ackumulerad skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten (-)	-70 527 679	-54 288 828
Årets skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten (-)	-31 594 537	-25 476 770
Fordran för skillnad mellan milstolpe och nedlagda utgifter (+)	1 799 976	9 702 540
Övriga fordringar och skulder	-100 322 240	-70 063 058
Utgående balans	-100 773 344	-69 285 438

Posten Ackumulerad skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten består av saldot från föregående år samt saldot från föregående år på posten Årets skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarsmakten minskad med årets överföringar av beredskapstillgångar till Försvarsmakten.

Not 21 Kassa och bank

	2024	2023
Räntekonto i Riksgäldskontoret	26 450	222 591
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	13 404 773	6 531 538
Valutakonton och konton för samarbetsavtal	130 037	16 870
Övriga valutakonton	11 230	6 287
FMS account fri del	45 489	69 455
Summa kassa och bank	13 617 979	6 846 742

Övriga tillgodohavanden i RGK avser främst konton för exportåtagandena. Övriga valutakonton och konton för samarbetsavtal avser huvudsakligen FMV:s avtal med NSPA och speglar aktuellt engagemang med olika delar av NSPA organisation. FMS account fri del utgörs av ett konto i Federal Reserve Bank i USA.

Ökningen av behållningen på övriga tillgodohavanden i RGK hänförs sig i första hand till internationella samarbeten med inriktning mot stöd till Ukraina.

Enligt villkor i FMV:s regleringsbrev verkställs samtliga betalningar från konto knutet till den övriga krediten. Behållningen på räntekontot har månatligen korrigerats med anledning av detta, i enlighet med villkoret.

Not 22 Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Bal. kap. Avgiftsfin verksamhet	Kapital-förändring enl. RR	Summa
Föregående års UB	347 780	315 789	-177 940	485 629
A Ingående balans	347 780	315 789	-177 940	485 629
Föregående års kapitalförändring	-32 854	-145 085	177 940	0
Årets anskaffning beredskapstillgångar	238 322	-	-	238 322
Årets kapitalförändring	-	-	3 307 551	3 307 551
B Summa årets förändring	205 468	-145 085	3 485 491	3 545 874
C Utgående balans	553 248	170 703	3 307 551	4 031 502

Not 23 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	2024	2023
Ingående avsättning	709	669
Årets pensionskostnad	384	572
Årets pensionsutbetalningar	-697	-532
Utgående avsättning för pensioner	573	709
- varav särskild löneskatt	136	138

Posten består av avsättning för beviljade delpensioner.

Not 24 Övriga avsättningar

Kompetensavsättning	2024	2023
Ingående avsättning	18 662	17 777
Årets avsättning	3 661	4 417
Årets kostnad	-4 818	-3 532
Utgående avsättning	17 505	18 662
Övriga avsättningar		
Ingående avsättning	38 361	0
Årets avsättning	-	38 361
Årets kostnad	-8 047	-
Utgående avsättning	30 314	38 361
Summa övriga avsättningar	47 819	57 023

Posten består av avsättningar avseende medel för individuell kompetensutveckling samt avsättning för framtida kostnader för lokaler i Stockholm och Linköping.

Not 25 Lån i Riksgäldskontoret

Lån till anläggningstillgångar	2024	2023
Låneram	985 000	772 000
Ingående skuld	693 804	772 149
Lån upptagna under året	299 518	219 783
Årets amorteringar	-127 763	-298 128
Summa lån till anläggningstillgångar	865 560	693 804

Not 26 Andra långfristiga skulder

	2024	2023
Andra långfristiga skulder	2 909 181	-

Posten består av skuld avseende vidareförmedling av försvarsmateriel.

Not 27 Övriga krediter i Riksgäldskontoret

Övrig kredit	2024	2023
Kreditram	34 500 000	50 500 000
varav för behov av rörelsekapital högst	15 500 000	18 500 000
varav för förskott till leverantörer högst	8 000 000	5 000 000
varav för avtal inom förvarsexportområdet högst	11 000 000	27 000 000
Utnyttjad kredit	7 495 991	13 817 483
varav för behov av rörelsekapital	-	9 441 244
varav för förskott till leverantörer	7 495 991	4 376 239
varav för avtal inom förvarsexportområdet	-	-
Maximalt utnyttjad	15 659 123	15 310 145
Maximalt utnyttjad datum	2024-01-22	2023-03-23

Not 28 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2024	2023
Leverantörsskulder	589 373	356 511
Utgående mervärdesskatt	437 065	372 806
Sociala avgifter	52 282	40 724
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	1 078 719	770 042

Not 29 Leverantörsskulder

	2024	2023
Leverantörsskulder, svenska leverantörer	5 304 763	3 172 573
Leverantörsskulder, utländska leverantörer	1 394 924	691 038
Omvärdering utländska leverantörsskulder	44 629	-9 662
Summa leverantörsskulder	6 744 317	3 853 948

Not 30 Övriga kortfristiga skulder

	2024	2023
Personalen källskatt	48 362	35 691
Övrigt	8 568	8 081
Summa övriga kortfristiga skulder	56 930	43 771

Not 31 Periodavgränsningsposter

	2024	2023
Utomstatligt:		
Interimsskulder övriga leverantörer	3 729 133	2 318 480
Upplupna löner	-	16 260
Semesterlöneskulder	129 015	108 059
Summa upplupna kostnader, utomstatlig	3 858 148	2 442 800
Inomstatligt:		
Sociala avgifter på upplupna löner	-	9 147
Sociala avgifter semesterlöneskuld	72 202	60 559
Interimsskulder statliga leverantörer	145 161	242 694
Summa upplupna kostnader, inomstatlig	217 363	312 400
Summa upplupna kostnader	4 075 511	2 755 200
Förutbetalda intäkter avs. pågående arbeten, inomstatlig	165 492	241 675
Förutbetalda intäkter avs. pågående arbeten, utomstatlig	4 715 534	4 077 503
Övriga förutbetalda intäkter, inomstatlig	307 946	295 767
Summa övriga förutbetalda intäkter	5 188 972	4 614 945
Summa periodavgränsningsposter	9 264 483	7 370 145

Den del av pågående arbete som avser skulder till kunder återfinns här. Ökningen av posten är till stor del hänförlig till exportåtagandena.

Not 32 Övriga ansvarsförbindelser

Posten avser en upphandlingstvist där FMV är part i ett mål om överprövning av ett avtals giltighet. Om ansökan bifalles, men domstolen låter avtalet bestå på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset, riskerar FMV få betala 10,0 miljoner kronor i upphandlingsskadeavgift.

Den ovan nämnda upphandlingen har också gett upphov till att talan förs mot FMV vid allmän domstol, angående fastställande av skadeståndsskyldighet på grund av brott mot upphandlingslagstiftningen. Om en sådan skadeståndsskyldighet fastställs är nästa steg att bestämma storleken på skadeståndet.

17.9 Noter till anslagsredovisningen

Not 33 Anslag 1:2, anslagspost 5 Försvarets materielverks stöd till Ukraina

Anslagsposten har inte tilldelats några medel eller anslagskredit under 2024 enligt regeringsbeslut 2024-06-20 (Fö2024/00616, Fö2024/01173, Fö2024/01215).

Anslagsposten skulle under 2024 ha belastats med 24 153 tkr som istället har belastat anslag 1:3 anslagspost 1. Hade anslagsposten belastats korrekt hade ett anslagsöverskridande skett. Eftersom den felaktiga anslagsbelastningen upptäcktes sent på året har korrigering inte varit möjlig.

Not 34 Anslag 1:3, anslagspost 1 Leverantörsutgifter för leveranser

Posten tilldelades i regleringsbrev 2023-12-20, 39 566 548 tkr. Posten tilldelades genom ändringsbudgetar ytterligare 258 000 tkr enligt regeringsbeslut 2024-03-21 (Fö2024/00616), 1 046 148 tkr enligt regeringsbeslut 2024-06-20 (Fö2024/00616, Fö2024/01173 och Fö2024/01215) och 6 500 tkr enligt regeringsbeslut 2024-09-26 (Fö2024/01596).

För anslagsposten kan en anslagskredit på 3 956 654 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Posten har underutnyttjats främst på grund av bristande produktionskapacitet hos leverantörer.

Anslagsposten har belastats med 24 153 tkr som egentligen skulle ha belastat anslag 1:2 anslagspost 5.

Not 35 Anslag 1:11, anslagspost 1 Nationell tillsyn för cybersäkerhetscertifiering

För anslagsposten kan en anslagskredit på 625 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Not 36 Anslag 1:11, anslagspost 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter

För anslagsposten kan en anslagskredit på 465 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Posten har underutnyttjats på grund av vakanser.

Not 37 Anslag 1:11, anslagspost 4 Direkta utgifter i materielanskaffningen

Posten tilldelades i regleringsbrev 2023-12-20, 1 457 347 tkr. Posten tilldelades genom ändringsbudget ytterligare 7 000 tkr enligt regeringsbeslut 2024-06-20 (Fö2024/00616, Fö2024/01173 och Fö2024/01215).

För anslagsposten kan en anslagskredit på 140 950 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

Posten har underutnyttjats bland annat på grund av lägre personalkostnader med anledning av att rekryteringen under 2024 har förskjutits i förhållande till planeringen inom vissa områden.

Not 38 Anslag 1:11, anslagspost 5 Myndighetsförvaltning

Posten redovisas enligt Hermes. Omdisponeringen och höjningen av tilldelade medel från 1 991 420 tkr till 1 998 420 tkr enligt Hermes framgår inte av regeringsbeslut 2024-06-20 (Fö2024/00616, Fö2024/01173 och Fö2024/01215).

För anslagsposten kan en anslagskredit på 61 177 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Av denna har 22 994 tkr utnyttjats.

Ingående överföringsbelopp (2 421 tkr) överensstämmer inte mot utgående överföringsbelopp i Årsredovisningen 2023 (2 422 tkr) på grund av summeringsdifferens 2023.

Not 39 Anslag 1:11, anslagspost 6 Internationellt materielsamarbete och export

För anslagsposten kan en anslagskredit på 2 975 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet.

17.10 Noter till Finansieringsanalysen

Not 40 Kostnader

	2024	2023
Kostnader enligt resultaträkning	-43 412 355	-33 921 441
Avskrivningar enligt resultaträkning	172 760	144 181
Realisationsförluster m.m.	12 972	1 907
Förändring avsatt till pensioner och övr. avsättningar	-9 341	39 286
Summa kostnader	-43 235 964	-33 736 069

Från kostnader enligt resultaträkningen dras avskrivningar och realisationsförluster med mera. Förändringar av posterna avsatt till pensioner och övriga avsättningar återförs också från kostnaderna för att erhålla de kostnader som är likviditetspåverkande.

Not 41 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2024	2023
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkning	7 698 452	5 603 778
Realisationsvinster	-	-766 898
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	7 698 452	4 836 880

Not 42 Ökning av lager

	2024	2023
Förändring av lager	21 501	40 045
Förändring av förskott till leverantör	-3 061 039	-233 620
Summa förändring av lager	-3 039 538	-193 575

I förändring av lager ingår även förändring av förskott till leverantörer. Förändring av PGA redovisas i förändring av kortfristiga fordringar.

Not 43 Ökning av kortfristiga fordringar

	2024	2023
Förändring av kortfristiga fordringar	-598 095	-473 570
Förändring av periodavgränsningsposter	-3 476 082	16 737
Förändring av pågående arbeten	-22 635 804	-15 826 101
Summa förändring av kortfristiga fordringar	-26 709 982	-16 282 933

I förändring av kortfristiga fordringar ingår även förändring av periodavgränsningsposter och förändring av PGA.

Not 44 Ökning av kortfristiga skulder

	2024	2023
Förändring av skulder m.m.	-28 351	1 296 715
Justering för investeringslån	-171 755	78 345
Summa förändring skulder m.m.	-200 106	1 375 060
Förändring av periodavgränsningsposter	1 894 337	1 161 044
Summa förändring av kortfristiga skulder	1 694 231	2 536 104

I skulder med mera ingår investeringslån och kreditsaldo på räntekonto som redovisas på annat ställe i finansieringsanalysen. Förutom förändring av skulder redovisas här även förändring av periodavgränsningsposter.

Not 45 Försäljning av anläggningstillgångar

Posten försäljning av anläggningstillgång avser ett inbyte som bokförts i balansräkningen under ackumulerad anskaffning.

18. Myndighetens ledning

18.1 Verksledningen

Ledande befattningshavare	Bruttolön 2024 (kr)	Månadslön 2024 (kr)	Förmåner 2024 (kr)
Göran Mårtensson, generaldirektör för FMV	1 886 520	151 500	60 352
Eva Hagwall, överdirektör för FMV ¹⁵	1 293 745	105 000	0

¹⁵ Övriga styrelseuppdrag: Ledamot Statens servicecenter.

18.2 Styrelsen

Övriga styrelseuppdrag 2024		Arvode (kr)
Yvonne Gustafsson, ordförande	Vice ordförande i Sjöfartsverkets styrelse ¹⁶ Nomineringsperson i Karolinska Institutets konsistorium	100 000
Staffan Bengtsson, vice ordförande	Ordförande Nämnden för statligt tandvårdsstöd Ordförande Nämnden för läkemedelsförmåner Ledamot Transportstyrelsen Ledamot Svenska Institutet i Aten	65 000
Caroline Ottosson	Ordförande styrelsen för VTI (Statens väg- och transportforskningsinstitut) Ledamot styrelsen för Infranord AB Ledamot styrelsen för Viati Konsult AB ¹⁷	50 000
Ulrika Hesslow		50 000
Carl-Johan Edström (till och med 19 december 2024)		48 436,1
Anne-Marie Eklund Löwinder	Ledamot styrelsen för Skatteverket Ledamot styrelsen för Trafikverket Ledamot IE	50 000
Göran Mårtensson Generaldirektör för FMV	Ordförande i Europeiska försvarsbyråns styrelse i materieldirektörsformatet	0

¹⁶ Uppdraget upphörde 30 juni 2024.

¹⁷ Uppdraget upphörde 30 november 2024.

19. Intern styrning och kontroll

Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll anger att myndighetsledningen ansvarar för att det finns en process för intern styrning och kontroll vid myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt.

Styrelsens bedömning av intern styrning och kontroll utgår från den samlade bilden av myndighetens planering, genomförande och uppföljning av verksamheten samt de åtgärder som vidtas för att utveckla denna och är således en integrerad del av styrningen.

Processen för intern styrning och kontroll redovisas i en separat promemoria i anslutning till årsredovisningen. Till generaldirektören direkt underställda chefer bedömer intern styrning och kontroll inom eget ansvarsområde. Externa tillsyn och inspektioner samt internrevisionens granskningar utgör också en viktig del av bedömningen.

En fördjupad uppföljning av den samlade verksamheten genomförs två gånger per år, som inkluderar riskhantering och regelefterlevnad. En gemensam uppföljningsdialog i ledningsgruppen genomförs och resultatet delges därefter styrelsen samt kommuniceras ut till organisationen.

Under 2024 har inga väsentliga brister i FMV:s tillämpning av processen för intern styrning och kontroll framkommit. Dock har FMV inom ramen för arbetet med årsredovisningen identifierat två fel avseende efterlevnad av det ekonomiadministrativa regelverket (se även avsnitt 17.6):

- ett inköp av försvarsmateriel på 24 153 tkr som belastat fel anslag och
- åtaganden som överskrider beställningsbemyndigandet avseende slutår.

Felen bedöms inte vara av systematisk karaktär utan är avgränsade händelser. Felen har uppkommit i samband med nya uppgifter, bland annat stödet till Ukraina, och den snabba tillväxten inom försvarsområdet. FMV vidtar åtgärder för att ytterligare stärka ekonomistyrningen. Processen för interna styrning och kontroll bedöms fungera tillfredsställande.

Intern miljö och riskhantering

Den övergripande ansvarsfördelningen på myndigheten regleras i FMV:s arbetsordning med tillhörande delegationsordning. Cheferna för verksamhetsområden och centrala staber ansvarar för att arbetet bedrivs enligt fastställda ramar och arbetssätt. Förhållningssätt, ledarskap och medarbetarskap är centrala för den interna miljön, samtidigt som målstruktur och den styrande

och stödjande verksamheten ska skapa goda förutsättningar för arbetet i kärnverksamheten.

Under 2024 har en ny huvudprocesskarta beslutats. Det långsiktiga målet är att FMV ska etablera tydliga, gemensamma arbetssätt som gör det lätt för både nya och befintliga kollegor att göra rätt – så att myndigheten kan leverera snabbt och effektivt.

Alla verksamhetsområden och centrala staber har under 2024 analyserat och hanterat risker för sin verksamhet och en myndighetsövergripande riskanalys har genomförts. Myndigheten har under 2024 följt åtta myndighetsövergripande risker inom de tre målområdena och riskreducerande aktiviteter har genomförts. Processen för riskhantering fortsätter att utvecklas under 2025.

Identifierade förbättringsområden

Ett antal förbättringsområden har identifierats under 2024, vilka kommer att omhändertas i FMV:s fortsatta utvecklingsarbete under 2025. Exempel på förbättringsområden är:

- Utveckling av ekonomistyrningen för att möta den snabba tillväxten inom försvarsområdet och den höga takten av förändrade styrningar, inte minst kopplat till stödet till Ukraina. Exempel på särskilda åtgärder är:
 - Inrätta av en central funktion för att leda, planera och följa upp stödet till Ukraina,
 - Stärka FMV:s löpande uppföljning av beställningsbemyndiganden,
 - Utveckla kompetensen och tydliggöra det ekonomiadministrativa regelverket.

FMV kommer att föreslå ökade marginaler avseende slutår i beställningsbemyndiganden. Styrelsen ger internrevisionen i uppdrag att granska FMV:s tillämpning av det ekonomiadministrativa regelverket.

- Fortsätta med att formalisera arbetssätt i högre grad för att möta krav på god arbetsmiljö, förutsägbara resultat, förebygga oegentligheter och främja ständiga förbättringar, däribland inom säkerhetsskyddsområdet och exportstöd samt informationsförvaltningen. För att lyckas med förändringarna är det också viktigt att myndigheten stärker den interna strategiska kommunikationen.
- Stärka förmågan till verksamhetsutveckling och utveckling av stödsystem för att uppnå effektiva arbetssätt.

- Fortsatt arbete med den statliga värdegrunden – att medvetandegöra värdegrunden för samtliga chefer och medarbetare är av särskild vikt vid snabb tillväxt där respekt och förtroende är av avgörande betydelse för god arbetsmiljö och att minska risken för oegentligheter.
- Fortsatt arbete med integrering av riskperspektivet i arbetssätt.
- Stärka samverkan med Försvarmakten.

20. Bilagor

Bilaga 1 (hemlig)

Redovisning av uppföljning av pågående större anskaffningar som regeringen specificerat i Försvarmaktens regleringsbrev för budgetåret 2023. Redovisningen inkluderar en ekonomisk uppföljning av vad FMV fakturerat Försvarmakten samt vad som utbetalats från FMV till leverantör/leverantörer för respektive anskaffning, vilka leveranser per anskaffning som mottagits från leverantör/leverantörer respektive genomförts till Försvarmakten samt väsentliga avvikelser från ursprunglig produktionsplan.

Bilaga 2 (sekretess)

Redovisning av intäkter, kostnader och risker i samband med utveckling, vidmakthållande, försäljning och överlåtelse av materiel uppdelat per exportaffär.

Bilaga 3 (hemlig)

21. Beslut om årsredovisningen

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

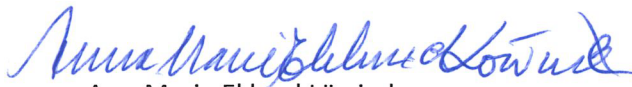
Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Yvonne Gustafsson

Staffan Bengtsson

Ann-Marie Eklund Löwinder

Ulrika Hesslow

Caroline Ottosson

Göran Mårtensson

Stockholm den 17 februari 2025

22. Sökregister återrappporteringskrav 2024

Återrappporteringskrav	ÅR
Investeringsplanering för anskaffning av materiel Försvarets materielverk ska förhålla sig till Försvarmaktens investeringsplan för anskaffning av försvarsmateriel som framgår av bilaga 2. I tillägg till vad som framgår av 9 kap. 3-4 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Försvarets materielverk bistå Försvarmakten med tekniska, kommersiella och ekonomiska underlag som stöd för framtagandet av investeringsplaner för samhällsinvesteringar för åren 2025-2036. Försvarets materielverk ska göra en lägesredovisning av pågående större materielobjekt. Redovisningen ska inkludera: • det årliga framskridandet av respektive materielobjekt, • en ekonomisk uppföljning per materielobjekt, inklusive direkta utgifter i materielanskaffningen, • vilka leveranser som mottagits från leverantörer, • vilka leveranser som genomförts till Försvarmakten samt • väsentliga avvikelser från ursprunglig planering, vilka åtgärder som vidtagits för att hantera avvikelserna samt myndighetens leveransprognos.	Bilaga 1 (H)
Försörjningstrygghet Försvarets materielverk ska lämna underlag och synpunkter till Försvarmakten i fråga om vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla försörjningstryggheten i materieförsörjningen i samtliga beredskapsnivåer, inklusive utveckling av avtal och lämpliga samverkansformer mellan stat och leverantör. Försvarets materielverk ska med utgångspunkt i myndighetens uppdrag stödja Försvarmakten med underlag om bland annat förutsättningarna för att öka robusthet och uthållighet i försörjningen av ammunition samt organisations- och effektbestämmande materiel i samtliga beredskapsnivåer.	Huvuddokument, avsnitt 8.2
Avtalsformer för ökad försörjningstrygghet Försvarets materielverk ska redovisa hur myndigheten arbetar med att utveckla avtal och lämpliga samverkansformer mellan stat och leverantör som omfattar försörjningstrygghet i samtliga beredskapsnivåer avseende ammunition och organisations- och effektbestämmande materiel.	Huvuddokument, avsnitt 8.3

Effektiv materieförsörjningsprocess Materieförsörjningsprocessen ska bedrivas effektivt, den ska också vara robust och uthållig för att möjliggöra snabba leveranser av beställd materiel till Försvarsmakten så att dess krigsorganisation kan lösa sina uppgifter i alla beredskapsnivåer. Försvarets materielverk ska för varje materielområde redovisa; • vilka åtgärder som genomförts och planeras att genomföras i syfte att effektivisera materieförsörjningsprocessen, • myndighetens beställnings- och leveransförmåga. Redovisningen av beställningsförmågan ska innehålla uppgifter där det framgår: • Förändringar i kund-och leverantörsorderstocken under året samt utvecklingen de tre senaste åren. Vidare ska myndigheten redogöra för om vissa beställningar har tvingats prioriteras framför andra samt skälen till det. Redovisningen av leveransförmåga mätt med ett eller flera leveransindex ska innehålla uppgifter där det framgår: • Leveransindex utifrån fastställd leveransplan. • Analys av leveransförmåga baserat på redovisade index.	Huvuddokument, avsnitt 3
Nato <i>Government Quality Assurance (GQA)</i> Försvarets materielverk ska redovisa hur kostnaden för genomförandet av kvalitetskontroller Government Quality Assurance (GQA) utvecklar sig. <i>Certifiering av it-produkter</i> Försvarets materielverk ska vara ansvarig nationell myndighet för certifiering av it-produkter inom ramen för Natos regelverk för säkerhet i kommunikations- och informationssystem för godkännande av sådana produkter (NATO Primary Directive on CIS Security, AC/35-D/2004-Rev.3). Vidare ska Försvarets materielverk vara ansvarig nationell myndighet vid anmälan av nya produkter till Natos produktlista enligt Natos regelverk. Uppgifterna omfattar inte godkännande eller anmälan av produkter med kryptografiska funktioner som har godkänts av Försvarsmakten enligt 3 kap. 5§ andra stycket säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). <i>Certifiering av svenska företag i enlighet med Natos "Declaration of Eligibility"</i> Försvarets materielverk ska vara ansvarig nationell myndighet för certifiering av svenska företag i enlighet med Natos "Declaration of Eligibility", referens AC/4-D/2261, 1996 edition (Technical and Implementation Directive on Introducing Secure Systems and Solutions Using Commercial-Off-the-Shelf (COTS) Products into NATO, AC/322-D (2019)0041-REV1 och 2 NATO Primary Directive on CIS Security, AC/35-D/2004-Rev.3 (paragraf 7.10.7)) och vara svensk kontaktpunkt gentemot NATO Support and Procurement Agency (NSPA) och NATO Communication and Information Agency (NCIA) i frågor gällande denna certifiering.	Huvuddokument, avsnitt 6.1.2

EDF, EDIRPA, ASAP Försvarets materielverk ska bistå Regeringskansliet i arbetet med Europeiska försvarsfonden (EDF) och genomförandet av förordning (EU) 2023/2418 om inrättande av ett instrument för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling (Edirpa) och förordning (EU) 2023/1525 om stöd för ammunitionstillverkning (ASAP) samt eventuellt tillkommande förslag från EU-kommissionen i försvarsindustrirelaterade frågor. Försvarets materielverk ska redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtagit för att i samverkan med andra myndigheter och intressenter utveckla arbetet med EDF, EDIPRA, ASAP och andra eventuellt tillkommande förslag från Europeiska kommissionen i försvarsindustrirelaterade frågor.	Huvuddokument, avsnitt 6.1.3
Pesco Försvarets materielverk ska delta i projekt inom ramen för Pesco i enlighet med bilaga 3.	Huvuddokument, avsnitt 6.1.3
Kostnader för stöd till Ukraina Försvarets materielverk ska redovisa hur myndighetens kostnader för arbete med stöd till Ukraina utvecklar sig	Huvuddokument, avsnitt 6.1.1
Innovation, forskning och utveckling Försvarets materielverk ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits och som bör vidtas för att främja försvarsinnovationer och hur myndigheten arbetar avseende detta med Försvarsmakten, Totalförsvarets forskningsinstitut och leverantörer. Vidare ska Försvarets materielverk redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtagit för att utveckla upphandlingsmetoder som främjar innovation och tillämpning av ny teknik vid upphandlingar av försvarsmateriel.	Huvuddokument, kapitel 7
Jämställdhetsintegrering Försvarets materielverk ska fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering i linje med regeringens mål för jämställdhetspolitiken. Arbetet ska i tillämpliga delar bedrivas i samverkan med Försvarsmakten. Försvarets materielverk ska redovisa resultatet av det samlade arbetet med jämställdhetsintegrering på myndigheten och inom materielförsörjningen bl.a. gällande anskaffningen av personlig utrustning.	Huvuddokument, kapitel 5
Kompetensförsörjning Försvarets materielverk ska redovisa hur myndigheten har säkerställt att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens. Försvarets materielverk ska även redovisa behovet av, och eventuell brist på, särskilda kompetenser och redogöra för vilka åtgärder som har vidtagits och planeras att vidtas i syfte att säkerställa tillgången till särskilda kompetenser. Vidare ska Försvarets materielverk redovisa utvecklingen utifrån den framtagna kompetensförsörjningsstrategin med tillhörande handlingsplan som en inriktning för myndighetens kompetensförsörjning.	Huvuddokument, kapitel 15
Informationssäkerhet Försvarets materielverk ska redogöra för hur myndigheten arbetat för att förvalta och utveckla sin informationssäkerhet och för hur den planerar för att möta framtida behov. Myndigheten ska särskilt redogöra för om en analys har gjorts i förhållande till applikationer och dess förmåga att samla in data och information från myndighetens telefoner och it-system, och om det finns särskilda rutiner för att säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas och efterlevs.	Huvuddokumentet, kapitel 14

